

Державна регуляторна служба
України

Регуляторна політика

Дозвільна система та
ліцензування

Державний нагляд
(контроль)

Дерегуляція

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за **2016** рік

Головні події 2016 року в житті ДРС

КОНСУЛЬТАЦІЇ З БІЗНЕСОМ
(робочі зустрічі, опитування, круглі столи, інтернет-анкети)

**ОПРАЦЮВАННЯ ДАНИХ
ДЛЯ М-ТЕСТУ**

**ЗДІЙСНЕННЯ РОЗРАХУНКУ
ВИТРАТ МАЛОГО БІЗНЕСУ**

**РОЗРОБКА КОРИГУЮЧИХ
ЗАХОДІВ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ**

**ЗМЕНШЕННЯ ВИТРАТ МАЛОГО
БІЗНЕСУ НА РЕГУЛЮВАННЯ**

Березень' 2016

Введення в дію розробленої ДРС оновленої методики проведення аналізу впливу регуляторного акта - М-Тест.

34 навчальних семінари-тренінги для центральних та місцевих органів влади, 180 консультацій для фахівців центральних органів виконавчої влади, 134 роз'яснення з питань провадження.

Як результат - кількість проектів регуляторних актів, які надійшли на погодження до ДРС, зменшилась у 2 рази (порівняно з попереднім роком), відмови у їх погодженні збільшилися на 10%. Тобто регуляторні акти стали якіснішими.

Квітень' 2016

Дебютна участь делегації Державної регуляторної служби України у засіданні Комітету регуляторної політики Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)

Найважливіші принципи залучення зацікавлених сторін до регуляторного процесу – прозорість та організація якісного зворотного зв'язку.

Нова методика АРВ - правильний шлях для створення ефективного регулювання.

Серпень' 2016

Координація та аналіз реалізації Планів дерегуляції господарської діяльності

Розпорядження КМУ
28.03.2015 № 357-р

12 сфер економіки

23 відповідальних ЦОВВ
(70 взяли участь)

1 рік 7 місяців
(березень '15 - серпень '16)

Виконано 100 із 146
практичних заходів (70%)

224 консультаційні заходи, щомісячні аналітичні звіти, наради, зустрічі, визначення відповідності ступеню розроблених регуляторних рішень змісту завдань Плану

Розпорядження КМУ
23.08.2016 № 615-р

10 сфер економіки

123 практичних заходів:

16 - виконано

30 - із попереднього Плану
10 - в розвиток 30 із
попереднього Плану

Листопад' 2016

Перехід стратегії реформування системи державного контролю від стадії дискусій до стадії безпосередньої реалізації норм законів, які регулюють цю сферу

Прийняття Законів України:

від 03.11.2016 № 1728-VIII «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

від 03.11.2016 № 1726-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

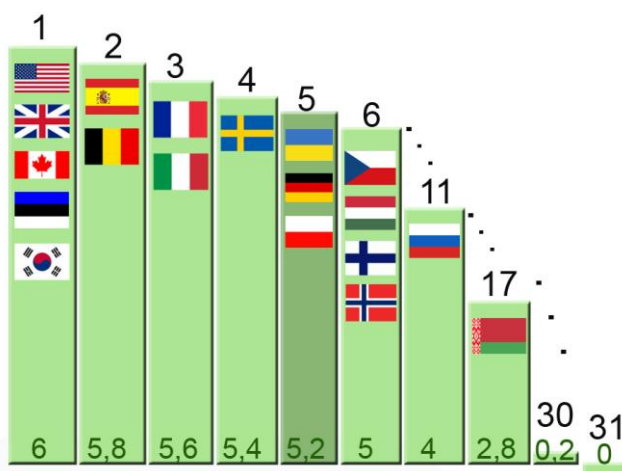
від 03.11.2016 № 1727-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері державного нагляду (контролю)».

Визначення напрямів реалізації цих законів.

WORLD BANK GROUP

Листопад' 2016

П'яте місце в Рейтингу Світового Банку Global Indicators of Regulatory Governance, який досліджує взаємодію урядів різних країн світу з громадськістю в процесі формування регулювань, що впливають на бізнес-середовище

Загальний показник України - 5,2 бали, на рівні країн західної Європи.

Високе місце базується на дисципліні оприлюднення проектів нормативно-правових актів, підготовки та оприлюднення аналізів регуляторного впливу до проектів регуляторних актів та наявності публічних консультацій.

Виконання органами влади Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

Державною регуляторною службою України здійснено аналіз стану виконання органами виконавчої влади вимог державної регуляторної політики протягом 2016 року.

Загалом проаналізовано регуляторну діяльність **31-го регуляторного органу центрального рівня** (міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, національних комісій) за критерієм активності у процесі регуляторної діяльності та органів виконавчої влади **25-ти регіонів України**.

ДРС проаналізовано виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади процедур підготовки, прийняття та відстеження результативності дії регуляторних актів, а також стан виконання органами виконавчої влади вимог та принципів державної регуляторної політики в частині:

1. дотримання органами виконавчої влади принципу передбачуваності регуляторної діяльності;
2. оцінювання рівня відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики;
3. проведення моніторингу прийняття регуляторних актів з дотриманням вимоги щодо обов'язковості погодження проектів актів з ДРС;
4. здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів;
5. дотримання центральними органами виконавчої влади вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів.

Для цього, зокрема, здійснювався аналіз:

інформації про здійснення державної регуляторної політики, розміщеної регуляторними органами на їх офіційних сайтах;

результатів погодження проектів регуляторних актів, що були подані на погодження до ДРС;

результатів проведеного ДРС моніторингу дотримання центральними органами виконавчої влади вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів;

інформації офіційного сайту Верховної Ради України щодо прийняття законодавчих та інших нормативно-правових актів, що відносяться до категорії регуляторних актів.

1. Стан дотримання органами виконавчої влади принципу передбачуваності регуляторної діяльності

Проаналізовано:

своєчасність затвердження та оприлюднення планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2016 рік;

рівень відповідності регуляторної діяльності органу виконавчої влади планам з підготовки проектів регуляторних актів на етапі подання їх на погодження до ДРС;

своєчасність коригування планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів.

Результати аналізу:

Регуляторні органи центрального рівня

Назва органу виконавчої влади	Кількість запланованих регуляторних актів		Проекти регуляторних актів, які на момент подання на погодження до ДРС не включені до відповідних планів		Проекти регуляторних актів, які не зважаючи на вимоги ДРС не включені до відповідних планів	
	На початок року	На кінець року	К-ть	%	К-ть	%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	46	122	20	33	13	23
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	Включено до плану Мінагрополітики		8	89	4	50
Державне агентство рибного господарства України	Включено до плану Мінагрополітики		4	57	3	50
Міністерство внутрішніх справ України	23	40	5	33	3	23
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	8	8	7	54	5	45
Міністерство екології та природних ресурсів України	33	39	4	33	3	30
Державна служба геології та надр України	Включено до плану Мінприроди		6	100	5	83
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	15	53	64	90	49	78
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	4	33	6	27	4	21
Міністерство інфраструктури України	41	93	11	42	9	36
Міністерство культури України	17	18	0	0	0	0
Міністерство молоді та спорту України	0	1	0	0	0	0
Міністерство оборони України	5	16	9	69	6	67
Міністерство освіти і науки України	15	26	4	44	1	14
Міністерство охорони здоров'я України	10	48	18	62	16	57
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального	72	115	3	9	2	6

господарства України						
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	Включено до плану Мінрегіону		5	50	4	50
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	Включено до плану Мінрегіону		0	0	0	0
Міністерство соціальної політики України	30	50	6	46	2	17
Міністерство фінансів України	42	80	11	52	7	39
Державна фіскальна служба України	30	75	17	57	10	36
Міністерство юстиції України	4	8	3	100	1	50
Антимонопольний комітет України	6	9	2	29	2	29
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	3	7	0	0	0	0
Фонд державного майна України	17	57	5	18	2	9
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	4	16	3	23	3	23
Державна інспекція ядерного регулювання України	9	6	1	100	1	100
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	48	102	5	12	1	2
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	20	49	16	64	10	43
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	10	13	1	20	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	12	16	1	11	0	0

- **Переважна більшість регуляторних органів центрального рівня (29 з 31) затвердили плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2016 рік з дотриманням вимог та термінів, визначених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон).**

- **Мінмолодьспорту та Держатомрегулювання планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2016 рік здійснено з порушенням визначених Законом термінів.**

- **Пенсійним фондом повідомлено, що розробку проектів регуляторних актів у 2016 році здійснювати не планується, а Мінмолодьспорту - затверджено план, до якого не включено жодного проекту регуляторного акта.**

- **Підхід до планування регуляторної діяльності на 2016 рік носив безсистемний, формальний характер.**

Станом на 31.12.2016 кількість проектів регуляторних актів, додатково включених до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів (після їх затвердження), зросла більш ніж удвічі, а по окремих регуляторних органах - більш ніж у 3 рази.

Зокрема, в **Міненерговугілля** кількість проектів регуляторних актів, запланованих до розробки у 2016 році, зросла **більш ніж у 8 разів** - з **4** (на момент затвердження плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів) до **33** шляхом внесення змін до відповідного плану; в **Мінагрополітики**, відповідно, – з **46** до **122**, в **МОЗі** – з **10** до **48**, в **Мінекономрозвитку** – з 15 до 53, у **Фонді держмайна** – з **17** до **57**, в **НКРЕКП** – з **48** до **102** проектів регуляторних актів.

Неналежне дотримання регуляторними органами принципу передбачуваності – послідовності регуляторної діяльності, не дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування своєї діяльності, тобто практично нівелює надане їм Законом право щодо участі у регуляторній діяльності органів виконавчої влади.

- **Рівень відповідності регуляторної діяльності затвердженим планам у 2016 році залишається незадовільним, а у порівнянні з 2015 роком знизився.**

Так, **розробку 45 відсотків проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, не було передбачено** відповідними планами. У 2015 році відповідний показник становив 40 відсотків.

За окремими регуляторними органами центрального рівня більше половини проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, не були включені до відповідних планів. При цьому, **у 2016 році кількість «злісних» порушників зросла до 12-ти (проти 10-ти у 2015 році).**

Відповідні вимоги Закону не були дотримані **МОЗом, Мінекономрозвитку, Держпродспоживслужбою, Нацкомфінпослуг, Міноборони, Держрибгоспом, ДФС, ДСНС та Мінфіном**, а жоден з проектів, розроблених **Держгеонадра, Мін'юстом та Держатомрегулювання**, що подавалися на погодження до ДРС, не був запланований до розробки у встановленому Законом порядку.

Рейтинг дотримання регуляторними органами центрального рівня принципу передбачуваності при здійсненні регуляторної діяльності (№1)*

Назва органу виконавчої влади	Оцінка за рівнем дотримання показників			Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	дотримано терміни затвердження та оприлюднення планів	заплановано на момент подання на погодження до ДРС	заплановано на момент прийняття рішення ДРС		
Міністерство культури України	1	100	100	201	1
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	100	100	201	1
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	1	100	100	201	1
Міністерство молоді та спорту України	0	100	100	200	2
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	1	89	100	190	3
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	1	88	98	187	4
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	1	91	94	186	5
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	1	80	100	181	6
Фонд державного майна України	1	82	91	174	7
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	1	77	77	155	8
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	1	73	79	153	9
Міністерство аграрної політики та продовольства України	1	67	77	145	10
Міністерство внутрішніх справ України	1	67	77	145	
Антимонопольний комітет України	1	71	71	143	11
Міністерство освіти і науки України	1	56	86	143	
Міністерство екології та природних ресурсів України	1	67	70	138	12
Міністерство соціальної політики України	1	54	83	138	
Міністерство інфраструктури України	1	58	64	123	13
Міністерство фінансів України	1	48	61	110	14
Державна фіскальна служба України	1	43	64	108	15
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	1	46	55	102	16

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	1	50	50	101	17
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	1	36	57	94	18
Державне агентство рибного господарства України	1	43	50	94	
Міністерство охорони здоров'я України	1	38	43	82	19
Міністерство оборони України	1	31	33	65	20
Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	1	11	50	62	21
Міністерство юстиції України	1	0	50	51	22
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	1	10	22	33	23
Державна служба геології та надр України	1	0	17	18	24
Державна інспекція ядерного регулювання України	0	0	0	0	25

* При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня принципу передбачуваності при здійсненні регуляторної діяльності використовувалися наступні підходи:

- у разі дотримання регуляторним органом вимог та термінів щодо затвердження планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів регуляторний орган отримував 1 бал, у разі порушення вимог або термінів – 0 балів;

- бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які відповідали принципу передбачуваності на момент подання до ДРС, тобто своєчасно були включені до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2016 рік (100 балів означає, що всі подані на погодження до ДРС проекти регуляторних актів включені до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів не був включеним до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів) ;

- бал, визначений у графі 4 відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які відповідали принципу передбачуваності на момент подання до ДРС, але вже після доопрацювання на вимогу ДРС (100 балів означає, що всі подані на погодження до ДРС проекти регуляторних актів включені до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів не був включеним до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів).

Місцеві органи виконавчої влади

Область	Кількість запланованих регуляторних актів		Проекти регуляторних актів, які на момент подання на погодження до ДРС не включені до відповідних планів		Проекти регуляторних актів, які не зважаючи на вимоги ДРС не включені до відповідних планів	
	на початок року	на кінець року	К-ть	%	К-ть	%
Вінницька	10	36	5	45	5	45
Волинська	4	8	2	100	2	100
Дніпропетровська	2	3	0	0	0	0
Донецька	3	8	1	17	0	0
Житомирська	1	13	1	8	0	0
Закарпатська	2	4	1	25	1	25
Запорізька	5	11	1	17	0	17
Івано-Франківська	1	2	-	-	-	-
Київська	11	14	2	33	1	17
Кіровоградська	2	2	1	50	1	50
Луганська	1	19	1	14	1	14
Львівська	1	3	1	100	0	0
Миколаївська	6	13	1	17	1	17
Одеська	0	5	0	0	0	0
Полтавська	2	17	5	22	5	22
Рівненська	2	3	1	25	1	25
Сумська	3	7	0	0	0	0
Тернопільська	8	8	0	0	0	0
Харківська	3	8	7	47	7	47
Херсонська	1	8	2	14	2	14
Хмельницька	12	12	0	0	0	0
Черкаська	12	35	13	57	11	48
Чернівецька	2	3	0	0	0	0
Чернігівська	14	14	0	0	0	0
Київська МДА	19	19	0	0	0	0

• **Переважна більшість облдержадміністрацій (22 з 24) та КМДА, як і минулого року, плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2016 рік затвердили з дотриманням вимог та термінів, визначених Законом.**

З порушенням вимог Закону планування здійснено лише Закарпатською облдержадміністрацією (у 2015 році – Закарпатською, Одеською та Луганською облдержадміністраціями).

• **Підхід до планування місцевими органами виконавчої влади регуляторної діяльності на 2016 рік носить безсистемний, формальний характер.**

Станом на 31.12.2016 **кількість проектів регуляторних актів по окремих облдержадміністраціях, додатково включених до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, зростає майже у 4 рази. Зокрема, в Вінницькій області кількість**

проектів регуляторних актів, запланованих місцевими органами виконавчої влади до розробки у 2016 році, зростає з **10** (на момент затвердження плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів) до **36** шляхом внесення змін до відповідного плану, в Житомирській області – з **1** до **13**, в Луганській – з **1** до **19**, в Полтавській – з **2** до **17** проектів регуляторних актів. **Одеською облдержадміністрацією вже два роки поспіль, у терміни визначені Законом, повідомляється, що розробка проектів регуляторних актів протягом року не планується, але фактично вже на початку року виникає потреба в затвердженні плану.**

• Рівень відповідності регуляторної діяльності затвердженим планам у 2016 році не лише залишився незадовільним, а у порівнянні з 2015 роком знизився.

Розробку **27,5 відсотків** проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, **не було передбачено відповідними планами.** Для порівняння у **2015 році** відповідний показник становив **21 відсоток.**

По окремих регіонах **більше третини** проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, не були включені до планів підготовки проектів регуляторних актів. Зокрема, відповідне порушення вимог Закону характерне для місцевих органів виконавчої влади Вінницької, Волинської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Харківської та Черкаської областей.

Рейтинг дотримання місцевими органами виконавчої влади принципу передбачуваності при здійсненні регуляторної діяльності (№1)*

Область	Оцінка за рівнем дотримання показників			Загальна кількість балів	Місце у рейтингу	
	дотримано терміни затвердження та оприлюднення планів	заплановано на момент подання на погодження до ДРС	заплановано на момент прийняття рішення ДРС			
Дніпропетровська	1	100	100	201	1	
Сумська	1	100	100	201		
Тернопільська	1	100	100	201		
Хмельницька	1	100	100	201		
Чернівецька	1	100	100	201		
Чернігівська	1	100	100	201		
Київська МДА	1	100	100	201		
Одеська	0	100	100	200		2
Житомирська	1	92	100	193		3
Донецька	1	83	100	184	4	

Луганська	1	86	86	173	5
Херсонська	1	86	86	173	
Запорізька	1	83	83	167	6
Миколаївська	1	83	83	167	
Полтавська	1	78	78	157	7
Київська	1	67	83	151	8
Рівненська	1	75	75	151	
Закарпатська	1	75	75	151	
Вінницька	1	55	55	111	9
Харківська	1	53	53	107	10
Кіровоградська	1	50	50	101	11
Львівська	1	0	100	101	
Черкаська	1	43	52	96	12
Волинська	1	0	0	1	13
Івано-Франківська**	1	-	-	1	-

* При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня принципу передбачуваності при здійсненні регуляторної діяльності використовувалися наступні підходи:

- у разі дотримання регулятором органом вимог та термінів щодо затвердження планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів регуляторний орган отримував 1 бал, у разі порушення вимог або термінів – 0 балів;

- бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які відповідали принципу передбачуваності на момент подання до ДРС, тобто своєчасно були включені до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2016 рік (100 балів означає, що всі подані на погодження до ДРС проекти регуляторних актів включені до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регулятором органом проектів не був включеним до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів) ;

- бал, визначений у графі 4 відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які відповідали принципу передбачуваності на момент подання до ДРС, але вже після доопрацювання на вимогу ДРС (100 балів означає, що всі подані на погодження до ДРС проекти регуляторних актів включені до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регулятором органом проектів не був включеним до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів) ;

** - рейтинг Івано-Франківської області не визначено, оскільки протягом року розробка та погодження проектів регуляторних актів не провадилися.

2. Оцінювання рівня відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики

Проаналізовано:

рівень відповідності проектів регуляторних актів принципам державної регуляторної політики, а саме - доцільності, адекватності та ефективності запровадження державного регулювання;

дотримання органами виконавчої влади принципу прозорості та врахування громадської думки при підготовці проектів регуляторних актів;

результати моніторингу дотримання центральними органами виконавчої влади вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів

Результати аналізу:

Протягом 2016 року органами виконавчої влади розроблено та подано на погодження до ДРС **834 проекти** регуляторних актів (з них, розробниками **631** проекту виступали регуляторні органи **центрального рівня**, **213 – місцеві органи виконавчої влади**).

В цілому у 2016 році відбулось загальне **зниження** (на **53,3** відсотки) **регуляторної активності** органів виконавчої влади. Тенденція до **зниження регуляторної активності** як центральних так і місцевих органів виконавчої влади простежується вже **два роки поспіль**.

У 2016 році відбулось **незначне зниження рівня дотримання процедури підготовки аналізу регуляторного впливу при підготовці проектів регуляторних актів**. Так, якщо у **2015 році 99 відсотків проектів регуляторних актів**, наданих на погодження до ДРС, **супроводжувались аналізом регуляторного впливу**, то у **2016 році відповідний показник** знизився до **97,6 відсотків**. Крім того, в 2016 році **майже на 3 відсотки знизився рівень дотримання процедур з оприлюднення проектів регуляторних актів з 98 відсотків у 2015 році до 95,3 відсотків у 2016 році**.

З 26 до 36 відсотків зросла питома вага проектів регуляторних актів, щодо яких уповноваженим органом приймалось рішення про відмову в погодженні. На думку ДРС, **однією з ключових причин цього стало впровадження з 15 березня 2016 року оновленої Методики проведення аналізу регуляторного впливу (АРВ)**, яка зокрема, передбачає запровадження більш чітких стандартів аналізу регуляторного впливу, обов'язковість проведення розрахунків витрат та вигод від запровадження регулювань та проведення М-тесту.

Довідково: згідно з Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» рішення про відмову в погодженні проекту регуляторного акта повинно містити обґрунтовані зауваження та пропозиції щодо цього проекту та/або щодо відповідного аналізу регуляторного впливу.

Проведений ДРС моніторинг дотримання центральними органами виконавчої влади вимог **оновленої Методики проведення аналізу регуляторного впливу** засвідчив про наступне.

Попри достатньо високий (95,3 відсотки) кількісний рівень здійснення АРВ при підготовці проектів регуляторних актів, рівень відповідності АРВ вимогам оновленої Методики у 2016 році потребував суттєвого покращення.

На рівні центральних органів виконавчої влади лише 38 відсотків АРВ відповідали вимогам оновленої Методики.

Проведений ДРС у II півріччі 2016 року моніторинг виконання центральними органами виконавчої влади вимог оновленої методології проведення аналізу впливу проектів регуляторних актів засвідчив про наступне:

- **32% АРВ взагалі не містили жодних економічних розрахунків витрат, яких зазнають суб'єкти господарювання внаслідок дії регулювань;**

- **32% АРВ не містили оцінки бюджетних витрат на впровадження запропонованих регулювань у дію, що в умовах економічної кризи також має ключове значення;**

- **у 54% АРВ до проектів, які потребували вимірювання впливу на суб'єктів малого підприємництва, був відсутній М-тест.**

Для виправлення ситуації, що склалась, починаючи з квітня 2016 року, **ДРС запровадила практику надання консультацій для представників центральних органів виконавчої влади з питань підготовки АРВ за оновленою методологією.** Протягом 9 місяців 2016 року ДРС проведено **більш 180 консультацій.** За результатами проведених ДРС консультацій ще **19 відсотків АРВ, що потребували доопрацювання, були приведені у відповідність до Методики.** Станом на 31.12.2016 питома вага розроблених центральними органами виконавчої влади **АРВ, що відповідали вимогам оновленої Методики, зросла до 58 відсотків.**

Зокрема, в ході проведених консультацій з метою спрощення умов ведення бізнесу розробникам було **надано допомогу при підготовці АРВ та доопрацюванні низки проектів регуляторних актів, а саме:**

1. Проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення»

Головний розробник – Держгеокадастр.

Проектом передбачається впровадження сучасних методологічних засад проведення нормативної грошової оцінки земель з урахуванням балів бонітету земель.

Попередні методичні підходи, затверджені у 1995 році, базувалися на результатах економічної діяльності колгоспів і радгоспів УРСР у 1981-87 роках без урахування реальної якості та родючості ґрунтів. Це призвело до несправедливого фіскального навантаження на сільськогосподарських виробників та власників земельних ділянок сільськогосподарського призначення.

Проведення розрахунків за Методикою проведення аналізу регуляторного впливу **засвідчило**, що прийняття цього проекту постанови потребуватиме від власників сільськогосподарських земель разової витрати на проведення оцінки земель за новою методикою у розмірі 2,5 млрд. гривень. Однак **проведення переоцінки** земельних ділянок дозволить їх власникам **заощадити понад 9 млрд. грн.** за рахунок оптимізації фіскального навантаження.

2. Проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 795»

Головний розробник – Міненерговугілля.

Проектом передбачається внести зміни до Порядку створення страхового запасу природного газу в частині зменшення розміру страхового запасу газу з 50% до 10% від запланованих місячних обсягів поставки.

Страховий запас створюється постачальником природного газу за рахунок власних або залучених коштів. Обсяг поставок природного газу незалежними постачальниками складається з обсягу внутрішнього видобутку та імпортованого ресурсу.

Здійснені відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта **розрахунки дозволили встановити**, що сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва на створення страхового запасу газу у розмірі 50% від запланованих місячних обсягів поставки становлять майже 2,5 млрд. грн. щомісяця.

Зменшення розміру страхового запасу природного газу до 10% від запланованих місячних обсягів поставки **дозволить суб'єктам господарювання заощадити на цій процедурі майже 2 млрд. гривень.**

3. Проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового Кодексу України (щодо оподаткування операцій з брухтом чорних металів та побутових відходів)»

Головний розробник – Мінекономрозвитку.

Законопроект передбачає внесення змін до Податкового кодексу України в частині повного звільнення від податку на додану вартість операцій з постачання, у тому числі з імпорту брухту чорних та кольорових металів, побутових відходів, а також звільнення від

оподаткування дохід фізичних осіб, отриманий за зданий брухт як кольорових, так і чорних металів.

Метою новації є детінізація ринку металобрухту, який за оцінкою відомства сьогодні знаходиться здебільшого поза межами державного обліку та контролю, а також збільшення заготівлі брухту для гірничо-металургійного комплексу. За прогнозом це дозволить вивести з тіні підприємницький сектор з річним фінансовим обсягом близько 20 млрд. гривень.

Здійснені відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта розрахунки дозволили встановити, що звільнення операцій з металобрухтом від податку на додану вартість дозволить суб'єктам господарювання, які працюють у легальній площині, заощадити понад 1,5 млрд. грн. на рік, а також стимулювати малий бізнес до легалізації, що зможе забезпечити додаткові 15 млн. грн. єдиного податку щорічно.

4. Проекту наказу Державної авіаційної служби України «Про затвердження Змін до Правил медичного забезпечення і контролю польотів цивільної авіації України»

Головний розробник – Державіаслужба.

Проект передбачає скасування піврічного медичного огляду для персоналу суб'єктів цивільної авіації, а також оглядів після відпустки та довготривалого відрядження. Зазначені норми є застарілими та справляють негативний вплив на українські авіакомпанії, які виконують комерційні пасажирські та вантажні перевезення.

При цьому, відміна додаткових медичних оглядів не впливає на забезпечення безпеки польотів, оскільки дане питання врегульоване низкою міжнародних та нормативно-правових актів України.

Водночас, необхідність проходження додаткових оглядів покладає на роботодавців не лише витрати на оплату таких оглядів, а й на виплату заробітної плати працівникам за день проходження ними огляду при тому, що в цей час вони не виконують покладені на них обов'язки.

Здійснені відповідно до вимог Методики розрахунки свідчать, що відміна зазначених оглядів призведе до щорічної економії українськими авіакомпаніями понад 9 млн. гривень.

Регуляторні органи центрального рівня

Назва органу виконавчої влади	К-ть проектів, опрацьованих щодо погодження	Погоджено ДРС		Не погоджено ДРС		Залишено без розгляду через не оприлюднення проекту	
		К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	56	35	63	21	37	3	5
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	8	4	50	4	50	1	11
Державне агентство рибного господарства України	6	5	83	1	17	0	0
Міністерство внутрішніх справ України	13	11	85	2	15	0	0
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	11	6	55	5	45	1	8
Міністерство екології та природних ресурсів України	10	8	80	2	20	0	0
Державна служба геології та надр України	6	2	33	4	67	1	17
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	63	51	81	13	19	6	9
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	19	11	58	8	42	1	5
Міністерство інфраструктури України	25	12	48	13	52	0	0
Міністерство культури України	1	0	0	1	100	0	0
Міністерство молоді та спорту України	1	1	100	0	0	0	0
Міністерство оборони України	9	7	78	2	22	3	23
Міністерство освіти і науки України	7	5	71	2	29	2	22
Міністерство охорони здоров'я України	28	18	64	10	36	4	14
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	35	24	69	11	31	0	0
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	8	6	75	2	25	0	0
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	6	3	50	3	50	0	0
Міністерство соціальної політики України	12	11	92	1	8	1	8
Міністерство фінансів України	18	15	83	3	17	2	10
Державна фіскальна служба України	28	23	82	5	18	0	0
Міністерство юстиції України	2	1	50	1	50	0	0
Антимонопольний комітет України	7	7	100	0	0	0	0
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	2	2	100	0	0	0	0

Фонд державного майна України	22	15	68	7	32	1	4
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	12	10	83	2	17	0	0
Державна інспекція ядерного регулювання України	1	1	100	0	0	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	42	37	88	5	12	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	23	12	52	11	48	1	4
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	5	5	100	0	0	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	9	7	78	2	22	1	11

- **Регуляторними органами центрального рівня протягом 2016 року зменшено обсяг розробки проектів регуляторних актів майже на 52 відсотки.**

- **Зросла кількість проектів регуляторних актів щодо яких ДРС приймалось рішення про відмову в погодженні - на 7 відсотків (з 21 відсотка від загальної кількості розроблених у 2015 році до 28 відсотків у 2016 році).**

- **ДРС було залишено без розгляду 32 проекти регуляторних актів через порушення принципу прозорості та врахування громадської думки. Зокрема, відповідні порушення вимог Закону були виявлені у регуляторній діяльності 17-ти центральних органів виконавчої влади – Мінагрополітики, Держпродспоживслужби, Держлісгоспу, Нацполіції, ДСНС, Держгеонадра, Мінекономрозвитку, Міненерговугілля, Міноборони, МОН, МОЗ, Мінсоцполітики, Мінфіну, Держаудитслужби, Фонду держмайна, Нацкомфінпослуг, НКРЗІ.**

Рейтинг рівня дотримання регуляторними органами центрального рівня відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної (№2)*

Назва органу виконавчої влади	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	загального рівня відповідності проектів вимогам та принципам ДРП	рівня дотримання принципу прозорості регуляторної діяльності		
Антимонопольний комітет України	100	100	200	1
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	100	100	200	
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	100	100	200	
Державна інспекція ядерного регулювання України	100	100	200	
Міністерство молоді та спорту України	100	100	200	
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	88	100	188	2
Міністерство внутрішніх справ України	85	100	185	3
Міністерство соціальної політики України	92	92	184	4
Державне агентство рибного господарства України	83	100	183	5
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	83	100	183	
Державна фіскальна служба України	82	100	182	6
Міністерство екології та природних ресурсів України	80	100	180	7
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	75	100	175	8
Міністерство фінансів України	83	90	173	9
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	81	91	172	10
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	69	100	169	11
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	78	89	167	12
Фонд державного майна України	68	96	164	13
Міністерство аграрної політики та продовольства України	63	95	158	14
Міністерство оборони України	78	77	155	15
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	58	95	153	16
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	50	100	150	17
Міністерство охорони здоров'я України	64	86	150	
Міністерство юстиції України	50	100	150	

Міністерство освіти і науки України	71	78	149	18
Міністерство інфраструктури України	48	100	148	19
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	52	96	148	
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	55	92	147	20
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	50	89	139	21
Державна служба геології та надр України	33	83	116	22
Міністерство культури України	0	100	100	23

** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня відповідності проектів регуляторних актів поданих на погодження до ДРС, вимогам та принципам державної регуляторної використовувалися наступні підходи:*

- бал визначений у графі 2 відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які за результатами аналізу визнані такими, що відповідають вимогам та принципам державної регуляторної політики (100 балів означають, що всі проекти регуляторних актів подані на погодження регуляторним органом за результатами опрацювання ДРС були визнані такими, що відповідають вимогам та принципам державної регуляторної політики, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів регуляторних актів не відповідає вимогам та принципам державної регуляторної політики);

- бал визначений у графі 3 відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які на момент подання на погодження до ДРС пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (100 балів означають, що всі проекти регуляторних актів подані на погодження до ДРС регуляторним органом пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів регуляторних актів не пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону).

Місцеві органи виконавчої влади

Область	К-ть проектів, опрацьованих щодо погодження	Погоджено ДРС		Не погоджено ДРС		Залишено без розгляду через не оприлюднення проекту	
		К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
Вінницька	9	1	11	8	89	2	22
Волинська	2	0	0	2	100	1	50
Дніпропетровська	1	0	0	1	100	1	100
Донецька	4	1	25	3	75	0	0
Житомирська	12	6	50	6	50	3	25
Закарпатська	3	1	33	2	67	0	0
Запорізька	5	2	40	3	60	0	0
Івано-Франківська	0	0	0	0	0	0	0
Київська	6	2	33	4	67	2	33
Кіровоградська	2	0	0	2	100	0	0

Луганська	4	2	50	2	50	0	0
Львівська	1	1	100	0	0	1	100
Миколаївська	6	3	50	3	50	1	17
Одеська	5	2	40	3	60	0	0
Полтавська	20	10	50	10	50	2	10
Рівненська	3	1	33	2	67	1	33
Сумська	2	2	100	0	0	0	0
Тернопільська	1	1	100	0	0	0	0
Харківська	15	2	13	13	87	0	0
Херсонська	12	7	58	5	42	1	8
Хмельницька	3	1	33	2	67	1	33
Черкаська	21	7	33	14	67	4	19
Чернівецька	5	3	60	2	40	0	0
Чернігівська	11	6	55	5	45	0	0
Київська МДА	14	12	86	2	14	0	0

- **Місцевими органами виконавчої влади розроблено та подано на погодження до ДРС на 55,5 відсотків менше проектів регуляторних актів, ніж в 2015 році.**

Практично всі місцеві органи виконавчої влади зменшили обсяг розробки проектів регуляторних актів у 2016 році, за виключенням органів виконавчої влади Вінницької, Черкаської областей та КМДА, якими було збільшено обсяги розробки проектів регуляторних актів майже вдвічі ніж у 2015 році.

- **Протягом 2016 року визнано такими, що не відповідали принципам державної регуляторної політики майже 61 відсоток проектів регуляторних актів, розроблених та поданих на погодження до ДРС (що на 21 відсоток більше ніж у 2015 році).**

За виключенням місцевих органів виконавчої влади Запорізької, Львівської, Одеської, Сумської та Харківської областей, а також КМДА, всі інші суттєво погіршили рівень відповідності проектів регуляторних актів та АРВ до них принципам державної регуляторної політики у порівнянні з 2015 роком.

Всі подані на погодження проекти регуляторних актів місцевих органів виконавчої влади Львівської, Сумської та Тернопільської областей відповідали принципам державної регуляторної політики.

- **Рівень дотримання принципу прозорості та врахування громадської думки при підготовці проектів регуляторних актів погіршився у порівнянні з минулим роком.**

Вдвічі (з 6 у 2015 році до 12 у 2016 році) зросла кількість регіонів, місцевими органами виконавчої влади яких порушувались вимоги Закону щодо обов'язкового оприлюднення проектів регуляторних актів з метою одержання зауважень та

пропозицій від громадських організацій та суб'єктів господарювання.

Виявлено **20 випадків (9 випадків у 2015 році)** порушення принципу прозорості та врахування громадської думки місцевими органами виконавчої влади - **Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Київської, Львівської, Миколаївської, Полтавської, Рівненської, Херсонської, Хмельницької та Черкаської** областей.

Рейтинг рівня дотримання місцевими органами виконавчої влади відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики (№2)*

Область	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	рівня відповідності проектів вимог та принципам ДРП	рівня дотримання принципу прозорості регуляторної діяльності		
Сумська	100	100	200	1
Тернопільська	100	100	200	
Київська МДА	86	100	186	2
Чернівецька	60	100	160	3
Чернігівська	55	100	155	4
Луганська	50	100	150	5
Херсонська	58	92	150	
Запорізька	40	100	140	6
Одеська	40	100	140	
Полтавська	50	90	140	
Закарпатська	33	100	133	7
Миколаївська	50	83	133	
Донецька	25	100	125	8
Житомирська	50	75	125	
Черкаська	33	81	114	9
Харківська	13	100	113	10
Київська	33	67	100	11
Кіровоградська	0	100	100	
Львівська	100	0	100	
Рівненська	33	67	100	
Хмельницька	33	67	100	
Вінницька	11	78	89	12
Волинська	0	50	50	13
Дніпропетровська	0	0	0	14
Івано-Франківська**	-	-	-	-

* При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня відповідності проектів регуляторних актів поданих на погодження до ДРС, вимогам та принципам державної регуляторної використовувалися наступні підходи:

- бал визначений у графі 2 відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які за результатами аналізу визнані такими, що відповідають вимогам та принципам державної регуляторної політики (100 балів означають, що всі проекти регуляторних актів подані на погодження регуляторним органом за результатами опрацювання ДРС були визнані такими, що відповідають вимогам та принципам державної регуляторної політики, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів регуляторних актів не відповідає вимогам та принципам державної регуляторної політики);

- бал визначений у графі 3 відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які на момент подання на погодження до ДРС пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (100 балів означають, що всі проекти регуляторних актів подані на погодження до ДРС регуляторним органом пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів регуляторних актів не пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону).

** - рейтинг Івано-Франківської області не визначено, оскільки протягом року розробка та погодження проектів регуляторних актів не провадилися.

З метою недопущення запровадження регулювань, прийняття яких могло погіршити умови провадження господарської діяльності, негативно вплинути на бізнес середовище, обмежити права вітчизняних виробників та створити передумови для зловживань в окремих сферах господарської діяльності **ДРС було відмовлено в погодженні низки проектів регуляторних актів, розроблених регуляторними органами центрального рівня, наслідком прийняття яких було:**

запровадження нових дозвільних процедур та створення додаткового адміністративного та фінансового навантаження на суб'єктів господарювання

1. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення користування надрами з метою видобування енергетичних корисних копалин»

Головний розробник - Міненерговугілля.

Проектом наказу передбачається внести зміни до ряду законів України, зокрема, до Закону України «Про нафту і газ» та Водного кодексу України в частині розмежування повноважень Міненерговугілля та Мінприроди під час видачі спеціальних дозволів на користування надрами та проведення геологорозвідувальних робіт.

Відповідно до АРВ законопроект розроблений з метою, зокрема, зменшення надмірного адміністративного тиску на користувачів надрами.

Проте, проектом передбачається запровадження нових обов'язкових процедур та документів у сфері користування надрами, а

саме: комплексну експертизу проекту дослідно-промислової розробки та проекту технологічної схеми промислової розробки родовища (покладу), а також подання єдиного технологічного проектного документа.

Запровадження нових обов'язкових процедур та документів створить додаткове адміністративне та фінансове навантаження на суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері користування надрами з метою видобування енергетичних корисних копалин. Водночас, в АРВ до проекту відсутні будь-які розрахунки витрат суб'єктів господарювання на виконання цих додаткових процедур.

2. Проект Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»

Головний розробник – Мінприроди.

Законопроектом передбачається внесення змін, зокрема, до процедури екологічної експертизи, видів діяльності та об'єктів, що підлягають оцінці впливу на довкілля.

Законопроект передбачав приховані за новими назвами документи дозвільного характеру, а саме «рішення про оцінку впливу на довкілля» та «остаточне рішення» за повної відсутності критеріїв та процедур прийняття чи відмову у прийнятті таких рішень.

Аналіз проекту встановив, що законопроект має упереджений характер та ускладнює дозвільні процедури екологічної експертизи. При цьому розробником не проведено будь-якого аналізу наслідків прийняття для господарської діяльності в Україні, розрахунків витрат суб'єктів господарювання на проходження запропонованих процедур.

Крім того, замість дерегуляції у сфері отримання документів дозвільного характеру, у законопроекті пропонується система багаторівневого оформлення документів заявником, що не тільки значно збільшить часові та матеріальні затрати суб'єктів господарювання, але і створить додаткові корупційні ризики.

З урахуванням результатів експертизи, проведеної ДРС, законопроект було заветовано Президентом України.

необґрунтоване втручання органів влади у господарську діяльність суб'єктів господарювання

3. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2002 р. № 522»

Головний розробник – Адміністрація Держспецзв'язку.

Проектом передбачається викласти в новій редакції Порядок підключення до глобальних мереж передачі даних.

Проект розроблено на виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності з метою спрощення умов підключення абонентів до глобальних мереж передачі даних.

Проте аналіз проекту засвідчив, що запропоновані зміни носять формальний, декларативний характер. У проекті відсутній чіткий та прозорий порядок, якого повинні дотримуватись абоненти та оператори під час процедури підключення до глобальних мереж передачі даних.

Тобто, зазначений проект по своїй суті не спрямований на спрощення умов ведення господарської діяльності у цій сфері, а є лише імітацією дерегуляції. Розмір адміністративного навантаження на суб'єктів господарювання при цьому залишається незмінним.

4. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до пункту 2 Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних»

Головний розробник – ДФС.

Проектом передбачається встановити тривалість операційного дня для реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної з 8-00 до 19-00 щоденно.

Внаслідок прийняття проекту операційний день для реєстрації податкових накладних скоротився б з 23 до 11 годин на добу, тобто більше, ніж вдвічі. За твердженням розробника це б дозволило забезпечити безперебійну роботу інформаційних систем ДФС.

При цьому розробником **не доведено необхідності** прийняття проекту, **не оцінено** кількість користувачів ЄРПН, **не приведено порівняльного аналізу** щодо кількості зареєстрованих податкових накладних за добу та **не прораховано** у грошовому вимірі наслідки для **суб'єктів господарювання**, в тому числі малого бізнесу, від скорочення операційного дня для реєстрації податкових накладних.

Крім того, проект викликав бурхливу негативну реакцію бізнес-спільноти. За позицією суб'єктів господарювання, **на сьогоднішній день в денний час ЄРПН у зв'язку з великим навантаженням вже працює некоректно, що створює незручності для бізнесу, а скорочення операційного дня може взагалі призвести до неможливості реєстрації податкових накладних в операційний час.**

3. Моніторинг прийняття регуляторних актів з дотриманням вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС

Проаналізовано:

кількісні показники рівня дотримання органами виконавчої влади вимог Закону в частині обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з уповноваженим органом;

коло розробників регуляторних актів, у регуляторній діяльності яких виявлено відповідне порушення.

Згідно із Законом **регуляторний акт не може бути прийнятий або схвалений** уповноваженим на це органом виконавчої влади або його посадовою особою, якщо розробниками **не було дотримано процедур** їх оприлюднення, підготовки аналізу регуляторного впливу та **погодження із уповноваженим органом.**

Протягом 2016 року **виявлено прийняття 90 регуляторних актів**, які не подавались у встановленому Законом порядку на погодження до ДРС (**розробниками 50 регуляторних актів** виступали **центральні органи виконавчої влади**, **40 - місцеві органи виконавчої влади**).

Результати аналізу:

Регуляторні органи центрального рівня*

Назва ЦОВВ	Загальна кількість прийнятих р.а		Регуляторні акти, прийняті без погодження з ДРС			
	2015	2016	2015		2016	
	шт	шт	шт	%	шт	%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	16	6	0	0	0	0
Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України (2015 рік)/ Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (2016 рік)	1	0	0	0	0	0
Державне агентство рибного господарства України	0	0	0	0	0	0
Міністерство внутрішніх справ України	4	4	0	0	0	0
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	1	0	0	0	0	0
Міністерство екології та природних ресурсів України	2	6	0	0	1	17
Державна служба геології та надр України	0	0	0	0	0	0
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	18	13	2	11	1	8
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	10	1	0	0	0	0

Міністерство інфраструктури України	14	4	0	0	0	0
Міністерство культури України	1	1	0	0	0	0
Міністерство молоді та спорту України	0	0	0	0	0	0
Міністерство оборони України	5	1	0	0	0	0
Міністерство освіти і науки України	3	3	1	33	2	67
Міністерство охорони здоров'я України	14	10	2	14	1	10
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	14	4	0	0	0	0
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (2015)	0	0	0	0	0	0
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	0	0	0	0	0	0
Міністерство соціальної політики України	5	0	2	0	0	0
Міністерство фінансів України	39	39	3	8	1	3
Державна фіскальна служба України	4	2	0	0	0	0
Міністерство юстиції України	1	3	0	0	2	67
Антимонопольний комітет України	1	0	0	0	0	0
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	0	0	0	0	0
Фонд державного майна України	15	3	0	0	0	0
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	3	4	0	0	1	25
Державна інспекція ядерного регулювання України	8	3	2	25	2	67
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	26	10	1	4	2	20
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	5	6	0	0	4	67
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	19	26	0	0	7	27
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	11	5	1	9	0	0
Всього	241	154	14	6	24	16

* при проведенні моніторингу враховувались показники прийняття регуляторними органами центрального рівня лише власних регуляторних актів без урахування урядових рішень, головними розробниками яких вони виступали. Наразі у більшості випадків визначення розробника проекту постанови Кабінету Міністрів України є неможливим.

- У 2016 році обсяги прийняття центральними органами виконавчої влади **регуляторних актів без погодження з ДРС практично не змінились у порівнянні з минулим роком**. Так, якщо у 2015 році з відповідним порушенням прийнято **42** регуляторних акти, то у 2016 - **50**. В той же час, **розширилось коло розробників**, в регуляторній діяльності яких виявлено відповідне порушення (з **8-ми** - у 2015 році, до **12-ти** - у 2016). Зокрема, відповідне порушення виявлено у регуляторній діяльності **Мінекономрозвитку, Мінприроди, Міненерговугілля, МОЗ, Міносвіти, Мінфіну, Мін'юсту, Держатомрегулювання, НКРЕКП, НКРЗІ, Нацкомфінпослуг та НКЦПФР**. Найвищу питому вагу регуляторних актів, прийнятих без погодження з ДРС, виявлено у регуляторній діяльності **Міносвіти, Мін'юсту, Держатомрегулювання, Нацкомфінпослуг - 67** відсотків.

- Згідно з моніторингом набрання чинності протягом 2016 року на рівні центральних органів виконавчої влади **прийнято 275 регуляторних актів**, з яких **50 регуляторних актів (близько 18 відсотків)** прийнято з порушенням відповідних вимог Закону.

- Із загальної кількості регуляторних актів, прийнятих центральними органами без погодження з ДРС, більше половини (**29 з 50**) становлять **власні регуляторні акти центральних органів виконавчої влади**, **21** регуляторний акт становлять **Урядові рішення**. Для порівняння у 2015 році переважну більшість прийнятих без погодження регуляторних актів з ДРС (**28 з 42**) становили саме Урядові рішення, а власні регуляторні акти центральних органів виконавчої влади становили лише третину (**14 з 42**).

Рейтинг дотримання регуляторними органами центрального рівня вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС (№3)*

Назва органу виконавчої влади	Оцінка дотримання рівня вимоги щодо обов'язковості погодження регуляторних актів з ДРС	Місце у рейтингу
Міністерство аграрної політики та продовольства України	100	1
Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України (2015 рік) / Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (2016 рік)	100	
Державне агентство рибного господарства України	100	
Міністерство внутрішніх справ України	100	
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	100	1
Державна служба геології та надр України	100	
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	100	
Міністерство інфраструктури України	100	
Міністерство культури України	100	

Міністерство молоді та спорту України	100	
Міністерство оборони України	100	
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	100	
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	100	
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	100	
Міністерство соціальної політики України	100	
Державна фіскальна служба України	100	
Антимонопольний комітет України	100	
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	100	
Фонд державного майна України	100	
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	100	
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	100	
Міністерство фінансів України	97	2
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	92	3
Міністерство охорони здоров'я України	90	4
Міністерство екології та природних ресурсів України	83	5
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	80	6
Антимонопольний комітет України	75	7
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	73	8
Державна інспекція ядерного регулювання України	33	9
Міністерство освіти і науки України	33	
Міністерство юстиції України	33	
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	33	

** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС використовувалися наступні підходи:*

- бал визначений у графі 2 відповідає питомій вазі регуляторних актів, які прийняті з дотриманням вимоги, щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС (100 балів отримує регуляторний орган всі регуляторні акти якого, були прийняті виключно після погодження з ДРС, 60 балів – свідчить, що лише 60 відсотків регуляторних актів прийнятих відповідним органом, були прийняті виключно після погодження з ДРС) .

Місцеві органи виконавчої влади*

Назва місцевого органу виконавчої влади	Загальна кількість прийнятих регуляторних актів		Регуляторні акти, прийняті без погодження з ДРС			
	2015	2016	2015		2016	
			К-ть	%	К-ть	%
Вінницька ОДА	2	4	1	50	3	75
Волинська ОДА	1	1	0	0	1	100
Дніпропетровська ОДА	2	1	1	50	1	100
Донецька ОДА	0	1	0	0	0	0
Житомирська ОДА**	4	-	1	25	-	-
Закарпатська ОДА	5	1	1	20	0	0
Запорізька ОДА	3	5	0	0	5	100
Івано-Франківська ОДА	1	1	0	0	1	100
Київська ОДА	1	3	0	0	2	67
Кіровоградська ОДА	2	3	1	50	3	100
Луганська ОДА	5	4	1	0	2	50
Львівська ОДА	4	5	3	75	5	100
Миколаївська ОДА	2	3	0	0	3	100
Одеська ОДА	3	2	3	100	2	100
Полтавська ОДА	5	8	0	0	0	0
Рівненська ОДА	3	2	1	33	1	50
Сумська ОДА	4	3	1	25	3	100
Тернопільська ОДА	2	2	1	50	1	50
Харківська ОДА	1	1	1	100	0	0
Херсонська ОДА**	1	-	0	0	-	-
Хмельницька ОДА**	1	-	0	0	-	-
Черкаська ОДА	4	9	2	50	3	33
Чернівецька ОДА	2	1	1	50	1	100
Чернігівська ОДА	15	8	1	7	2	25
Київська МДА	5	12	0	0	1	8

** при проведенні моніторингу враховувались показники прийняття регуляторних актів на рівні обласних державних адміністрацій та Київської міської державної адміністрації, оскільки на сьогоднішній день не всі РДА мають загальнодоступні офіційні сайти та оновлення інформації щодо прийняття регуляторних актів на існуючих сайтах провадиться безсистемно та не в повному обсязі.*

*** – в поточному році Житомирською, Херсонською та Хмельницькою облдержадміністраціями не приймалися регуляторні акти.*

• У 2016 році майже вдвічі зросла кількість порушень вимог Закону щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з уповноваженим органом: з **20** - у 2015 році до **40** – у 2016 році. При цьому, з **25 до 50** відсотків зросла і **питома вага** регуляторних актів, прийнятих з відповідним порушенням у загальній кількості регуляторних актів, прийнятих в регіоні.

• У 2016 році місцевими регуляторними органами лише 4-х регіонів - **Донецької, Закарпатської, Полтавської та Харківської областей всі регуляторні акти були прийняті після погодження з ДРС у встановленому Законом порядку.** У 2015 році таких регіонів було 8.

Рейтинг дотримання місцевими органами виконавчої влади вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС (№3)*

Назва місцевого органу виконавчої влади	Оцінка дотримання вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС	Місце у рейтингу
Донецька ОДА	100	1
Закарпатська ОДА	100	
Полтавська ОДА	100	
Харківська ОДА	100	
Київська МДА	92	2
Чернігівська ОДА	75	3
Черкаська ОДА	67	4
Луганська ОДА	50	5
Рівненська ОДА	50	
Тернопільська ОДА	50	
Київська ОДА	33	6
Вінницька ОДА	25	7
Волинська ОДА	0	8
Дніпропетровська ОДА	0	
Запорізька ОДА	0	
Івано-Франківська ОДА	0	
Кіровоградська ОДА	0	
Львівська ОДА	0	
Миколаївська ОДА	0	
Одеська ОДА	0	
Сумська ОДА	0	
Чернівецька ОДА	0	

* При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС використовувалися наступні підходи:

- бал визначений у графі 2 відповідає питомій вазі регуляторних актів, які прийняті з дотриманням вимоги, щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС (100 балів отримує регуляторний орган всі регуляторні акти якого, були прийняті виключно після погодження з ДРС, 60 балів – свідчить, що лише 60 відсотків регуляторних актів прийнятих відповідним органом, були прийняті виключно після погодження з ДРС).

4. Здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів

Проаналізовано:

рівень дотримання органами виконавчої влади вимоги Закону щодо відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів;

кількісні показники ефективності проведення заходів з відстеження результативності дії регуляторних актів;

рівень виконання органами виконавчої влади власних рішень про необхідність скасування /внесення змін до регуляторних актів, прийнятих за результатами відстеження результативності їх дії.

Згідно із Законом стосовно кожного регуляторного акта після його прийняття послідовно здійснюються базове, повторне та періодичне відстеження його результативності.

Після здійснення заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта регуляторний орган, який прийняв відповідний акт, готує звіт про відстеження результативності цього регуляторного акта.

На підставі аналізу звіту про відстеження результативності дії регуляторного акта розробник може прийняти рішення про необхідність скасування або внесення змін до відповідного регуляторного акта.

Результати аналізу:

Протягом 2016 року до ДРС надійшло **780 звітів про відстеження результативності дії регуляторних актів**. З них, **603** звіти надано **регуляторними органами центрального рівня, 177 звітів - місцевими органами виконавчої влади**. Порівнюючи з обсягами надходження звітів у 2015 році можна констатувати, що за підсумками 2016 року відбулось суттєве (на **40 відсотків**) **зниження рівня дотримання органами виконавчої влади вимоги Закону щодо відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів**.

Довідково: У 2015 році центральними та місцевими органами виконавчої влади до ДРС надано **1324** звітів про відстеження результативності дії регуляторних актів (з них, **1021** звіт було надано центральними органами виконавчої влади, **303** звіти - місцевими органами виконавчої влади).

Регуляторні органи центрального рівня

Назва ЦОВВ	Загальна к-ть наданих звітів		К-ть регуляторних актів, що підлягали базовому відстеженню	Звіти про базове відстеження, фактично надані *		Показники ефективності здійснення заходів з відстеження результативності дії регуляторних актів		
	2015	2016		К-ть	%	К-ть регуляторних актів, що <u>потребу</u> ють скасування/внесення змін	К-ть регуляторних актів, що <u>фактично зазнали</u> скасування або внесення змін	%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	38	29	14	5	36%	0	0	0%
Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України (2015 рік)/ Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (2016 рік)	4	5	0	0	0%	0	0	0%
Державне агентство рибного господарства України	6	5	2	0	0%	0	0	0%
Міністерство внутрішніх справ України	11	3	5	0	0%	0	0	0%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	2	0	2	0	0%	0	0	0%
Міністерство екології та природних ресурсів України	8	2	11	1	9%	0	0	0%
Державна служба геології та надр України	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	55	53	36	24	67%	2	0	0%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	15	34	2	0	0%	0	0	0%
Міністерство інфраструктури України	76	12	6	0	0%	0	0	0%
Міністерство культури України	3	3	1	1	100%	0	0	0%
Міністерство молоді та спорту України	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Міністерство оборони України	9	3	1	0	0%	0	0	0%
Міністерство освіти і науки України	4	1	1	0	0%	0	0	0%
Міністерство охорони здоров'я України	35	20	18	6	33%	3	1	33%
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	85	80	4	0	0%	1	0	0%
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	0	0	0	0	0%	0	0	0%

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	2	4	1	0	0%	0	0	0%
Міністерство соціальної політики України	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Міністерство фінансів України	120	68	43	18	42%	3	2	67%
Державна фіскальна служба України	89	25	10	3	30%	4	1	25%
Міністерство юстиції України	2	3	1	0	0%	0	0	0%
Антимонопольний комітет України	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Фонд державного майна України	44	7	4	0	0%	0	0	0%
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	11	6	5	3	60%	0	0	0%
Державна інспекція ядерного регулювання України	18	15	0	1	100%	0	0	0%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	108	36	8	1	13%	0	0	0%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	102	98	4	1	25%	2	1	50%
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	85	52	19	17	89%	0	0	0%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	20	13	5	3	60%	0	0	0%
Всього	959	577	203	84	41%	15	5	33%

- **Переважна більшість регуляторних органів центрального рівня (20 з 31) скоротили обсяг проведення робіт по відстеженню результативності дії регуляторних актів, а 7-ма міністерствами та відомствами – ДСНС, Мінмолодьспорту, Держгеокадастром, Мінсоцполітики, АМК, Держгеонадра, Держкомтелерадіо – протягом року жодного звіту про відстеження регуляторних актів до ДРС не подано, тобто відповідні вимоги Закону взагалі не виконувались.**

- **За результатами проведених відстежень 6-ма регуляторними органами центрального рівня було зроблено висновок про необхідність скасування або внесення змін стосовно 15-ти регуляторних актів. Станом на 31.12.2016 скасовано або внесено зміни до 5-ти регуляторних актів 4-ма регуляторними органами.**

Рейтинг дотримання регуляторними органами центрального рівня вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів (№4)*

Назва органу виконавчої влади	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	здійснення (1)/ не здійснення (0) заходів з відстеження	рівня виконання вимоги Закону щодо проведення відстеження (базового)		
Міністерство культури України	1	100	101	1
Державна інспекція ядерного регулювання України	1	100	101	
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	1	89	90	2
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	1	67	68	3
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	1	60	61	4
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	1	60	61	
Міністерство фінансів України	1	42	43	5
Міністерство аграрної політики та продовольства України	1	36	37	6
Міністерство охорони здоров'я України	1	33	34	7
Державна фіскальна служба України	1	30	31	8
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	1	25	26	9
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	1	13	14	10
Міністерство екології та природних ресурсів України	1	9	10	11
Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України	1	0	1	12
Державне агентство рибного господарства України	1	0	1	
Міністерство внутрішніх справ України	1	0	1	
Міністерство оборони України	1	0	1	
Міністерство освіти і науки України	1	0	1	
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	1	0	1	
Міністерство інфраструктури України	1	0	1	
Фонд державного майна України	1	0	1	
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	1	0	1	
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	1	0	1	

Міністерство юстиції України	1	0	1	
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	0	0	0	13
Державна служба геології та надр України	0	0	0	
Міністерство молоді та спорту України	0	0	0	
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (2015)	0	0	0	
Міністерство соціальної політики України	0	0	0	
Антимонопольний комітет України	0	0	0	
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	0	0	0	

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів використовувалися наступні підходи:**

- у разі проведення протягом 2016 року регуляторним органом діяльності з відстеження результативності дії регуляторних актів регуляторний орган отримував 1 бал у 2 графі, а у разі не проведення – 0 балів;

- бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі регуляторних актів щодо яких провадилися заходи з базового відстеження результативності їх дії від загальної кількості регуляторних актів, які потребували відповідного відстеження (100 балів свідчить про те, що стосовно всіх регуляторних актів, що потребували базового відстеження у 2016 році відповідне відстеження проведено, 0 балів – стосовно жодного регуляторного акта, що потребували базового відстеження у 2016 році, відповідне відстеження не провадилось).

Місцеві органи виконавчої влади*

Область	Загальна к-ть наданих звітів		К-ть регуляторних актів, що підлягали базовому відстеженню станом на 01.01. 2017 р.*	Звіти про базове відстеження, фактично наданих станом на 01.01. 2017 *		Показники ефективності здійснення заходів з відстеження результативності дії регуляторних актів станом на 01.01.2017		
	2015	2016		К-ть	%	К-ть регуляторних актів, що потребують скасування/внесення змін	К-ть регуляторних актів, що фактично зазнали скасування або внесення змін	%
Вінницька	5	3	4	0	0	0	0	-
Волинська	0	0	1	0	0	0	0	-
Дніпропетровська	1	2	1	0	0	0	0	-
Донецька	1	3	1	0	0	0	0	-
Житомирська ***	2	0	0	0	0	0	0	-
Закарпатська	3	1	1	0	0	0	0	-
Запорізька	16	12	5	0	0	1	0	0
Івано-Франківська	16	4	1	0	0	0	0	-
Київська	12	3	3	0	0	0	0	-
Кіровоградська	9	4	3	0	0	1	0	0

Луганська	5	8	4	2	50	2	0	-
Львівська	2	0	5	0	0	0	0	-
Миколаївська	12	2	3	0	0	0	0	-
Одеська	1	2	2	0	0	0	0	-
Полтавська	7	15	8	8	100	0	0	-
Рівненська	4	0	2	0	0	0	0	-
Сумська	14	18	3	0	0	1	0	0
Тернопільська	2	2	2	0	0	0	0	-
Харківська	16	20	1	1	100	5	1	20
Херсонська ***	38	23	0	0	0	4	0	0
Хмельницька ***	0	0	0	0	0	0	0	-
Черкаська	10	10	9	5	63	0	0	-
Чернівецька	14	5	1	0	0	0	0	-
Чернігівська	31	27	8	6	86	3	2	67
Київська МДА	5	13	12	8	89	0	0	-
Всього:	226	177	80	30	38	17	3	18

* загальна кількість звітів про відстеження включає подані до ДРС звіти обласних, районних держадміністрацій та КМДА.

** при проведенні аналізу враховувались показники прийняття регуляторних актів на рівні обласних державних адміністрацій та Київської міської державної адміністрації, оскільки на сьогоднішній день не всі райдержадміністрації мають загальнодоступні офіційні сайти, а оновлення інформації щодо прийняття регуляторних актів на існуючих сайтах провадиться безсистемно та не в повному обсязі.

*** в поточному році Житомирською, Херсонською та Хмельницькою облдержадміністраціями не приймалися регуляторні акти.

• **Майже половина обласних державних адміністрацій (12 з 25) скоротили обсяг проведення робіт по відстеженню результативності дії регуляторних актів у порівнянні з минулим роком. Найбільше скорочення обсягів здійснення заходів з відстеження результативності регуляторних актів спостерігається у Закарпатській, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Миколаївській, Львівській, Херсонській та Чернівецькій областях, а місцеві органи виконавчої влади Волинської області вже другий рік поспіль не подають до ДРС жодного звіту про відстеження.**

• Як і в попередні роки у 2016 році місцеві органи виконавчої влади обмежуються лише визнанням регуляторних актів неефективними, не вживаючи при цьому будь-яких практичних дій щодо їх скасування або перегляду.

З 17-ти регуляторних актів, щодо яких місцевими органами виконавчої влади Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Сумської, Харківської, Херсонської, Черкаської та Чернігівської областей було зроблено висновок про необхідність їх скасування або внесення змін до них, станом на 31.12.2016 року зазнали перегляду лише 3 регуляторні акти Харківської та Чернігівської облдержадміністрацій.

Рейтинг дотримання місцевими органами виконавчої влади вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів (№4)

Область	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	здійснення (1) / не здійснення (0) заходів з відстеження	рівня виконання вимоги Закону щодо проведення базового відстеження		
Полтавська	1	100	101	1
Харківська	1	100	101	
м. Київ	1	89	90	2
Чернігівська	1	86	87	3
Черкаська	1	63	64	4
Луганська	1	50	51	5
Вінницька	1	0	1	6
Дніпропетровська	1	0	1	
Донецька	1	0	1	
Закарпатська	1	0	1	
Запорізька	1	0	1	
Івано-Франківська	1	0	1	
Київська	1	0	1	
Кіровоградська	1	0	1	
Миколаївська	1	0	1	
Одеська	1	0	1	
Сумська	1	0	1	6
Тернопільська	1	0	1	
Чернівецька	1	0	1	
Херсонська	1	0	1	
Волинська	0	0	0	7
Житомирська	0	0	0	
Львівська	0	0	0	
Рівненська	0	0	0	
Хмельницька	0	0	0	

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів використовувалися наступні підходи:**

- у разі проведення протягом 2016 року регуляторним органом діяльності з відстеження результативності дії регуляторних актів регуляторний орган отримував 1 бал у 2 графі, а у разі не проведення – 0 балів;

бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі регуляторних актів щодо яких провадилися заходи з базового відстеження результативності їх дії від загальної кількості регуляторних актів, які потребували відповідного відстеження (100 балів свідчить про те, що стосовно всіх регуляторних актів, що потребували базового відстеження у 2016 році відповідне відстеження проведено, 0 балів – стосовно жодного регуляторного акта, що потребували базового відстеження у 2016 році, відповідне відстеження не провадилось).

5. Моніторинг дотримання центральними органами виконавчої влади оновленої Методики проведення аналізу впливу розроблених проектів регуляторних актів

Державною регуляторною службою України проведено моніторинг виконання центральними органами виконавчої влади вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, (далі – Методика) при підготовці аналізу регуляторного впливу до розроблених ними проектів регуляторних актів.

Досліджено регуляторну діяльність 34-ма регуляторними органами центрального рівня (міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, національних комісій) після набрання чинності оновленою Методикою – з **15 березня 2016 року**.

Основні результати моніторингу

Проаналізовано:

відповідність Методиці АРВ до поданих на погодження до ДРС центральними органами виконавчої влади проектів регуляторних актів;

врахування відповідними регуляторними органами пропозицій ДРС щодо необхідності приведення АРВ до проектів регуляторних актів у відповідність із Методикою;

участь центральних органів виконавчої влади у консультаціях з ДРС щодо застосування Методики.

5.1. Виконання процедурних вимог

Орган-розробник	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	К-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при поданні на погодження	%	К-ть АРВ, доопрацьованих в робочому порядку	%	Загальна к-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при прийнятті рішення	%
Антимонопольний комітет України	2	2	100%	0	0%	2	100%
Державна авіаційна служба України	7	3	43%	1	14%	4	57%
Державна аудиторська служба України	1	0	0%	1	100%	1	100%
Державна екологічна інспекція України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	0	0%	1	100%	1	100%

Державна служба геології та надр України	2	0	0%	0	0%	0	0%
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	5	1	20%	1	20%	2	40%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	6	2	33%	1	17%	3	50%
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	4	0	0%	1	25%	1	25%
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	6	3	50%	0	0%	3	50%
Державна служба України з питань праці	8	2	25%	1	13%	3	38%
Державна фіскальна служба України	9	4	44%	0	0%	4	44%
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	2	0	0%	0	0%	0	0%
Державне агентство лісових ресурсів України	1	0	0%	1	100%	1	100%
Державне агентство рибного господарства України	5	0	0%	3	60%	3	60%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	37	15	41%	5	14%	20	54%
Міністерство внутрішніх справ України	3	2	67%	0	0%	2	67%
Міністерство екології та природних ресурсів України	4	2	50%	1	25%	3	75%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	37	20	54%	8	22%	28	76%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	11	5	45%	2	18%	7	64%
Міністерство інфраструктури України	20	3	15%	3	15%	6	30%
Міністерство оборони України	7	3	43%	2	29%	5	71%
Міністерство освіти і науки України	5	2	40%	2	40%	4	80%
Міністерство охорони здоров'я України	12	5	42%	3	25%	8	67%

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	28	10	36%	8	29%	18	64%
Міністерство соціальної політики України	9	5	56%	1	11%	6	67%
Міністерство фінансів України	4	1	25%	1	25%	2	50%
Міністерство юстиції України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	2	0	0%	2	100%	2	100%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	19	12	63%	0	0%	12	63%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	5	4	80%	1	20%	5	100%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	9	3	33%		0%	3	33%
Національна поліція України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Фонд державного майна України	15	2	13%	8	53%	10	67%
Усього:	289	111	38%	58	20%	169	58%

Результати аналізу

За період з 15 березня по грудень 2016 року ДРС опрацьовано **289** поданих на погодження центральними органами виконавчої влади проектів регуляторних актів, аналізи регуляторного впливу яких розроблялися за оновленою Методикою.

Через запровадження більш чітких стандартів аналізу регуляторного впливу, зокрема, щодо проведення розрахунків витрат та вигод від запровадження регулювань та проведення М-тесту, спостерігається значне (майже у 5 разів!) скорочення кількості поданих до ДРС проектів регулювань. У 2015 році цей показник становив 1314 проектів (для ЦОВВ).

Про небажання виконувати вимоги оновленої Методики та доводити ефективність пропонованих відповідними регуляторними органами регулювань свідчить той факт, що з 10 по 15 березня 2016 року до ДРС надійшло на погодження **25** проектів регуляторних актів.

За результатами опрацювання проектів регуляторних актів ДРС було прийнято 120 рішень про відмову в погодженні, у тому числі через невідповідність поданих до них АРВ вимогам оновленої Методики. При цьому, жоден з поданих Держекоінспекцією, Держгеонадрами, Держенергоефективності, Мін'юстом та Нацполіцією АРВ не відповідав вимогам Методики.

Із загальної кількості поданих на погодження до ДРС майже кожен третій проект регуляторного акта (111 із 298) супроводжувався АРВ, що відповідав вимогам оновленої Методики.

При цьому, лише 6-ма центральними органами виконавчої влади було повністю дотримано вимог Методики при здійсненні АРВ до розроблених ними проектів регуляторних актів, а саме АМКУ, Держаудитслужба, Держкомтелерадіо, Держлісагентство, НКЦПФР та НКРЗІ.

Після проведених ДРС консультацій ще 56 АРВ, розроблених до проектів регуляторних актів 21-м регуляторним органом, були приведені у відповідність із Методикою.

Слід окремо позитивно відзначити активну зацікавленість у проведенні консультацій щодо практичного застосування Методики при підготовці АРВ з боку Мінагрополітики, Мінекономрозвитку, Мінрегіону, Міненерговугілля, ДФС, НКРЗІ, НКЦПФР, Державіаслужби, Міноборони, Мінфін, ФДМ, НКРЕКП, Нацкомфінпослуг, МОЗ, МОН, Держпраці, Держводагентства, Держрибагентства та ДСНС.

Рейтинг загального рівня дотримання центральними органами виконавчої влади вимог регуляторного законодавства (Рейтинг 1)

Орган-розробник	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	К-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при прийнятті рішення	%	К-ть балів	Місце у рейтингу
Антимонопольний комітет України	2	2	100%	100	1
Державна аудиторська служба України	1	1	100%	100	1
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	1	100%	100	1
Державне агентство лісових ресурсів України	1	1	100%	100	1
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	2	2	100%	100	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	5	5	100%	100	1

Міністерство освіти і науки України	5	4	80%	80	2
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	37	28	76%	76	3
Міністерство екології та природних ресурсів України	4	3	75%	75	4
Міністерство оборони України	7	5	71%	71	5
Міністерство внутрішніх справ України	3	2	67%	67	6
Міністерство соціальної політики України	9	6	67%	67	6
Міністерство охорони здоров'я України	12	8	67%	67	6
Фонд державного майна України	15	10	67%	67	6
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	11	7	64%	64	7
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	28	18	64%	64	7
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	19	12	63%	63	8
Державне агентство рибного господарства України	5	3	60%	60	9
Державна авіаційна служба України	7	4	57%	57	10
Міністерство аграрної політики та продовольства України	37	20	54%	54	11
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	6	3	50%	50	12
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	6	3	50%	50	12
Міністерство фінансів України	4	2	50%	50	12
Державна фіскальна служба України	9	4	44%	44	13
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	5	2	40%	40	14
Державна служба України з питань праці	8	3	38%	38	15
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	9	3	33%	33	16
Міністерство інфраструктури України	20	6	30%	30	17
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	4	1	25%	25	18
Державна екологічна інспекція України	1	0	0%	0	19

Державна служба геології та надр України	2	0	0%	0	19
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	2	0	0%	0	19
Міністерство юстиції України	1	0	0%	0	19
Національна поліція України	1	0	0%	0	19

5.2. Дотримання вимог Методики під час здійснення аналізу регуляторного впливу

5.2.1. Проведено аналіз дотримання міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади вимог Методики при визначенні проблеми, яка потребує державного регулювання, цілей такого регулювання та показників, за допомогою яких в подальшому буде оцінюватися ефективність регуляторного акта в частині розв'язання проблеми та досягнення поставлених цілей.

Таблиця 1

Орган-розробник	К-ть опрацьованих АРВ	З них відповідали вимогам Методики:					
		Проблема	%	Цілі	%	Показники результативності	%
Антимонопольний комітет України	2	2	100%	2	100%	2	100%
Державна авіаційна служба України	7	4	57%	4	57%	4	57%
Державна аудиторська служба України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державна екологічна інспекція України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державна служба геології та надр України	2	0	0%	0	0%	0	0%
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	5	3	60%	3	60%	2	40%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	6	3	50%	4	67%	3	50%
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	4	1	25%	3	75%	1	25%
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	6	4	67%	3	50%	3	50%
Державна служба України з питань праці	8	3	38%	4	50%	3	38%
Державна фіскальна служба України	9	6	67%	6	67%	6	67%

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	2	1	50%	2	100%	0	0%
Державне агентство лісових ресурсів України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державне агентство рибного господарства України	5	3	60%	3	60%	3	60%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	37	23	62%	22	59%	29	78%
Міністерство внутрішніх справ України	3	2	67%	2	67%	2	67%
Міністерство екології та природних ресурсів України	4	3	75%	3	75%	3	75%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	37	30	81%	28	76%	26	70%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	11	7	64%	8	73%	7	64%
Міністерство інфраструктури України	20	6	30%	11	55%	6	30%
Міністерство оборони України	7	5	71%	5	71%	5	71%
Міністерство освіти і науки України	5	4	80%	4	80%	4	80%
Міністерство охорони здоров'я України	12	9	75%	11	92%	10	83%
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	28	18	64%	21	75%	18	64%
Міністерство соціальної політики України	9	6	67%	7	78%	6	67%
Міністерство фінансів України	4	3	75%	3	75%	2	50%
Міністерство юстиції України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	2	2	100%	2	100%	2	100%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	19	16	84%	14	74%	13	68%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	5	5	100%	5	100%	5	100%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	9	7	78%	6	67%	6	67%
Національна поліція України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Фонд державного майна України	15	11	73%	10	67%	10	67%
Усього:	289	190	66%	199	69%	184	64%

Результати аналізу

- В АРВ до проекту регуляторного акта **розробник повинен чітко визначити проблему**, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, зокрема, **оцінити її, навівши дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб.**

Складнощі із визначенням проблеми при підготовці АРВ мали 28 з 34 центральних органів виконавчої влади. Лише у 190 АРВ (66 відсотків) з 289 проаналізованих розробниками дотримано вимог Методики до визначення проблеми.

Саме через нездатність розробників визначити проблему, яку передбачається врегулювати за допомогою прийняття регулювання, у них і виникають складнощі із виконанням інших вимог Методики.

Лише 4-ма центральними органами виконавчої влади (Держекоінспекція, Держгеонадра, Мін'юст та Нацполіція) не визначено проблему у жодному з АРВ, що супроводжували подані ними на погодження до ДРС регуляторні акти. Подальший аналіз засвідчив, що підготовлені ними АРВ взагалі мають найгіршу якість.

Найкраще визначена проблема, яку передбачається врегулювати прийняттям регуляторного акта, у проектах АМКУ, Держаудитслужби, Держкомтелерадіо, Держлісагентства, НКЦПФР та НКРЗІ. 100 відсотків АРВ, підготовлених цими органами, відповідали Методиці в частині визначення проблеми.

- **Невизначена або неправильно визначена проблема, яку передбачається врегулювати, тягне за собою неправильно визначені цілі регулювання. Цілі державного регулювання повинні відповідати проблемі, бути чіткими та досяжними.**

Всього правильно визначено цілі державного регулювання в АРВ лише до 199 проектів регуляторних актів (69 відсотків), розроблених 28 регуляторними органами з 34.

У 4 центральних органів виконавчої влади (Держекоінспекція, Держгеонадра, Мін'юст та Нацполіція) показник відповідності цілей визначеній в АРВ проблемі склав 0 відсотків.

Завдяки належним чином визначеній та оціненій проблемі, яку передбачається врегулювати за допомогою проектів регуляторних актів, АМКУ, Держаудитслужба, Держкомтелерадіо, Держлісагентство, НКЦПФР та НКРЗІ змогли правильно визначити цілі державного регулювання у 100 відсотках підготовлених ними АРВ. 100-відсоткову відповідність цілей державного регулювання проблемі та вимогам Методики мають також проекти, розроблені Держенергоефективності.

• **Показники результативності** регуляторного акта також повинні відповідати вирішуваній проблемі та цілям регулювання. При цьому, розробники повинні навести як обов'язкові, так і додаткові кількісні та вимірювальні показники, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта.

Цей розділ АРВ викликає у розробників найбільше складнощів. Так, у 2016 році показники результативності були правильно визначені лише у 64 відсотків АРВ.

Лише **5 центральних органів виконавчої влади не змогли визначити показники**, за якими в подальшому буде відстежуватись результативність їх регуляторного акта. **АРВ**, розроблені **Держекоінспекцією, Держгеонадрами, Держенергоефективності, Мін'юстом та Нацполіцією**, не відповідали вимогам **Методики** в частині визначення показників результативності.

Найкращими при визначенні показників результативності знову стали АМКУ, Держаудитслужба, Держкомтелерадіо, Держлісагентство, НКЦПФР та НКРЗІ. 100 відсотків підготовлених ними АРВ відповідають Методиці в частині визначення показників результативності.

5.2.2. Проаналізовано дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики в частині оцінки альтернативних способів вирішення проблеми, що потребує державного втручання, в тому числі проведення розрахунків витрат суб'єктів господарювання та держави на впровадження регулювання.

Таблиця 2

Орган-розробник	К-ть опрацьованих АРВ	З них відповідають вимогам Методики:					
		Оцінка альтернатив	%	Розрахунки витрат за альтернативами	%	Відсутні розрахунки витрат бюджету	%
Антимонопольний комітет України	2	2	100%	2	100%	2	100%
Державна авіаційна служба України	7	4	57%	4	57%	4	57%
Державна аудиторська служба України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державна екологічна інспекція України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державна служба геології та надр України	2	0	0%	0	0%	0	0%
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	5	2	40%	2	40%	2	40%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	6	4	67%	3	50%	3	50%

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	4	1	25%	1	25%	1	25%
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	6	3	50%	3	50%	3	50%
Державна служба України з питань праці	8	4	50%	5	63%	4	50%
Державна фіскальна служба України	9	5	56%	4	44%	6	67%
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	2	0	0%	0	0%	0	0%
Державне агентство лісових ресурсів України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державне агентство рибного господарства України	5	3	60%	3	60%	3	60%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	37	30	81%	31	84%	26	70%
Міністерство внутрішніх справ України	3	2	67%	2	67%	2	67%
Міністерство екології та природних ресурсів України	4	3	75%	3	75%	3	75%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	37	28	76%	28	76%	30	81%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	11	8	73%	7	64%	8	73%
Міністерство інфраструктури України	20	6	30%	8	40%	8	40%
Міністерство оборони України	7	5	71%	5	71%	5	71%
Міністерство освіти і науки України	5	4	80%	4	80%	4	80%
Міністерство охорони здоров'я України	12	9	75%	9	75%	9	75%
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	28	20	71%	18	64%	18	64%
Міністерство соціальної політики України	9	6	67%	6	67%	7	78%
Міністерство фінансів України	4	3	75%	4	100%	3	75%
Міністерство юстиції України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	2	2	100%	2	100%	2	100%

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	19	15	79%	18	95%	18	95%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	5	5	100%	5	100%	5	100%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	9	7	78%	7	78%	7	78%
Національна поліція України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Фонд державного майна України	15	10	67%	10	67%	10	67%
Всього:	289	194	67%	197	68%	196	68%

• **В АРВ** до проекту регуляторного акта **розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, оцінити вигоди і витрати від застосування кожній з них для держави, населення та суб'єктів господарювання. За результатами оцінки альтернатив обирається найоптимальніший та найефективніший спосіб державного регулювання та розробляється проект регуляторного акта.**

Загалом вимогам Методики щодо визначення та оцінки альтернатив відповідали 194 АРВ (67 відсотків) зі 289.

Складнощі із визначенням альтернативних способів вирішення проблеми мали 28 центральних органів виконавчої влади, з них 5 (Держекоінспекція, Держгеонадра, Держенергоефективності, Мін'юст та Нацполіція) підійшли до оцінки альтернативних способів вирішення проблеми формально. Всі розроблені ними АРВ в частині визначення альтернативних способів вирішення проблеми не відповідали вимогам Методики.

Найкращими виявилися АМКУ, Держаудитслужба, Держкомтелерадіо, Держлісагентство, НКЦПФР та НКРЗІ, які мають 100-відсотковий показник виконання вимог методики в частині визначення альтернатив. Серед лідерів також слід відмітити Мінагрополітики (81 відсоток), МОН (80 відсотків), НКРЕКП (79 відсотків), Нацкомфінпослуг (78 відсотків), Мінекономрозвитку (76 відсотків) та Мінприроди, МОЗ та Мінфін (по 75 відсотків).

- **Якісна оцінка альтернативних способів досягнення цілей неможлива без проведення розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту регуляторного акта, так і внаслідок застосування альтернатив. Лише так розробник може довести економічну доцільність обраного способу.**

В цілому проблеми із проведенням розрахунків витрат суб'єктів господарювання виникли у 27 центральних органів виконавчої влади з 34.

Найбільші проблеми виникли у Держекоінспекції, Держгеонадра, Держенергоефективності, Мін'юсту та Нацполіції.

Тільки 7 центральних органів виконавчої влади (АМКУ, Держаудитслужба, Держкомтелерадіо, Держлісагентство, Мінфін, НКЦПФР та НКРЗІ) при підготовці 100 відсотків АРВ до розроблених ними проектів регуляторних актів **провели кількісний розрахунок витрат суб'єктів господарювання** від запровадження кожного із альтернативних способів вирішення проблеми.

Крім того, відповідними розрахунками супроводжувались 95 відсотків АРВ, підготовлених НКРЕКП, 84 відсотки – Мінагрополітики, 80 відсотків – МОН, 78 відсотків – Нацкомфінпослуг, 76 відсотків – Мінекономрозвитку, 75 відсотків – Мінприроди та МОЗ.

Загалом слід відмітити більш виважений підхід розробників до оцінки альтернативних способів вирішення проблеми та покращення якості такої оцінки в цілому.

- **Необхідність проведення розробником розрахунку бюджетних витрат на впровадження та виконання вимог регуляторного акта напряду пов'язана з оцінкою ефективності обраного способу державного регулювання. Якщо такі витрати є непропорційно великими порівняно з витратами суб'єктів господарювання, розробник повинен додатково обґрунтовувати необхідність запровадження регулювання саме в такому вигляді.**

Загалом вимогам Методики щодо оцінки витрат держави на впровадження регулювання не відповідали 93 (32 відсотки) зі 289 АРВ до проектів регуляторних актів.

Проблеми з оцінкою бюджетних витрат виникли у 28 центральних органів виконавчої влади.

5 центральних органів виконавчої влади (Держекоінспекція, Держгеонадра, Держенергоефективності, Мін'юст та Нацполіція) взагалі не змогли оцінити витрати бюджету на впровадження регуляторних актів.

Найкращі результати (100 відсотків) відповідності проведених розрахунків бюджетних витрат вимогам Методики мали АМКУ,

Держаудитслужба, Держкомтелерадіо, Держлісагентство, НКЦПФР та НКРЗІ.

Також **відповідали вимогам** Методики щодо проведення розрахунку витрат держави **АРВ**, підготовлені **НКРЕКП (95 відсотків), Мінекономрозвитку (81 відсоток), МОН (80 відсотків), Мінсоцполітики та Нацкомфінпослуг (78 відсотків), а також Мінприроди, МОЗ та Мінфіном (75 відсотків).**

Рейтинг дотримання вимог Методики щодо якості проведення центральними органами виконавчої влади АРВ (Рейтинг 2)

Орган-розробник	Сума балів за Таб. 1	Сума балів за Таб. 2	Загальна сума балів	Місце у рейтингу
Антимонопольний комітет України	300	300	600	1
Державна аудиторська служба України	300	300	600	1
Державне агентство лісових ресурсів України	300	300	600	1
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	300	300	600	1
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	300	300	600	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	300	300	600	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	226	269	495	2
Міністерство освіти і науки України	240	240	480	3
Міністерство охорони здоров'я України	250	225	475	4
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	227	233	460	5
Міністерство екології та природних ресурсів України	225	225	450	6
Міністерство фінансів України	200	250	450	6
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	212	234	446	7
Міністерство аграрної політики та продовольства України	199	235	434	8
Міністерство оборони України	213	213	426	9
Міністерство соціальної політики України	212	212	424	10
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	201	210	411	11
Фонд державного майна України	207	201	408	12
Міністерство внутрішніх справ України	201	201	402	13
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	203	199	402	13
Державна фіскальна служба України	201	167	368	14
Державне агентство рибного господарства України	180	180	360	15
Державна авіаційна служба України	171	171	342	16

Державна служба України з надзвичайних ситуацій	167	167	334	17
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	167	150	317	18
Державна служба України з питань праці	126	163	289	19
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	160	120	280	20
Міністерство інфраструктури України	115	110	225	21
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	125	75	200	22
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	150	0	150	23
Державна екологічна інспекція України	0	0	0	24
Державна служба геології та надр України	0	0	0	24
Міністерство юстиції України	0	0	0	24
Національна поліція України	0	0	0	24

5.2.3. Проаналізовано рівень дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики в частині проведення М-Тесту, як інструменту вимірювання впливу регулювання на малий бізнес.

Орган-розробник	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	З них:		%	К-ть балів
		Потребували М-тесту	Здійснено М-тест		
Антимонопольний комітет України	2	0	0	-	-
Державна авіаційна служба України	7	5	2	40%	40
Державна аудиторська служба України	1	0	0	-	-
Державна екологічна інспекція України	1	1	0	0%	0
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	1	1	100%	100
Державна служба геології та надр України	2	2	0	0%	0
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	5	3	1	33%	33
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	6	3	0	0%	0
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	4	4	1	25%	25
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	6	4	2	50%	50
Державна служба України з питань праці	8	3	1	33%	33
Державна фіскальна служба України	9	5	0	0%	0
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	2	0	0	-	-
Державне агентство лісових ресурсів України	1	0	0	-	-
Державне агентство рибного господарства України	5	5	4	80%	80
Міністерство аграрної політики та продовольства України	37	9	3	33%	33

Міністерство внутрішніх справ України	3	2	1	50%	50
Міністерство екології та природних ресурсів України	4	1	0	0%	0
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	37	15	8	53%	53
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	11	3	0	0%	0
Міністерство інфраструктури України	20	14	2	14%	14
Міністерство оборони України	7	3	1	33%	33
Міністерство освіти і науки України	5	4	3	75%	75
Міністерство охорони здоров'я України	12	5	1	20%	20
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	28	13	9	69%	69
Міністерство соціальної політики України	9	4	3	75%	75
Міністерство фінансів України	4	3	3	100%	100
Міністерство юстиції України	1	0	0	-	-
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	2	2	1	50%	50
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	19	6	6	100%	100
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	5	4	4	100%	100
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	9	4	2	50%	50
Національна поліція України	1	1	0	0%	0
Фонд державного майна України	15	6	3	50%	50
Всього:	289	135	62	46%	

М-Тест, як один із аспектів оцінки ефективності проекту регуляторного акта, дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва, оцінити витрати, які вони понесуть внаслідок впровадження регулювання, та, як наслідок, розглянути можливість застосування компенсаторних механізмів для малого бізнесу.

Здійснення М-Тесту потребують не всі проекти регуляторних актів. Він проводиться у випадках, коли питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків.

Із 289 проаналізованих проектів регуляторних актів потребували проведення М-Тесту лише 135 (47 відсотків). При цьому, розробниками здійснено М-Тест при підготовці АРВ лише до 62 з

них, що складає лише 46 відсотків від кількості проектів, що потребували М-Тесту.

Натомість 72 міністерства та інших центральних органів виконавчої влади (Держекоінспекці, Держгеонадра, ДСНС, ДФС, Мінприроди, Міненерговугілля та Нацполіція) взагалі не провели М-Тест до проектів, які потребували його здійснення.

Лише 4 центральні органи виконавчої влади (Держкомтелерадіо, Мінфін, НКРЕКП та НКРЗІ) здійснили М-Тест при підготовці АРВ до всіх проектів регуляторних актів, дія яких поширювалась на малий бізнес.

Крім того, розрахунком М-Тесту супроводжувались 80 відсотків АРВ, підготовлених Держрибагентством, а також 75 відсотків – МОН та Мінсоцполітики.

Рейтинг дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики під час здійснення М-тесту

Орган-розробник	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	З них:		%	К-ть балів	Місце у рейтингу
		Потребували М-тесту	Здійснено М-тест			
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	1	1	100%	100	1
Міністерство фінансів України	4	3	3	100%	100	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	19	6	6	100%	100	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	5	4	4	100%	100	1
Державне агентство рибного господарства України	5	5	4	80%	80	2
Міністерство освіти і науки України	5	4	3	75%	75	3
Міністерство соціальної політики України	9	4	3	75%	75	3
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	28	13	9	69%	69	4
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	37	15	8	53%	53	5

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	6	4	2	50%	50	6
Міністерство внутрішніх справ України	3	2	1	50%	50	6
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	2	2	1	50%	50	6
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	9	4	2	50%	50	6
Фонд державного майна України	15	6	3	50%	50	6
Державна авіаційна служба України	7	5	2	40%	40	7
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	5	3	1	33%	33	8
Державна служба України з питань праці	8	3	1	33%	33	8
Міністерство аграрної політики та продовольства України	37	9	3	33%	33	8
Міністерство оборони України	7	3	1	33%	33	8
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	4	4	1	25%	25	9
Міністерство охорони здоров'я України	12	5	1	20%	20	10
Міністерство інфраструктури України	20	14	2	14%	14	11
Державна екологічна інспекція України	1	1	0	0%	0	12
Державна служба геології та надр України	2	2	0	0%	0	12
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	6	3	0	0%	0	12
Державна фіскальна служба України	9	5	0	0%	0	12
Міністерство екології та природних ресурсів України	4	1	0	0%	0	12
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	11	3	0	0%	0	12
Національна поліція України	1	1	0	0%	0	12

** В рейтингу не враховані АМКУ, Держаудитслужба, Держенергоефективності, Держлісагентство та Мін'юст, оскільки розроблені ними проекти регуляторних актів не потребували проведення М-Тесту.*

Загальний рейтинг дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики

При підготовці Загального рейтингу дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики при проведенні аналізу впливу регуляторних актів враховувались такі показники:

питома вага проектів регуляторних актів, що відповідали вимогам Методики, від загальної кількості проектів, наданих на погодження;
якість підготовки АРВ.

Орган-розробник	Місце у рейтингу 1	Місце у рейтингу 2	Загальна сума місць	Підсумкове місце у рейтингу
Антимонопольний комітет України	1	1	2	1
Державна аудиторська служба України	1	1	2	1
Державне агентство лісових ресурсів України	1	1	2	1
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	1	2	1
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	1	1	2	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	1	1	2	1
Міністерство освіти і науки України	2	3	5	2
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	3	5	8	3
Міністерство екології та природних ресурсів України	4	6	10	4
Міністерство охорони здоров'я України	6	4	10	4
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	8	2	10	4
Міністерство оборони України	5	9	14	5
Міністерство соціальної політики України	6	10	16	6
Фонд державного майна України	6	12	18	7
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	7	11	18	7
Міністерство фінансів України	12	6	18	7
Міністерство внутрішніх справ України	6	13	19	8
Міністерство аграрної політики та продовольства України	11	8	19	8
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	7	13	20	9
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	16	7	23	10
Державне агентство рибного господарства України	9	15	24	11
Державна авіаційна служба України	10	16	26	12
Державна фіскальна служба України	13	14	27	13
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	12	17	29	14
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	12	18	30	15
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	14	20	34	16

Державна служба України з питань праці	15	19	34	16
Міністерство інфраструктури України	17	21	38	17
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	18	22	40	18
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	19	23	42	19
Державна екологічна інспекція України	19	24	43	20
Державна служба геології та надр України	19	24	43	20
Міністерство юстиції України	19	24	43	20
Національна поліція України	19	24	43	20

Підсумковий рейтинг

Регуляторні органи центрального рівня

Назва органу виконавчої влади	Місце, зайняте у рейтингу:				Загальна сума місць	Підсумкове місце у рейтингу 2016 рік	Підсумкове місце у рейтингу 2015 рік
	№1	№2	№3	2			
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	1	1	2	16	1	1
Міністерство молоді та спорту України	2	1	1	3	17	2	24
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	6	1	8	4	17	2	6
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	8	5	1	5	18	3	3
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	3	12	1	6	20	4	7
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	4	2	6	6	22	5	2
Міністерство культури України	1	23	1	7	26	6	19
Міністерство внутрішніх справ України	10	3	1	8	26	6	18
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	5	11	1	8	29	7	11
Міністерство фінансів України	14	9	2	9	30	8	7

Міністерство соціальної політики України	12	4	1	9	30	8	16
Міністерство аграрної політики та продовольства України	10	14	1	9	31	9	9
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	1	17	1	10	31	9	10
Державна фіскальна служба України	16	6	1	11	31	9	5
Антимонопольний комітет України	11	1	7	12	32	10	7
Фонд державного майна України	7	13	1	13	33	11	2
Міністерство екології та природних ресурсів України	12	7	5	13	35	12	20
Державне агентство рибного господарства України	18	5	1	14	36	13	14
Державна інспекція ядерного регулювання України	25	1	9	15	36	13	4
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	9	16	1	15	38	14	17
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	23	10	3	16	39	15	17
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	17	8	1	17	39	15	17
Міністерство інфраструктури України	13	19	1	18	45	16	12
Міністерство охорони здоров'я України	19	17	4	19	47	17	17
Міністерство оборони України	20	15	1	19	48	18	15
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	16	20	1	20	50	19	13
Міністерство освіти і науки України	11	18	9	20	50	19	22
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	18	19	9	21	55	20	8
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	21	21	1	21	55	20	21
Міністерство юстиції України	22	17	9	12	60	21	23
Державна служба геології та надр України	24	22	1	13	60	21	25

Підсумковий рейтинг

Місцеві органи виконавчої влади

Область	Місце, зайняте у рейтингу:				Загальна оцінка	Підсумкове місце у рейтингу 2016 рік	Підсумкове місце у рейтингу 2015 рік
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4			
Київська МДА*	1	2	2	2	7	1	1
Чернігівська	1	4	3	3	11	2	7
Тернопільська	1	1	5	6	13	3	15
Івано-Франківська***	-	-	8	6	14	4	18
Полтавська	7	6	1	1	15	5	9
Сумська	1	1	8	6	16	6	3
Херсонська**	5	5	-	6	16	6	6
Житомирська**	3	8	-	7	18	7	12
Чернівецька	1	3	8	6	18	7	4
Донецька	4	8	1	6	19	8	8
Хмельницька**	1	11	-	7	19	8	5
Луганська	5	5	5	5	20	9	10
Одеська	2	6	8	6	22	10	20
Закарпатська	8	7	1	6	22	10	2
Харківська	10	10	1	1	22	10	14
Запорізька	6	6	8	6	26	11	7
Миколаївська	6	7	8	6	27	12	8
Дніпропетровська	1	14	8	6	29	13	5
Черкаська	12	9	4	4	29	13	8
Київська	8	11	6	6	31	14	13
Рівненська	8	11	5	7	31	14	8
Вінницька	9	12	7	6	34	15	17
Кіровоградська	11	11	8	6	36	16	16
Львівська	11	11	8	7	37	17	19
Волинська	13	13	8	7	41	18	11

* рейтингування КМДА проводилось лише в частині виконання нею повноважень місцевого органу виконавчої влади.

** рейтингування дотримання місцевими органами виконавчої влади Житомирської, Херсонської та Хмельницької областей вимог та принципів державної регуляторної політики є неповним, оскільки відповідними облдержадміністраціями у 2016 році не приймалися регуляторні акти.

*** рейтингування дотримання місцевими органами виконавчої влади Івано-Франківської області вимог та принципів державної регуляторної політики є неповним, оскільки в регіоні у 2016 році не розроблялись регуляторні акти .

Рейтинг Світового Банку Global Indicators of Regulatory Governance

Рейтинг Global Indicators of Regulatory Governance досліджує взаємодію урядів різних країн світу з громадськістю в процесі формування регулювань, що впливають на бізнес-середовище.

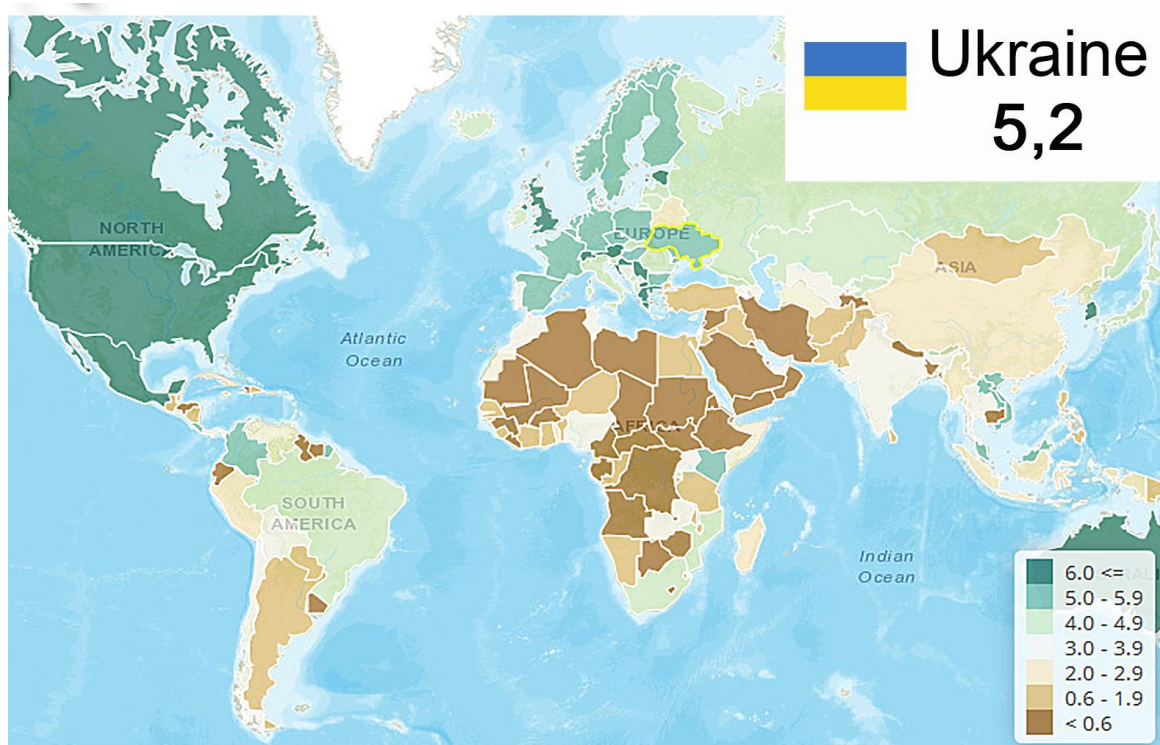
Під час дослідження розглядалася взаємодія уряду з громадськістю при формуванні правил, які впливають на бізнес-спільноту. Серед зацікавлених сторін: професійні асоціації, громадськість, іноземні інвестори. Проект досліджує як ці групи дізнаються про нові правила, як вони можуть взаємодіяти з посадовими особами щодо змісту цих правил. Також проект вимірює як уряди оцінюють можливий вплив нових правил у своїх країнах і чи є складовою частиною суспільних консультацій ці розрахунки.

Крім того, проект досліджує такі компоненти, як передбачуваність регуляторного середовища та здатність зацікавлених сторін оскаржувати нормативні документи, а також доступність нормативно-правової бази у зведеному вигляді.

Аналізувалися наступні показники:

- публікація тексту пропонованих правил до його вступу в дію;
- можливість внесення зауважень до запропонованих правил;
- публічність звіту про результати консультативних процесів;
- проведення оцінки регуляторного впливу запропонованих правил;
- наявність спеціалізованого урядового органу, на який покладено завдання з перегляду оцінки регуляторного впливу;
- публічність результатів оцінки регуляторного впливу;
- процедура врахування урядом зауважень та пропозицій.

Досліджувались дані зі 185 країн: 46 в країнах Африки, 30 в

Латинській Америці і Карибському басейні, 32 в групі з високим рівнем доходу ОЕСР, 25 в Східній Європі і Центральній Азії, 25 у Східній Азії і Тихому океані, 20 на Близькому Сході і Північній Африці, і 7 в Південній Азії.

Дані малюють картину консультацій і оцінку практики національних правил, що стосуються підприємницької діяльності, поряд з докладною інформацією як такі консультації і оцінка впливу застосовуються. Також представлені детальні відомості про те, як і де громадськість може оскаржувати рішення регуляторних органів або отримати доступ до нормативно-правової бази.

Потреба у такому дослідженні з'явилася через зростання розуміння важливості прозорості та підзвітності уряду в своїх діях перед громадськістю. Доступ громадян до процесу нормотворчості уряду є центральним для створення сприятливого бізнес-середовища, в якому інвестори будують довгострокові плани. Висока якість консультацій з громадськістю також запорука високої якості регулювання. Про це йдеться на веб-сайті Світового Банку: <http://rulemaking.worldbank.org/>.

Загальний показник України складає 5,2 бали і є на рівні країн західної Європи. Від 0 до 1 оцінено такі показники для України:

оприлюднення проекту регуляторного акту – 0,8;

проведення консультацій – 0,8;

інформація (звіт) про результати консультацій – 0,8;

проведення оцінки регуляторного впливу – 1;

наявність спеціального органу завданням якого є здійснення огляду та моніторингу оцінки регуляторного впливу, що проводиться іншими окремими установами або державними органами – 1;

оприлюднення оцінки регуляторного впливу – 0,8.

Загалом Україна займає 5-ту позицію за загальною оцінкою:

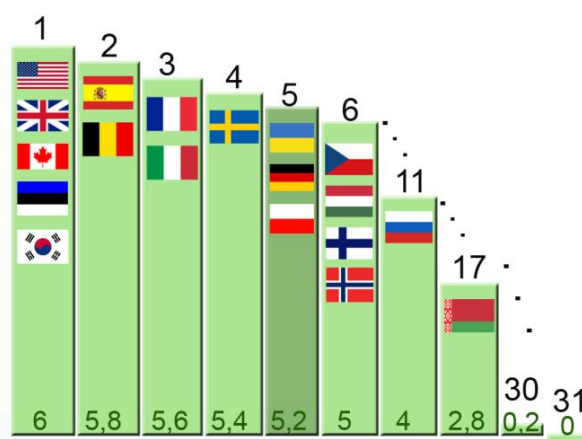
1). 15 країн мають оцінку 6,

2). 3 країни – 5,8;

3). 3 країни – 5,6;

4). 4 країни – 5,4;

5). 4 країни – 5,2 (в т. ч. Україна).

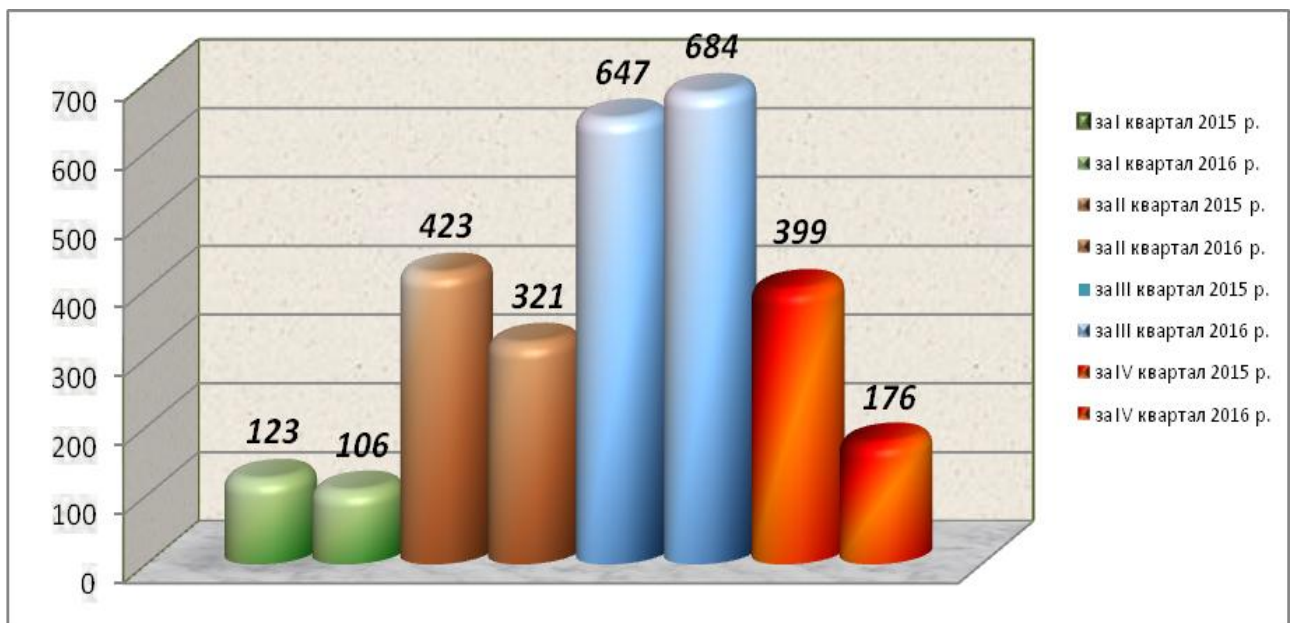

Розгляд проектів регуляторних актів, розробниками яких виступали органи місцевого самоврядування

У 2016 році спостерігалось загальне **зниження регуляторної активності** органів місцевого самоврядування.

Відповідно до вимог статті 34 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Державною регуляторною службою України у 2016 році **опрацьовано 1287 проектів регуляторних актів**, розробниками яких виступали органи місцевого самоврядування (сільські, селищні, міські, районні, обласні ради), що на 24% менше у порівнянні з 2015 роком. Зокрема, у I кварталі опрацьовано 106 проектів регуляторних актів, II кварталі – 321 проект, III кварталі – 684 проекти, IV кварталі – 176 проектів.

Кількість проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування, що опрацьовувалися ДРС у 2015 та 2016 роках у розрізі регіонів

За результатами опрацювання 1287 проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування:

- надано **151 відмову у підготовці пропозицій** щодо удосконалення проектів регуляторних актів відповідно до принципів державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності у зв'язку з поданим до ДРС неповним пакетом документів (зокрема, відсутній експертний висновок відповідальної постійної комісії органу місцевого самоврядування щодо регуляторного впливу проекту регуляторного акта). **Питома вага проектів рішень органів місцевого самоврядування, щодо яких надано відмову у підготовці пропозицій,**

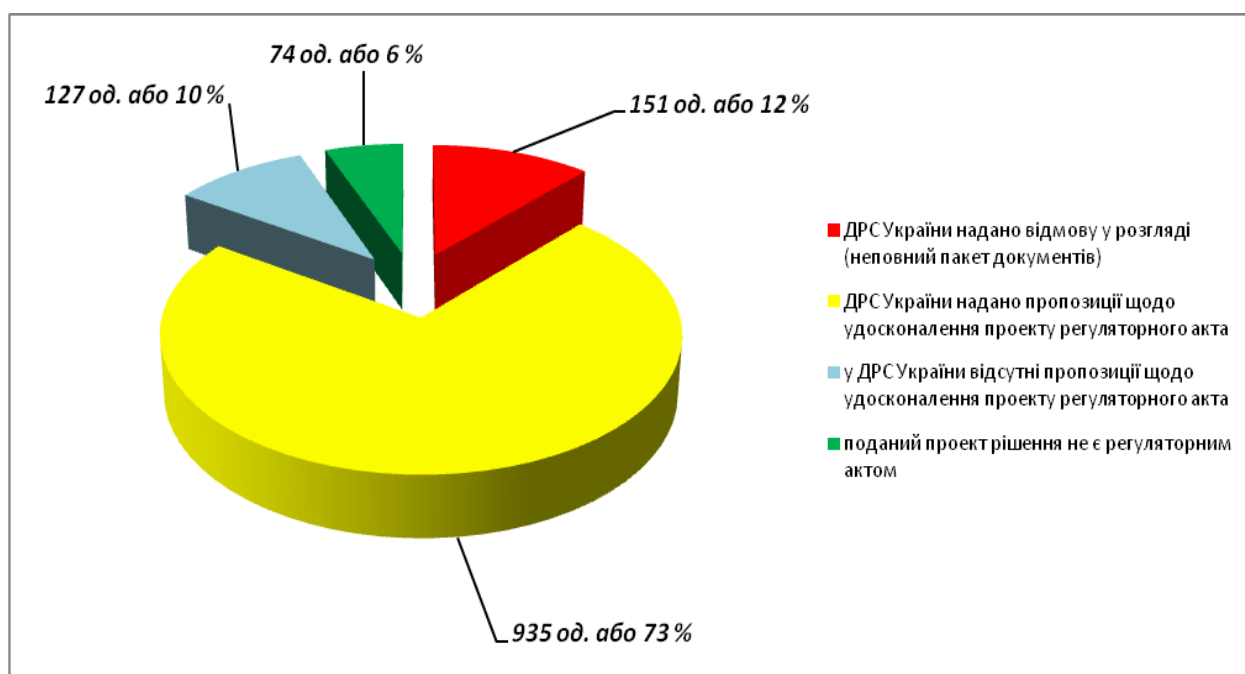
у загальній кількості опрацьованих ДРС проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування **складає 12%**);

- **стосовно 935 проектів регуляторних актів надано пропозиції** щодо удосконалення проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування (пропозиції стосувалися приведення проектів регуляторних актів у відповідність із вимогами законодавства в частині реалізації повноважень органів місцевого самоврядування, наданих їм Законом, а також в частині доопрацювання аналізів регуляторного впливу проектів регуляторних актів, які в переважній більшості не містили в собі оцінки економічних показників). **Питома вага проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування, щодо яких ДРС надано пропозиції стосовно удосконалення** таких проектів згідно з принципами державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, **становить 73%**;

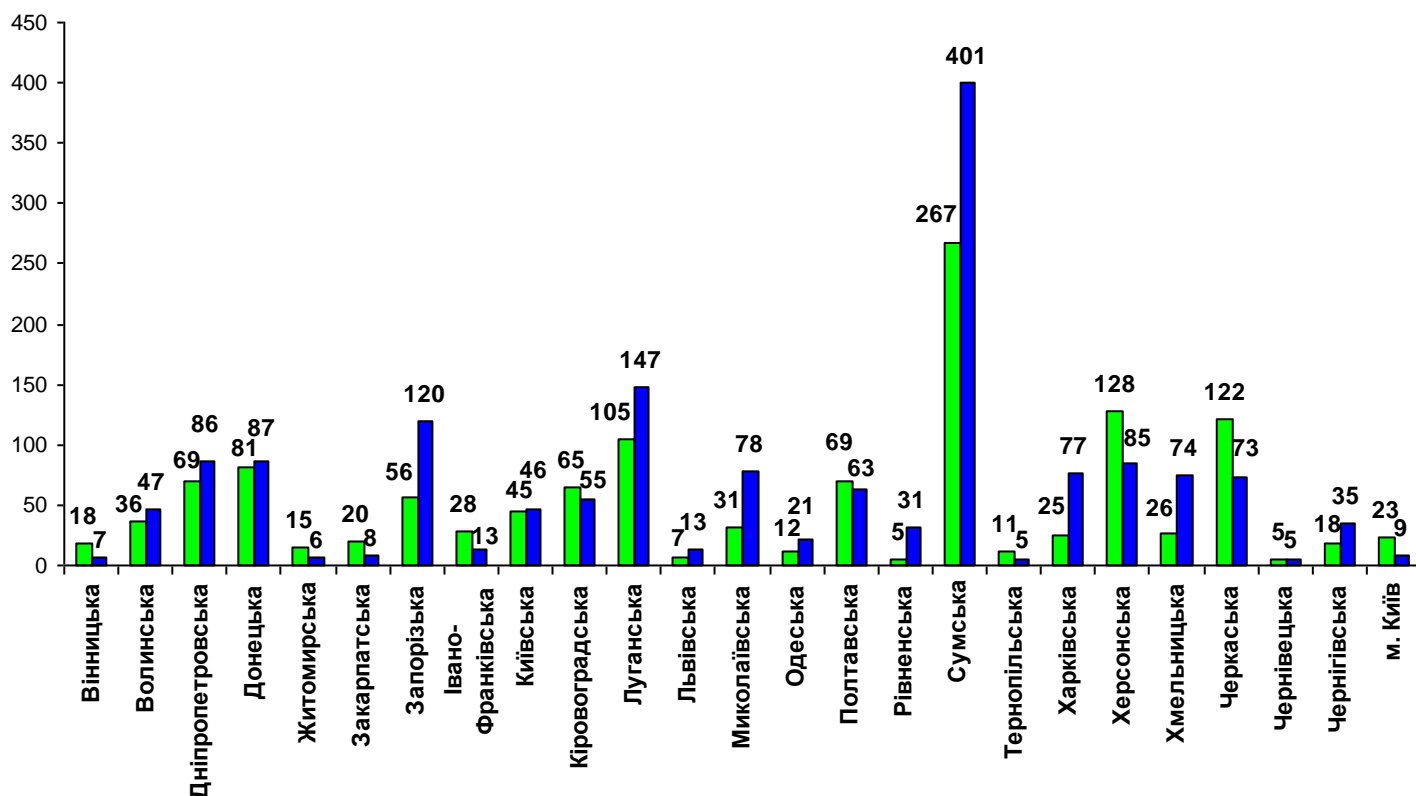
- **стосовно 127 проектів регуляторних актів відсутні пропозиції** ДРС щодо удосконалення проектів регуляторних актів у зв'язку з відповідністю їх чинному законодавству та принципам державної регуляторної політики. **Питома вага** проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування, що відповідали принципам державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, **становить 10%** у загальній кількості опрацьованих ДРС проектів регуляторних актів;

- на **74 проекти не поширювалися вимоги Закону** України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». **Питома вага таких проектів** у загальній кількості опрацьованих ДРС проектів рішень органів місцевого самоврядування **становить 65%**.

Результати опрацювання у 2016 році ДРС проектів рішень органів місцевого самоврядування

Кількість проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування, що опрацьовувалися ДРС у 2015 та 2016 роках у розрізі регіонів

Найбільша кількість проектів регуляторних актів у 2016 році для надання пропозицій щодо їх удосконалення надходила від органів місцевого самоврядування Сумської області (267 проектів), Херсонської області (128 проектів), Черкаської області (122 проекти), Луганської області (105 проектів), Донецької області (81 проект).

Найбільша кількість проектів регуляторних актів, які надходили до Державної регуляторної служби України від органів місцевого самоврядування, стосувалися врегулювання на місцевому рівні питань встановлення ставок місцевих податків і зборів, управління комунальним майном, розміщення зовнішньої реклами тощо.

Оперативне дерегулювання

Здійснення експертизи діючих регуляторних актів на відповідність принципам державної регуляторної політики та прийняття рішень про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики.

Служба застосовує своє право щодо **призупинення дії неефективних чинних регулювань**. У 2016 році надійшли звернення від підприємців про понад **140** таких актів, щодо яких було проведено аналітичну роботу та сформовані конкретні пропозиції регуляторним органам. Крім того, було здійснено експертизу близько **50** актів органів виконавчої влади, результатами якої у більшості випадків стало **добровільне регуляторне коригування**. При цьому, відсутність відповідної реакції з боку цих органів слугувала підставою для прийняття з боку ДРС 5-ти рішень **про зупинення дії** регуляторних актів, зокрема щодо:

- **наказу Мінсоцполітики** від 18.04.2012 № 215 «Деякі питання придбання технічних та інших засобів реабілітації», положення якого не враховували всіх альтернатив щодо визначення об'єктивних вимог до підприємств, у тому числі вимог технічного регламенту щодо медичних виробів, при забезпеченні технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших осіб, за рахунок коштів державного бюджету.

Вказаний регуляторний акт втратив чинність згідно з наказом Мінсоцполітики від 9 серпня 2016 року № 871.

- **наказу Мінприроди** від 10.09.2008 № 464 «Про затвердження Порядку організації та проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства», який не зважаючи на те, що питання державного контролю і нагляду врегульовані спеціальними законами, **визначає окремий порядок** проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства.

Нажаль, за результатом оскарження Мінприроди цього рішення до Мінекономрозвитку, ДРС була змушена його скасувати.

- **наказу Держпраці** від 15.05.2005 № 87 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 687», форма та рівень державного регулювання якого не відповідав вимогам чинного законодавства, а запроваджений регуляторний механізм створював штучні обмеження та визначав непередбачені чинним законодавством вимоги щодо проведення технічного огляду механізмів та виробничого устаткування, що за рахунок надмірного адміністративного

навантаження призводило до додаткових витрат коштів та часу суб'єктами господарювання.

Згідно з наказом Мінсоцполітики від 05.09.2016 № 98 цей регуляторний акт втратив чинність.

- **наказу Мінфіну** від 11.02.16 № 49 «Про затвердження форм звітів щодо виробництва й обігу спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів та порядків їх заповнення», **практичне застосування якого спричинило низку проблем, пов'язаних із складністю заповнення звітних форм, неможливістю їх коригування та надмірними фінансовими санкціями за допущення помилок при заповненні звітності суб'єктами, які здійснюють роздрібну торгівлю алкогольними та тютюновими виробами.**

Рішення не виконано у встановлений Законом термін, тому ДРС направлено на адресу газети «Урядовий кур'єр» повідомлення про зупинення дії Наказу № 49 (повідомлення опубліковано в УК 10.11.2016 № 211), про що повідомлено Мін'юст для скасування державної реєстрації відповідного наказу.

- **наказу МВС** від 07.12.2009 № 515 «Інструкція про порядок організації та контролю за підготовкою, перепідготовкою та підвищенням кваліфікації водіїв транспортних засобів» в частині порядку організації та контролю за підготовкою, перепідготовкою та підвищенням кваліфікації водіїв транспортних засобів, яким встановлюється виключне монопольне право органів МВС щодо видачі бланків відповідних свідоцтв, а також порядок ведення обліку цих бланків та здійснення контролю за їх використанням, аналогічний тому, який був визначений для бланків суворої звітності.

Термін виконання цього рішення наразі ще не закінчився.

Дерегуляційні ініціативи

У поточному році центральним органам виконавчої влади вдалося реалізувати **ряд дерегуляційних ініціатив та прийняти важливі для бізнесу рішення.** ДРС проаналізувала зазначену роботу та може відзначити найвагоміші з них, зокрема у напрямках: реформи митниці, валютної лібералізації, дерегуляції підприємницької діяльності в сфері охорони здоров'я та фармацевтичного ринку, державних закупівель, приватизації:

обмеження контролюючих (регуляторні, дозвільні та ліцензійні процедури) повноважень державних органів (аграрного сектору), скасування обов'язкової сертифікації сільськогосподарської техніки;

скасування додаткового імпортного збору, що був запроваджений в Україні тимчасово строком на 12 місяців (скасовано з 1 січня 2016 року);

оптимізації процедури проведення земельних торгів продажу або надання в оренду земельних ділянок державної чи муніципальної власності (з 1 січня 2016 року);

вдосконалення відносини, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, громадських формувань;

приєднання до Угоди СОТ з державних закупівель, створення ефективної, прозорої та некорумпованої системи держзакупівель та інтеграцію України з ЄС;

скорочення терміну прийняття рішення МОЗ щодо реєстрації лікарських засобів з одного місяця до 10 робочих днів;

спрощено процедуру реєстрації лікарських засобів, які зареєстровані у США, Швейцарії, Японії, Австралії, Канаді та за централізованою процедурою в ЄС для застосування на території цих країн;

спрощення умов провадження господарської діяльності з медичної практики, зменшено обсяг даних, які повинен декларувати суб'єкт господарювання для отримання відповідної ліцензії;

створення умов для забезпечення оперативності (до двох тижнів) та ефективності (конкурентна переговорна процедура) здійснення державних закупівель для потреб оборони, відбору учасників закупівель через електронний аукціон;

поступової дерегуляції та лібералізації валютного ринку; скасування вимоги подання довідки про фактичне надходження іноземної валюти в Україну або документи, що підтверджують формування інвестиційного вкладу за рахунок реінвестицій;

вдосконалення процесу приватизації; скасування вимоги щодо обов'язкового продажу на фондових біржах пакету 5-10% акцій підприємств при приватизації;

спрощення порядку відкриття та закриття банками рахунків суб'єктам господарювання;

надання банкам можливості контролю за експортними, імпортними операціями, які здійснюються з використанням електронних угод, поряд з паперовою формою використовувати електронну форму повідомлень.

Щодо системного перегляду регуляторних нормативно-правових актів центральними органами виконавчої влади

Перегляд регуляторних актів відбувався у таких сферах: сільське господарство, безпека харчових продуктів, будівництво,

енергетика, транспорт та інфраструктура, інформаційні технології та телекомунікації.

Координацію виконання відповідного доручення Кабінету Міністрів України було покладено на Мінекономрозвитку. ДРС взято участь у роботі відповідних робочих груп, створених заінтересованими державними органами. За результатами такої роботи сформовані плани-графіки перегляду регуляторних актів, які потребують внесення змін та/або визнання такими, що втратили чинність, або скасування.

Одночасно, ДРС з урахуванням пропозицій Офісу ефективного регулювання (Better Regulation Delivery Office) були **сформовані Методичні рекомендації щодо проведення інвентаризації регуляторних актів**, які спільним листом Мінекономрозвитку та ДРС були направлені виконавцям доручення.

Кінцева мета перегляду передбачає затвердження власними рішеннями міністерств або подання на розгляд Уряду відповідних проектів регуляторних актів.

Також, в межах виконання завдання, визначеного протокольним рішенням засідання Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2016 року № 52 (пункт 7.1.) ДРС, в ініціативному порядку, надіслано до МВС та ДСНС сформоване на підставі пропозицій профільної робочої групи при Державній регуляторній службі України з питань пожежної безпеки, **пакетне рішення, яке містить обґрунтовані пропозиції щодо необхідності скасування біля 20 нормативно-правових актів з питань пожежної та техногенної безпеки, які суперечать Кодексу цивільного захисту.**

Реалізація цього заходу матиме істотний позитивний вплив на сприйняття суспільством дій Уряду в напрямку прикладної дерегуляції, оскільки фактично, буде ліквідовано підґрунтя для існування значної частини корупційних чинників, у вигляді поширеної практики спонукання суб'єктів господарювання на досягнення домовленостей про здійснення неформального супроводу господарської діяльності з боку посадових та службових осіб органів ДСНС України.

Крім цього, Державною регуляторною службою в межах відповідної координації, здійснено опрацювання схвалених за результатами проведеного Урядом "Дерегуляційного дня" проектів постанов Кабінету Міністрів України «Про визнання деяких актів Української РСР такими, що втратили чинність, та актів Союзу РСР такими, що не застосовуються на території України», а також «Про визнання такими, що втратили чинність деяких постанов Кабінету Міністрів України».

В рамках виконання цього завдання, здійснено пошук та опрацювання нормативно-правових взаємозв'язків між актами, які втратили чинність, з тими, які містять відсилочні на них норми, а також актами, які прийняті на їх виконання.

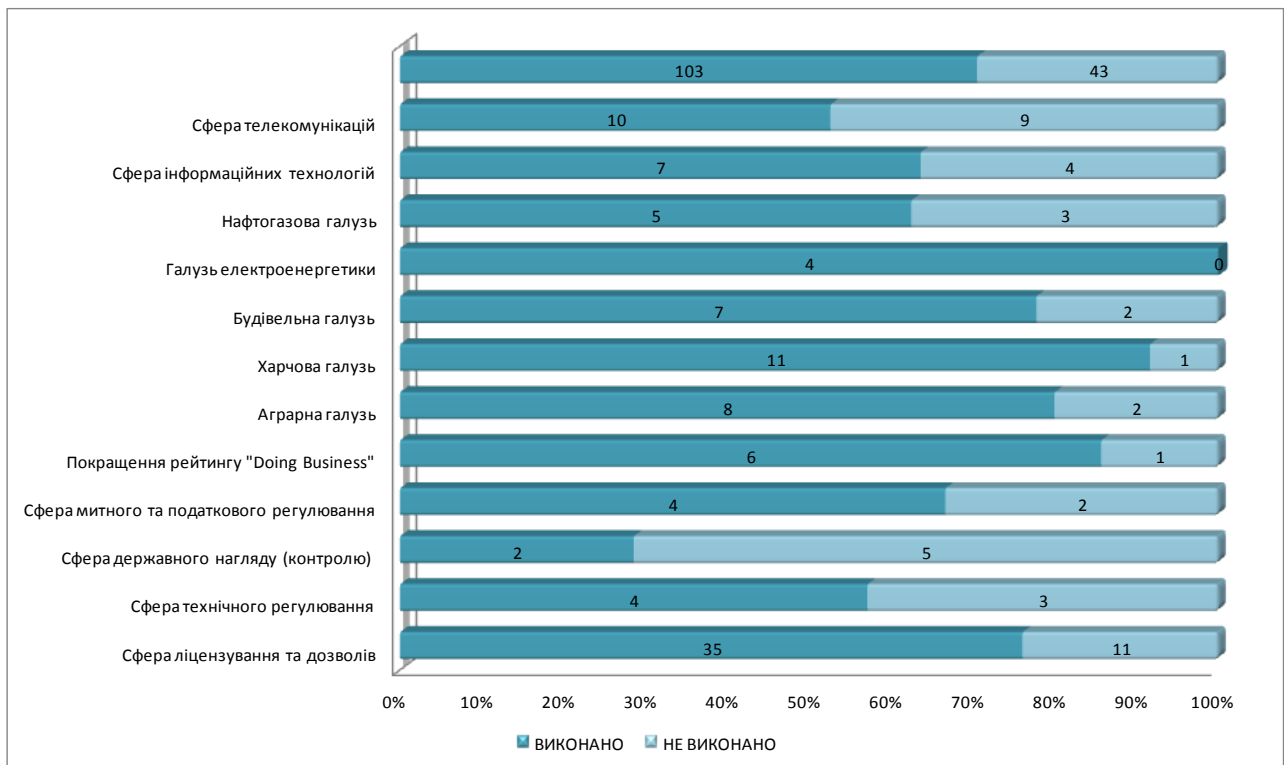
На підставі проведеної роботи виявлено 420 нормативно-правових взаємозв'язків з чинними НПА та директивними листами.

За результатом здійсненого аналізу зазначених взаємозв'язків, **сформовано структуровані переліки з 311 чинних НПА та директивних листів, які потребують опрацювання на предмет перегляду та актуалізації їх норм.**

Сформовані матеріали були надані Міністерству юстиції України та Кабінету Міністрів України для організації роботи щодо їх практичної реалізації.

Координація виконання Плану дерегуляції господарської діяльності

Протягом 2015-2016 рр. ДРС здійснювала координацію виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.03.2015 № 357-р, яким було передбачено 131 завдання (146 практичних заходів).

Робота полягала у здійсненні щомісячного та поточного аналізу стану виконання Плану, а також наданні консультативно-методичної допомоги: опрацювання пропозицій бізнес-спільноти щодо реалізації певних завдань Плану; у разі виявлення активності підприємницької галузевої громадськості – інформування про це профільного державного органу; уточнення виконання завдань Плану тощо. З цих питань впродовж року ДРС здійснено багаторазовий інформаційний обмін з ЦОВВ, проведено консультаційні зустрічі за участі бізнесу, наради тощо.

В цілому, в рамках виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету

Міністрів України від 28.03.2015 № 357-р, **реалізовано 100 заходів, що складає близько 70% від 146 запланованих** до виконання заходів.

В розрізі міністерств, ЦОВВ та інших державних органів ситуація виглядає наступним чином:

Мінекономрозвитку – **11 не виконано** (2, 43, 44, 45, 47, 68, 92, 107, 112, 115, 130), заплановано 51 заходів;

Мінагрополітики – **3 не виконано** (57, 58, 69), заплановано 18 заходів;

Мінприроди – **4 не виконано** (27/1, 32, 100, 102), заплановано 11 заходів;

МВС – **1 не виконано** (22) заплановано 9 заходів;

МОЗ – **4 не виконано** (13, 16, 17, 40), заплановано 5 заходів;

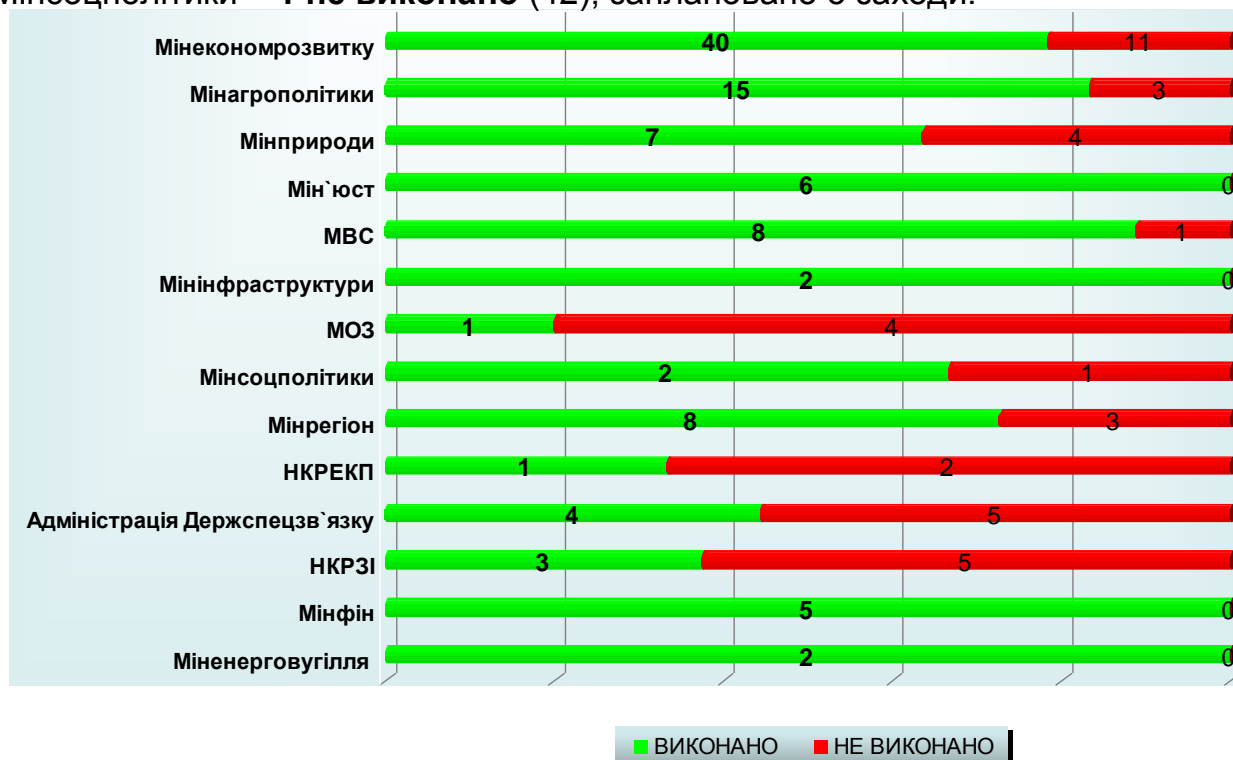
Мінрегіон – **3 не виконано** (36/2, 91, 109/2), заплановано 11 заходів;

НКРЕКП – **2 не виконано** (62, 98), заплановано 3 заходи;

Адміністрація Держспецзв'язку – **5 не виконано** (117/2, 114, 119, 120, 122), заплановано 9 заходів;

НКРЗІ – **2 не виконано** (125, 131), заплановано 8 заходів.

Мінсоцполітики – **1 не виконано** (42), заплановано 3 заходи.

*Більшість невиконаних завдань включено до Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2018 № 615-р.

Певний негативний вплив на реалізацію ключових завдань з дерегуляції, мали і зовнішні фактори, в числі яких **зволікання (як умисне, так і з об'єктивних причин)**.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 615-р. затверджено оновлений План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, який розрахований на 2016-2017 роки. Урядом у цьому розпорядженні визначено та конкретизовано **112 завдань, з яких більше половини нові, що були зібрані під час опитування бізнес-**

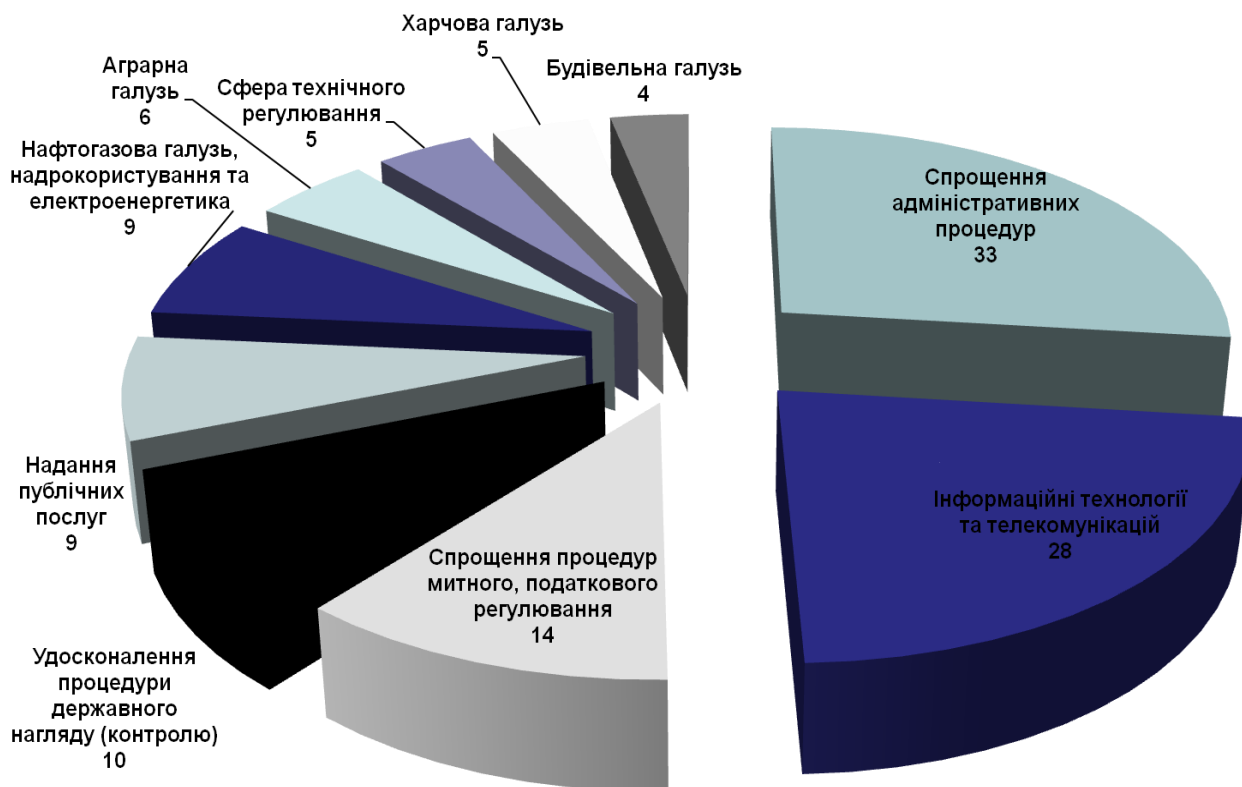
асоціацій, громадських організацій, установи бізнес-омбудсмена та центральних органів виконавчої влади.

Так, виконання цих 112 завдань полягає у реалізації 123 практичних заходів, зокрема:

- 38 заходів (31%) стосується затвердження власних актів регуляторів;
- 57 заходів (46%) мають бути затверджені Урядом;
- 28 заходів (23%) реалізуються за рахунок супроводу у ВРУ.

Завдання оновленого Плану дерегуляції сконцентровано на безпосередній регуляторній діяльності у 2016-2017 роках в межах системи органів виконавчої влади (77%), а також роботи щодо супроводу вже зареєстрованих у Верховній Раді України Законопроектів (23%).

Дерегуляційні ініціативи, передбачені відповідними планами дерегуляції протягом 2015-2017 років, стосуються наступних сфер та галузей:

Загалом, завдяки проведенню дерегуляції в Україні було знято більше 100 регуляторних бар'єрів, серед яких:

- скорочення більш ніж 40% дозвільних документів (з 143 у 2014 році до 83 у 2016 році);
- скорочення обов'язкової сертифікації на 90% товарів;
- скасовано карантинний сертифікат;
- більш ніж вдвічі скоротився термін видачі фітосанітарного сертифікату в портах (з 5 до 2 днів);

- скасовано близько 15 тисяч радянських стандартів.

До найбільш важливих результатів виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, отриманих у 2016 році належать:

На рівні законів:

1). Введення в дію Закону України «Про публічні закупівлі», яким **запроваджено електронну систему закупівель для всіх державних закупівель товарів та послуг.**

Цим Законом передбачено:

спрощення процедури підготовки учасниками торгів документів, необхідних для участі в процедурах державних закупівель;

заборону у вимаганні від учасників довідок, які є в публічному доступі,

відкриття інформації за державними тендерами щодо пропозицій ціни, кінцевих бенефіціарів компаній-учасників, протоколу оцінки;

Крім того, даний Закон дозволить Україні приєднатися до угоди СОТ про держзакупівлі. Це відкриє українським компаніям доступ до ринку держзакупівель за кордоном. Згідно з Законом, декларування учасниками торгів необхідних відомостей та проведення у разі потреби замовниками процедур закупівель перевірки таких відомостей, здійснюватиметься без залучення учасників.

2). Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про захист економічної конкуренції» **запроваджено комплексне врегулювання питань підвищення ефективності існуючої в Україні системи та спрощення контролю за економічними концентраціями.**

Закон направлений зокрема, на підвищення вартісних показників, у разі досягнення яких необхідно отримати дозвіл Антикорупційного комітету на концентрацію суб'єктів господарювання.

3). З метою **підвищення рівня захисту прав інвесторів** прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів».

Законом внесено ряд новацій до корпоративного законодавства, зокрема:

запроваджено новий спосіб захисту прав інвестора – похідний позов;

розширено перелік інформації про емітента, що підлягає розкриттю;

запроваджено інститут незалежних директорів;

удосконалено порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами.

скасовано обов'язковість виплати дивідендів через депозитарну систему;

вдосконалено порядок визначення ринкової вартості цінних паперів.

Крім того, Законом:

визначено спосіб направлення повідомлень акціонерам - поштою, через депозитарну систему України або вручається акціонеру (його уповноваженим представникам) особисто;

скасовано обмеження кількості акціонерів приватного акціонерного товариства (було – 100 осіб);
встановлено, що акції публічного акціонерного товариства не можуть входити до біржового списку більше ніж однієї фондової біржі в Україні;
передбачено, що публічне акціонерне товариство зобов'язане мати власний веб-сайт та розміщувати на ньому встановлену Законом інформацію. Приватне АТ може як і раніше розміщувати інформацію на власній веб-сторінці на сторонньому ресурсі;
зазначено, що виключно депозитарна установа на підставі договору може надавати додаткові послуги емітенту – здійснювати повноваження реєстраційної та лічильної комісії на загальних зборах.

4). З метою спрощення процедури експорту послуг прийнято Закон України від 03.11.2016 № 1724-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг», яким внесено зміни до статті 1 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті».

Законом **скасовано валютний контроль за експортом послуг, спрощено правила податкової звітності**, збільшено дискрецію експортерів щодо юридичного оформлення експорту.

Також Законом розмежовується надходження валюти від експорту товарів і експорту послуг. Якщо це експорт послуг, то, відповідно, валютний контроль не здійснюється, для цього банк зможе попросити у експортера підтвердження рахунку, який може бути поданий в електронному вигляді

Крім того, встановлюється заборона банкам вимагати від клієнтів перекладу документів на українську мову, у разі якщо вони оформлені англійською мовою, оскільки для малих і середніх підприємств це пов'язано зі значними додатковими витратами.

5). З метою спрощення умов ведення підприємницької діяльності у сфері виробництва біологічних видів палива, у листопаді Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива», який передбачає **скасування вимоги щодо ведення державного реєстру виробників рідких біологічних видів палива та біогазів**.

Законом виключено із Закону України «Про альтернативні види палива» ряд положень щодо необхідності ведення державного реєстру виробників рідких біологічних видів палива та біогазів органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, та скасовано вимоги щодо внесення до цього реєстру суб'єктів господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері виробництва, зберігання та введення в обіг рідких біологічних видів палива та біогазів.

6). Законом України від 12.07.2016 №1455 «Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку» **скасовано реєстрацію контрактів на експорт металобрухту**.

Цим створено умови для встановлення дієвого механізму правового регулювання експорту металобрухту для оперативної ліквідації дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку, зокрема, задля першочергового забезпечення потреб оборонної промисловості та забезпечення умов відбудови об'єктів інфраструктури.

7). З метою **розмежування повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, і центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідній сфері** прийнято Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Закон визначено порядок формування, правовий статус та організацію діяльності Комісії, як державного колегіального органу, а також чіткі межі компетенції НКРЕКП та повноваження необхідні для реалізації покладених на неї завдань у відповідності до стандартів, які діють в ЄС.

На підзаконному рівні:

1). Постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 277 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 р. №№ 594 і 615, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» удосконалено Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами та **впроваджено прозорий Порядок проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами.**

2). З метою **спрощення процедури поводження з відпрацьованими мастилами** Постановою Кабінету Міністрів України від 25.11.2016 № 1198 ухвалено нову редакцію постанови Кабінету Міністрів України від 17.12.2012 № 1221 «Деякі питання збирання, видалення, знешкодження та утилізації відпрацьованих мастил (олив)».

Постанова усуває передумови для монополізації послуг з переробки відпрацьованих мастил, коли цим видом діяльності займалося одне підприємство. Наразі переробку мастил матимуть право здійснювати компанії, які отримали відповідні ліцензії в Мінприроди та мають необхідні виробничі потужності для безпечного поводження з таким видом відходів. Унормовано і питання неодмінної переробки відходів.

Постанова передбачає, що імпортери (77,6% ринку) та виробники мастил (22,4% ринку) зобов'язані укладати договори щодо переробки або утилізації відпрацьованого продукту. Повна оплата послуг має здійснюватися під час імпорту або за результатами першого продажу. При цьому визначена мінімальна ціна у 0,8 грн. (+ НДС) за 1 літр ввезеного або виробленого мастила. Окрім цього, для суб'єктів господарювання встановлюється обов'язкова мінімальна норма переробки у розмірі 40% від обсягів оплачених мастил. Такий рівень не є

остаточним та буде зростати у майбутньому, відповідно до положень Директив Європейського Союзу.

Очікується, що внесення зазначених змін до постанови № 1221 **щодо утилізації відпрацьованих мастил має на меті усунути корупційні схеми приблизно на 200 млн. грн.**

3). Постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.2016 № 364 «Деякі питання реалізації принципу» єдиного вікна «при здійсненні митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю» **запроваджено «єдине вікно» на митниці, об'єднано всі види контролю при імпорті та експорті товарів, запроваджено принцип «мовчазної згоди» при здійсненні митного контролю.**

4). Окремим урядовим рішенням запроваджено пілотний проект щодо ціноутворення на товари і послуги у сфері виробництва та реалізації продовольчих товарів. Пілотний проект передбачає **скасування цінового регулювання на продовольчі товари на три місяці**, протягом яких буде проводитися ретельний моніторинг цін. На його основі буде прийняте рішення про подальшу долю цінового регулювання на продукти харчування.

Метою цього пілотного проекту є **зниження адміністративного тиску на бізнес, усунення надмірного втручання держави в економічні процеси, розвиток конкуренції та дебюрократизація (дерегуляція) у сфері ціноутворення.**

Крім того, очікується значно спростити процедуру зміни цін, залежно від цінкових коливань ринку, що дозволить виробникам швидше реагувати на зміни кон'юнктури. Більше того, ринкове регулювання цін сприятиме розвитку конкуренції.

Реалізація цього урядового проекту **дозволить виявити реальний вплив державного регулювання на ціноутворення у сфері продовольчих товарів та за результатами його застосування прийняти обґрунтоване рішення щодо скасування, обмеження чи поновлення регулювання.**

5). З метою **спрощення умов оренди державного майна операторами телекомунікацій** прийнято постанову Кабінету Міністрів від 23.11.2016 № 930 «Про внесення змін до Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу».

Постановою передбачено, що розміри орендної ставки за використання нерухомого державного майна операторами телекомунікацій становитимуть для розміщення офісів 40%, для технічних засобів та антен – 18%.

Це дозволить встановити чітку прозору процедуру застосування розмірів орендних ставок, підвищити ефективність використання та конкурентоспроможність об'єктів державного майна, зменшити витрати суб'єктів господарювання на оплату оренди, а також стимулюватиме ділову активність на ринку телекомунікацій.

6). З метою задоволення потреб споживачів телекомунікаційних послуг НКРЗІ прийнято рішення від 12.07.2016 № 359 «Про внесення змін до Правил надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку», яким **спрощення порядок доступу та використання об'єктів інфраструктури для розвитку телекомунікаційної мережі загального користування України.**

Цим вирішуються проблемні питання доступу до кабельної каналізації електрозв'язку та удосконалення відносин між суб'єктами ринку телекомунікацій при взаємоз'єднанні телекомунікаційних мереж та наданні телекомунікаційних послуг.

Необхідно зазначити, що в рамках виконання розпоряджень Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 р. № 357-р та від 23.08.2018 № 615-р, ДРС забезпечується щомісячне інформування Уряду про стан виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та неодноразово зверталась увага на потребі сприянню у забезпеченні безумовного виконання цих розпоряджень з боку Кабінету Міністрів України.

В той же час, ДРС на системній основі здійснюється вивчення громадської думки результатів здійснення дерегуляції. Цей механізм застосовується через Громадську раду при ДРС. Так, представниками громадських організації внесено низку пропозицій, які увійшли до оновленого урядового плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності.

Пріоритетність завдань з дерегуляції на 2017 рік пояснюється значним масштабним позитивним впливом на реалізацію господарської діяльності в країні, відповідає найбільш очікуваним результатам реформ з боку вітчизняного бізнес середовища та полягає у наступному:

1). Пункт 2 Плану заходів встановлює завдання щодо скасування граничної торговельної надбавки (націнки), вимог щодо укладення договорів та строків отримання виручки.

Реалізація цього завдання полягає у розробленні та внесенні на розгляд Уряду проекту Закону України «Про стимулювання розвитку агропромислового комплексу України», який регулюватиме відносини, пов'язані із реалізацією державної політики щодо розвитку агропромислового комплексу України.

Наразі Мінагрополітики розроблено вказаний проект закону та внесено на розгляд Кабінету Міністрів України, в якому передбачено застосування ефективних інструментів стимулювання розвитку агропромислового комплексу, реалізація та провадження цінової політики в аграрному секторі економіки та скасування неефективних методів регулювання, які на практиці себе не виправдали, а також конкретизовано інструменти фінансової підтримки суб'єктів господарювання агропромислового комплексу (часткова компенсація відсоткової ставки за банківськими кредитами і часткова компенсація

витрат капітального характеру) та для малих сільськогосподарських виробників.

2). Пунктом 11 Плану заходів встановлено завдання щодо визначення чіткого порядку (механізму) поводження з відходами як вторинною сировиною.

З цією метою, Мінприроди розробляється нова редакція Закону України «Про відходи», в якій передбачено впровадження принципу розширеної відповідальності виробника, спрямованого на посилення повторного використання відходів і продукції, подальшого управління відходами та заохочення розроблення продуктів для зменшення їхнього впливу на довкілля та утворення відходів.

3). Пункт 17 Плану заходів встановлює завдання щодо скасування ліцензування видів діяльності у сфері телекомунікацій та впровадження заявницького принципу провадження такої діяльності шляхом прийняття Верховною Радою України проекту Закону України «Про електронні комунікації».

Наразі відповідний законопроект знаходиться на розгляді в Комітеті з питань інформатизації та зв'язку Верховної Ради України (реєстраційний номер 3549-1 від 11.12.2015). Зокрема, вказаним проектом закону забезпечується спрощення виходу на ринок електронних комунікаційних послуг (передбачено запровадження повідомного принципу реєстрації суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері електронних комунікацій), відміняється ліцензування діяльності у сфері комунікацій.

4). Пунктом 18 Плану заходів визначено завдання щодо скасування необхідності одержання дозволів на впровадження митної брокерської діяльності шляхом внесення на розгляд Уряду у I кварталі 2017 року проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України» щодо дерегуляції певних видів господарської діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється органами доходів і зборів».

Наразі відповідний проект закону готується ДФС, його положення будуть направлені на:

приведення законодавства України в сфері державної митної справи в частині здійснення органами доходів і зборів контролю за провадженням митної брокерської діяльності та вантажних митних комплексів у відповідність із законодавством ЄС;

скорочення переліку видів господарської діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється органами доходів і зборів;

скасування необхідності одержання дозвільних документів на провадження вказаних видів господарської діяльності, що сприятиме зменшенню кількості адміністративних послуг в сфері державної митної справи.

Варто відзначити, що дерегуляція окремих видів господарської діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється органами

доходів і зборів, сприятиме підвищенню позиції України у світовому рейтингу Doing Business.

5). Пункт 62 Плану заходів визначає завдання стосовно переходу до використання альтернативних видів палива та запровадження стимулюючого регулювання шляхом прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо переходу до використання альтернативних видів палива та переходу суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сфері теплопостачання, до стимулюючого регулювання».

Відповідний законопроект знаходиться у Верховній Раді України (реєстраційний номер 4937), положення якого направлені на запровадження стимулювання заміщення природного газу при виробництві теплової енергії шляхом введення окремого порядку формування тарифів на теплову енергію, що вироблялась із використанням природного газу, на теплову енергію, що виробляється без використання природного газу; а також забезпечення переходу суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на суміжних ринках, зокрема у сфері теплопостачання, до стимулюючого регулювання.

6). Пунктом 105 Плану заходів встановлено завдання щодо гармонізації вимог щодо маркування продуктів та інформування про них відповідно до стандартів ЄС шляхом прийняття відповідного законопроекту.

Наразі законопроект, спрямований на виконання цього завдання, знаходиться на розгляді у Верховній Раді України (реєстраційний № 4126-1). Його основною метою є забезпечення належного рівня захисту здоров'я та інтересів споживачів, їх поінформованості, встановлення засобів гарантування права споживачів на інформацію та процедури надання інформації про харчові продукти.

Прийняття такого законопроекту дозволить суб'єктам господарювання значно розширити ринки збуту та підвищити конкурентоздатність українських виробників продуктів харчування.

Підсумовуючи, слід зазначити, що **дерегуляція є одним з основних елементів нової моделі розвитку України та невід'ємною складовою частиною європейської інтеграції.**

Впровадження Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності спрямовано на те, щоб у найкоротші строки **позитивно позначитись на діяльності господарюючих суб'єктів**, адже як показали результати цієї роботи, зайвий регуляторний тиск може бути зменшено швидко і в законний спосіб.

Вчасне та якісне виконання заходів з дерегуляції має покласти край зайвим та обтяжливим адміністративним бар'єрам, зменшити витрати часових і грошових ресурсів суб'єктами господарювання на дотримання і виконання обов'язкових процедур державного регулювання, скоротити кількість обтяжливих та непотрібних контрольно-перевірочних заходів.

Процес дерегуляції поступово змінює саму ідеологію державного регулювання, у тому числі, щодо безпідставності значної частини регулюючих та контрольно-наглядових заходів, які не приносять практичної користі для суспільства, проте під прикриттям різноманітних лозунгів, роками слугують інструментом реалізації суто відомчих інтересів.

Реалізація Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»

Протягом 2016 року Державна регуляторна служба продовжувала здійснювати заходи щодо імплементації положень Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон № 222), які спрямовані на системне вдосконалення та спрощення процедур ліцензування.

Як і в минулому році більшість проектів ліцензійних умов пройшли громадське обговорення з бізнесом, експертним середовищем та зацікавленими органами державної влади. Наслідком цього стало недопущення запровадження зайвих регуляторних процедур у відповідних сферах діяльності, що підлягають ліцензуванню, та оптимізація переліку організаційних, кадрових, технологічних та інших спеціальних вимог, яким повинні відповідати здобувачі ліцензії або ліцензіати.

За результатом зазначеної роботи Кабінетом Міністрів України прийнято **22 постанови щодо затвердження Ліцензійних умов провадження видів господарської діяльності.**

Примітка: На виконання вимог Закону № 222, станом на 22.12.2016, до ДРС надійшло на погодження – 36* проектів ліцензійних умов провадження видів господарської діяльності (у тому числі 2 проекти, які містять переліки робіт/послуг, що підлягають ліцензуванню), а також 2 проекти ліцензійних умов щодо яких було змінено види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню) та 1 окремий проект переліку робіт/послуг, що підлягають ліцензуванню. З них: погоджено ДРС – 24 (у тому числі 3 проекти ліцензійних умов щодо яких було змінено види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню), а також 1 окремий проект переліку робіт/послуг, що підлягають ліцензуванню; відмовлено у погодженні – 12. Протягом 2016 року Кабінетом Міністрів України було затверджено 14 Ліцензійних умов, а протягом 2015 року – 8.

Перелік затверджених Кабінетом Міністрів України ліцензійних умов

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з ветеринарної практики (постанова КМУ від 04.11.2015 № 896);

Ліцензійні умови провадження туropolиторської діяльності (постанова КМУ від 11.11.2015 № 991)

Ліцензійні умови провадження охоронної діяльності (постанова КМУ від 18.11.2015 № 960)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом (постанова КМУ від 02.12.2015 № 1001)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва та ремонту вогнепальної зброї невійськового призначення і боєприпасів до неї, холодної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду, торгівлі вогнепальною зброєю невійськового призначення та боєприпасами до неї, холодною зброєю, пневматичною зброєю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду; виробництва спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, індивідуального захисту, активної оборони та їх продажу (постанова КМУ від 02.12.2015 № 1000)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом (постанова КМУ від 09.12.2015 № 1168)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном (постанова КМУ від 16.12.2015 № 1060)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів річковим, морським транспортом (постанова КМУ від 23.12.2015 № 1186)

Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМУ від 30.12.2015 № 1187)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з медичної практики (постанова КМУ від 02.03.2016 № 285)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини згідно з переліком, затвердженим Міністерством охорони здоров'я (постанова КМУ від 02.03.2016 № 286)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV і V категорій складності (постанова КМУ від 30.03.2016 № 256)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з культивування рослин, включених до таблиці I переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного переліку (постанова КМУ від 06.04.2016 № 282)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництво особливо небезпечних хімічних речовин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України (постанова КМУ від 13.07.2016 № 445)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами (постанова КМУ від 13.07.2016 № 446)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва вибухових матеріалів промислового призначення (постанова КМУ від 22.07.2016 № 604)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності, пов'язаної з розробленням, виготовленням, постачанням спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку та інших технічних засобів негласного отримання інформації, а також Перелік спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку та інших технічних засобів негласного отримання інформації (постанова КМУ від 22.09.2016 № 669)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису) та технічного захисту інформації за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України, а також Перелік послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису) та технічного захисту інформації, господарська діяльність щодо яких підлягає ліцензуванню (постанова КМУ від 16.11.2016 № 821)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України (постанова КМУ від 23.11.2016 № 845)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення, а також Перелік послуг і робіт протипожежного призначення, що підлягають ліцензуванню (постанова КМУ від 23.11.2016 № 852)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів, (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) (постанова КМУ від 30.11.2016 № 929)

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) (постанова КМУ від 07.12.2016 № 913)

Не прийняті постанови Кабінету Міністрів України щодо затвердження ліцензійних умов з наступних видів господарської діяльності:

централізоване водопостачання та водовідведення, крім централізованого водопостачання та водовідведення за нерегульованим тарифом;

виробництво теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії, крім виробництва, транспортування та постачання теплової енергії за нерегульованим тарифом;

транспортування нафти, нафтопродуктів магістральним трубопроводом;

перероблення побутових відходів;

захоронення побутових відходів;

випуск та проведення лотерей;

перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом.

Крім того, проведено роботу щодо розробки **інших проектів нормативно-правових актів, дія яких спрямована на повноцінне впровадження норм Закону № 222**, а саме:

1) забезпечено прийняття Кабінетом Міністрів України постанови від 23.08.2016 № 561 «Про затвердження Порядку подання документів в електронному вигляді до органу ліцензування та видачі ним документів в електронному вигляді за допомогою телекомунікаційних засобів зв'язку».

Цією постановою визначено порядок подання здобувачем ліцензії (ліцензіатом) до органу ліцензування через єдиний державний портал адміністративних послуг документів в електронній формі та оприлюднення на порталі (в особистому кабінеті суб'єкта господарювання) інформації про прийняті органом ліцензування рішення щодо видачі, анулювання ліцензії, тощо;

2) прийнято зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 609 «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» в частині уточнення переліку органів ліцензування та видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню;

3) з метою раціонального використання бюджетних коштів, які були витрачені на придбання бланків ліцензії єдиного зразка у період дії Закону України від 01.06.2000 № 1775 «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», розроблено та прийнято Кабінетом Міністрів України постанову від 11.02.2016 № 93 «Про бланки ліцензії єдиного зразка для певних видів господарської діяльності».

Постановою передбачено, що наявний залишок бланків ліцензії єдиного зразка використовується органами ліцензування у повному обсязі та постачається, зберігається, обліковується і знищується у порядку, встановленому законодавством.

Протягом року ДРС, в рамках узагальнення практики застосування законодавства з питань ліцензування, було виявлено **низку проблемних питань застосування норм Закону № 222, здійснено їх аналіз та забезпечено пошук шляхів вирішення**, зокрема:

1) незважаючи на позитивні зміни щодо запровадження безстроковості ліцензій, які були чинними на день набрання чинності Законом № 222 та мали обмежений термін дії, вказана норма створила низку неузгодженостей з нормами спеціальних законів щодо окремих видів господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню відповідно до спеціальних законів або з урахуванням особливостей, визначених спеціальними законами, та якими встановлений обмежений строк дії ліцензії (професійна діяльність на ринку цінних паперів, діяльність у галузі телебачення і радіомовлення, виробництво і торгівля спиртом, алкогольними напоями та тютюновими виробами, діяльність у сфері телекомунікацій, обіг наркотичних засобів, діяльність у сфері

використання ядерної енергії, будівництво об'єктів IV і V категорій складності).

З метою вирішення вказаного питання ДРС було проведено низку робочих нарад з відповідними органами ліцензування, за результатом яких напрацьовано пропозиції змін до частини шостої статті 21 Закону № 222 щодо усунення неузгодженості між нормами Закону № 222 та спеціальних законів у певних сферах діяльності в частині визначення строку дії ліцензії, які було направлено до Мінекономрозвитку;

2) проведено робочі наради, за участі органів ліцензування та представників бізнесу, з питань:

оптимізації державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, які використовують рентгенологічне обладнання у медичній практиці, шляхом заміни ліцензії на використання джерел іонізуючого випромінювання іншими засобами державного регулювання;

отримання ліцензії на перевезення небезпечних вантажів (небезпечних відходів) залізничним транспортом суб'єктами господарювання, які здійснюють окремі операції з одержання/відправлення небезпечних вантажів – питання залишається неврегульованим та потребує вирішення;

3) за результатом відстеження дії норм Закону № 222, з метою системного вдосконалення процедур ліцензування та усунення низки неузгодженостей та внутрішніх правових колізій, ДРС було підготовлено пропозиції щодо внесення змін до Закону № 222, які 19 квітня 2016 року було презентовано громадськості та органам ліцензування.

За результатом обговорення вказаних пропозицій з органами влади та громадськими об'єднаннями підприємців ДРС підготувала та направила їх до Мінекономрозвитку. Зазначеними пропозиціями, зокрема, передбачається:

встановлення вичерпного переліку особливостей ліцензування, що не можуть бути визначені на рівні спеціальних законів (затвердження ліцензійних умов рішенням органу ліцензування; порядку набрання чинності рішеннями органу ліцензування; визначення на рівні підзаконного акту підстав для залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду, відмови у видачі ліцензії, призупинення (зупинення), відновлення дії ліцензії та анулювання ліцензії);

визначення підстав для призупинення (зупинення) дії ліцензії, а також порядку відновлення її дії;

упорядкування окремих положень щодо діяльності Експертно-апеляційної ради;

надання здобувачу ліцензії (ліцензіату) права звернутись до органу ліцензування із заявою у довільній формі та документами, передбаченими статтею 11 цього Закону, у разі не затвердження ліцензійних умов відповідного виду господарської діяльності;

встановлення порядку отримання ліцензіатом права на провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, за новим місцем діяльності.

Залишається також не врегульованим питання щодо **забезпечення наповнення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР)** відомостями щодо ліцензування.

Нормами Закону № 222 встановлено, що набуття здобувачем ліцензії права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відбувається з моменту внесення даних про рішення органу ліцензування про видачу йому ліцензії до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

1 січня 2017 року набуває чинності пункт 34 розділу I Закону України від 26.11.2015 № 835-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (далі – Закон № 835) щодо внесення змін до Закону № 222, яким передбачається засвідчення факту видачі ліцензії шляхом внесення запису до ЄДР та відображення відповідної інформації у виписці з цього реєстру, яка видається суб'єкту господарювання безоплатно, також скасовується оформлення ліцензії, як документа у паперовій формі.

Законом № 835 також передбачалось наповнення ЄДР до 1 січня 2017 року відомостями про діючі ліцензії.

Разом з тим, 2 листопада 2016 року набув чинності Закон України від 06.10.2016 № 1666-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державної реєстрації прав на нерухоме майно та захисту прав власності» (далі – Закон № 1666), яким, зокрема, відтерміновано до 1 січня 2019 року наповнення ЄДР відомостями про діючі ліцензії та документи дозвільного характеру, що видані до цієї дати.

При цьому, Законом № 1666 встановлено наступне:

набуття здобувачем ліцензії права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відбувається з моменту оприлюднення прийнятого органом ліцензування рішення про видачу ліцензій на їх офіційних веб-сайтах;

відомості про видачу ліцензій продовжують вноситися та надаватися відповідно до Єдиного ліцензійного реєстру.

Діяльність Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування

На виконання вимог Закону № 222 створена Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування (далі – Рада), що є постійно діючим колегіальним органом при спеціально уповноваженому органі з питань ліцензування, діє за регламентом, що затверджується спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування, та є ефективним механізмом для досудового вирішення спорів у сфері ліцензування.

До складу Ради на даний час входять 30 фахівців у сфері ліцензування (18 представників громадських організацій та 12 державних службовців, що складає 60% та 40% відповідно).

Відповідно до Закону № 222 представники громадських організацій, суб'єктів господарювання, їх об'єднань та науковців залучаються до складу Ради у кількості не менш як 50 відсотків її складу. Тобто, запроваджується ідеологія тісної взаємодії між державними органами та громадськими організаціями чи об'єднаннями підприємців, що може слугувати засобом забезпечення прозорості сфери ліцензування.

До обов'язків Ради належить розгляд апеляцій та інших скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії органу ліцензування або інших заявників щодо порушення законодавства у сфері ліцензування.

Суб'єкти господарювання, яких позбавили ліцензій, можуть скористалися правом оскаржити рішення органу ліцензування та звернутися до Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування.

Рада захищає інтереси підприємців і, разом з тим, вчить їх вести бізнес чесно. На кожному засіданні члени Ради заслуховують дві сторони: як підприємців, які звернулися до ДРС у зв'язку з позбавленням ліцензії, так і представників контролюючих органів.

У 2016 році Радою **проведено 13 засідань**, де розглянуто **85 скарг суб'єктів господарювання на дії органу ліцензування** щодо порушення законодавства у сфері ліцензування (безпідставні анулювання, відмови у переоформленні строкових ліцензій на безстрокові та відмови у видачі ліцензій).

Задоволено близько 80 % скарг суб'єктів господарювання, та, як наслідок, ДРС видано розпорядження про усунення органам ліцензування порушень ліцензійного законодавства (скасування незаконних рішень).

Розгляд апеляцій та інших скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії органу ліцензування або інших заявників щодо порушення законодавства у сфері ліцензування, відповідно до пункту 1 частини 2 статті 5 Закону № 222

Орган ліцензування	кількість скарг	результат розгляду скарги			
		задоволено	відмовлено	перенесено	знято з розгляду
Державна архітектурно-будівельна інспекція України	34	26	4	1	3
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	12	4	2	3	3
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	11	8	1	0	2
Міністерство екології та природних ресурсів України	5	1	3	1	0
Міністерство внутрішніх справ України	4	2	2	0	0
Міністерства соціальної політики України	4	2	2	0	0
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	2	1	0	1	0
Міністерство фінансів України	2	2	0	0	0
Міністерство освіти і науки України	2	0	1	0	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	2	2	0	0	0
Державна фіскальна служба України	2	1	0	0	1
Міністерство охорони здоров'я України	1	1	0	0	0
Державна служба контролю за наркотиками	1	1	0	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	1	1	0	0	0
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	1	1	0	0	0
ОДА (водопостачання та водовідведення)	1	1	0	0	0
ВСЬОГО	85	54 (78%)	15 (22%)	6	10

Разом з тим, органи ліцензування оскаржують окремі розпорядження ДРС у судовому порядку.

Найбільша кількість скарг суб'єктів господарювання надійшла на дії Державної архітектурно-будівельної інспекції України. Переважно скарги виявилися обґрунтованими: із 34 скарг – 26 скарг задоволено.

Лева частка скарг, що надійшли на розгляд Ради, порушувала питання не приведення ліцензійного законодавства у відповідність до Закону № 222, що створювало багато перешкод для суб'єктів господарювання та спричиняло різне трактування норм закону ліцензіатами та органами ліцензування. Радою у кожному такому випадку органам ліцензування надано роз'яснення, рекомендовано вжити заходів, в межах повноважень, стосовно прискорення затвердження Кабінетом Міністрів України ліцензійних умов та вирішено питання безперешкодної роботи суб'єктів господарювання.

2. Відповідно до статей 4 та 5, а також частини десятої статті 19 Закону № 222 Радою в 2016 році **розглянуто 155 звернень органів ліцензування щодо проведення позапланових перевірок додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов.**

Переважна більшість із зазначених звернень мотивована надходженням до органів ліцензування обґрунтованих звернень фізичних або юридичних осіб про те, що внаслідок порушення ліцензіатами вимог ліцензійних умов таким особам було завдано матеріальної шкоди або порушено їхні законні права чи інтереси.

Зокрема, на підставі відповідних рішень Ради Державною регуляторною службою України:

- **погоджено проведення позапланових перевірок 73** ліцензіатів, звернення щодо яких за результатами розгляду Радою визнано обґрунтованими;

- **не погоджено проведення позапланових перевірок 36** ліцензіатів внаслідок відсутності належного обґрунтування підстав здійснення таких перевірок авторами звернень;

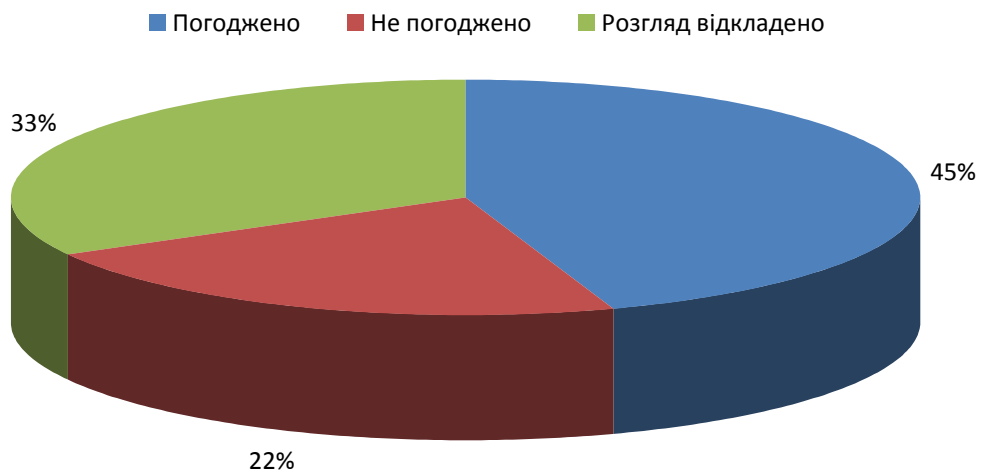
- **відкладено розгляд 54** звернень органів ліцензування щодо проведення позапланових перевірок ліцензіатів у зв'язку із відсутністю предмету перевірки – затверджених Кабінетом Міністрів України ліцензійних умов провадження відповідних видів господарської діяльності.

Серед загальної кількості звернень щодо погодження проведення позапланових перевірок суб'єктів господарювання переважають звернення стосовно дотримання ліцензіатами вимог Ліцензійних умов провадження охоронної діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18.11.2015 № 960 (54 звернення), звернення стосовно дотримання ліцензіатами вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV і V категорій складності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 256 (15 звернень), а також звернення стосовно дотримання ліцензіатами вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.12.2015 № 1001 (13 звернень).

Слід звернути увагу, що значна кількість звернень (понад 50 звернень органів ліцензування) стосується здійснення позапланових перевірок ліцензіатів, які здійснюють господарську діяльність, що підлягає ліцензуванню, однак ліцензійні умови здійснення таких видів господарської діяльності досі не затверджені Кабінетом Міністрів України, або ж затверджені наприкінці звітного року. Це стосується переважно сфери надання комунальних та фінансових послуг, а також сфери обігу лікарських засобів.

Результати розгляду звернень органів ліцензування щодо надання погоджень на здійснення позапланових перевірок ліцензіатів у 2016 році

Беручи до уваги необхідність подальшого вдосконалення правових засад ліцензійної діяльності, як одного з пріоритетних напрямів діяльності Державної регуляторної служби України, на розгляд Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування протягом 2016 року виносились питання щодо проведення експертизи проектів нормативно-правових актів та надання пропозицій у сфері ліцензування, розроблялись рекомендації стосовно вдосконалення державної політики у сфері ліцензування із залученням провідних експертів та представників громадських об'єднань підприємців.

За результатами зазначених заходів Державною регуляторною службою України було напрацьовано зміни до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та інших нормативно-правових актів у сфері ліцензування, надавались роз'яснення органам ліцензування та суб'єктам господарювання стосовно застосування чинних правових норм.

Отже, Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування при Державній регуляторній службі України є не лише дієвим механізмом досудового вирішення спорів у сфері ліцензування, а й ефективним та необхідним інструментом, що забезпечує безпосередню участь громадськості у формуванні державної політики у сфері ліцензування.

Система ліцензування за останні півтора роки зазнала суттєвих змін. Із запровадженням Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон № 222) радикально скорочено кількість ліцензованих видів діяльності, проведено значну роботу із спрощення ліцензійних процедур, усунення

зайвих регуляторних та адміністративних бар'єрів, які ускладнюють роботу бізнесу.

Під час затвердження Кабінетом Міністрів нових ліцензійних умов оптимізовано перелік організаційних, кадрових, технологічних та інших спеціальних вимог, яким повинні відповідати здобувачі ліцензії або ліцензіати.

За результатом відстеження дії норм Закону № 222, з метою системного вдосконалення процедур ліцензування, а також усунення низки неузгодженостей та внутрішніх правових колізій, ДРС було підготовлено пропозиції щодо внесення змін до цього Закону.

Разом з тим, ДРС вважає за потрібне продовжити роботу щодо удосконалення державного регулювання у сфері ліцензування видів господарської діяльності, дозвільної системи у сфері господарської діяльності.

Реалізація Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»

Оптимізація та спрощення дозвільних процедур у сфері господарської діяльності має важливе значення для реалізації завдання щодо дерегуляції і спрощення умов ведення бізнесу.

Узагальнення практики застосування законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру свідчить про порушення посадовими особами дозвільних органів встановлених законом строків надання документів дозвільного характеру, численні неузгодженості між актами законодавства, що призводить до порушення посадовими особами дозвільних органів встановлених Законом норм.

Протягом 2016 року значно збільшилась кількість звернень (скарг) суб'єктів господарювання щодо недотримання строків видачі документів дозвільного характеру.

Важливим завданням щодо оптимізації та спрощення дозвільних процедур є, зокрема, запобігання таким порушенням.

Відсутність в законодавстві чітко визначеного механізму застосування принципу мовчазної згоди під час видачі документів дозвільного характеру призводить до недотримання дозвільними органами строків видачі документів дозвільного характеру, збільшення необґрунтованих витрат з боку суб'єктів господарювання через неможливість розпочати господарську діяльність чи її зупинення.

В 2016 році ДРС велась робота щодо оптимізації дозвільних процедур в частині **застосування принципу мовчазної згоди**, зокрема проведено круглий стіл з метою обговорення пропозицій стосовно

упорядкування застосування принципу мовчазної згоди при видачі документів дозвільного характеру

Чітко визначений механізм застосування принципу мовчазної згоди, який є європейським принципом, сприятиме спрощенню отримання права на здійснення господарської діяльності без документа дозвільного характеру, запобіганню випадкам порушення дозвільними органами строків видачі документів дозвільного характеру та мінімізації проявам корупції з їх боку.

Крім того, ДРС постійно співпрацює з Мінекономрозвитку з метою врегулювання питань, пов'язаних зі **спрощенням отримання суб'єктами господарювання адміністративних послуг в частині видачі документів дозвільного характеру.**

Так, в 2016 році ДРС долучалась до опрацювання та підготовки пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо визначення процедури повідомлення адміністратора або відповідного дозвільного органу про відповідність матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства, як у паперовому, так і в електронному вигляді, що дозволить забезпечити **економію часових та фінансових витрат суб'єкта господарювання на подачу декларації**, максимальну прозорість та відкритість органів державної влади (постанова Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 922 «Деякі питання набуття права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності за декларативним принципом»).

У 2016 році за результатами опрацювання проектів регуляторних актів (більше 200 проектів), пов'язаних з наданням документів дозвільного характеру та адміністративних послуг, які находили на погодження до ДРС, 70% проектів нормативно-правових актів містили положення, які ускладнювали діяльність суб'єктів господарювання та запроваджували надмірне державне регулювання.

ДРС упереджує включення до проектів документів дозвільного характеру та дозвільних процедур, не передбачених спеціальними законами, які регулюють відносини у відповідних сферах та Законом «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

ДРС продовжує роботу щодо удосконалення державного регулювання з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності.

Реалізація законодавства у сфері нагляду (контролю)

На виконання завдань щодо здійснення нагляду за дотриманням органами ліцензування законодавства у сфері ліцензування та контролю за дотриманням вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру Державною регуляторною службою України у 2016 році безпосередньо було проведено **23 перевірки органів 18 виконавчої влади**, а саме:

- Міністерства внутрішніх справ України;
- Міністерства соціальної політики України;
- Міністерство освіти та науки України;
- Міністерство охорони здоров'я України;
- Міністерства екології та природних ресурсів України;
- Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України – 2 перевірки;
- Державної служби України з безпеки на наземному транспорті;
- Державної служби геології та надр України – 2 перевірки;
- Державної санітарно-епідеміологічної служби України;
- Державного агентства лісових ресурсів України – 2 перевірки;
- Державна архітектурно-будівельна інспекція України.
- Житомирської обласної державної адміністрації;
- Львівська обласна державна адміністрація;
- Івано-Франківська обласна державна адміністрація;
- Виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) – 3 перевірки;
- Виконавчого комітету Миколаївської міської ради;
- Головне управління Держгеокадастру в Київській області;
- Головне управління Держпраці у Київській області.

З числа зазначених 23 перевірок проведено:

1) **10 планових перевірок** додержання вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності:

- Міністерством внутрішніх справ України;
- Міністерством соціальної політики України;
- Державною ветеринарною та фітосанітарною службою України;
- Державною службою України з безпеки на наземному транспорті;
- Київською міською державною адміністрацією;
- Міністерством освіти і науки України;
- Міністерством охорони здоров'я;
- Львівською обласною державною адміністрацією;
- Державною архітектурно-будівельною інспекцією України;
- Івано-Франківською обласною державною адміністрацією.

2) **7 планових перевірок** додержання вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру дозвільними органами, а саме:

- Міністерством екології та природних ресурсів України;
- Державною санітарно-епідеміологічною службою України;
- Державною ветеринарною та фітосанітарною службою України;
- Державним агентством лісових ресурсів України;
- Державною службою геології та надр України;
- ГУ Державної служби України з питань, геодезії, картографії та кадастру у Київській області;
- ГУ Державної служби України з питань праці у Київській області.

3) **6 позапланових перевірок** додержання вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру дозвільними органами:

- Житомирською обласною державною адміністрацією;
- Виконавчим органом Київської міської ради (КМДА) – 2 позапланові перевірки;
- Державною службою геології та надр України – 2 позапланові перевірки;
- Виконкомом Миколаївської міської ради.

Позапланові перевірки додержання вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності протягом 2016 року не проводились.

За результатами перевірок органів ліцензування встановлено, що основні порушення стосувались недотримання органами ліцензування строків прийняття рішення, видачі та переоформлення ліцензій, порядку проведення перевірок, про що видано 5 розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування, та складено 8 протоколів про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 166-12 КУпАП, виявлені при перевірці Міністерства внутрішніх справ України.

В результаті перевірок дозвільних органів встановлено, що основні порушення стосувалися недотримання строків оформлення документів дозвільного характеру та недотримання строків передачі оформлених документів дозвільного характеру, про що видано 10 приписів про усунення порушень законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру. За фактами порушення законодавства про дозвільну систему, протягом 2016 року складено 9 протоколів про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 116-10 КУпАП, виявлені при перевірці КМДА.

На виконання завдань щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність з постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752 «Про затвердження методик розроблення критеріїв,

за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)» Державною регуляторною службою України здійснено моніторинг приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів у відповідність до зазначеної постанови Кабінету Міністрів.

Щодо відповідності положенням Методики розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752 (далі – Методика розроблення критеріїв:

Методиці розроблення критеріїв відповідають 24 постанов Кабінету Міністрів України, якими затверджено критерії оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) (далі – постанови Кабінету Міністрів України).

Зокрема, за розробку постанов Кабінету Міністрів України відповідальні такі органи державного нагляду (контролю): Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру; Державне агентство рибного господарства України; Пенсійний фонд України; Міністерство внутрішніх справ України; Державна інспекція навчальних закладів України; Державна архівна служба України; Державна служба України з безпеки на транспорті; Державна інспекція ядерного регулювання України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг; Міністерство охорони здоров'я України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг; Служба безпеки України; Міністерство соціальної політики України; Міністерство екології та природних ресурсів України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів;

здійснено роботу з приведення 11 постанов Кабінету Міністрів України у відповідність до Методики, проте розподіл суб'єктів господарювання за ступеня ризику не відповідає вимогам Методики, або в постанові не визначено орган державного нагляду (контролю).

Зокрема, це стосується постанов Кабінету Міністрів України, за розробку яких відповідальні такі органи державного нагляду (контролю): Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; Державна служба України з безпеки на транспорті; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Державна служба геології та надр України; Міністерство охорони здоров'я України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Державна архітектурно-будівельна інспекція

України; Державна служба України з надзвичайних ситуацій; Державна екологічна інспекція України;

не відповідають Методиці розроблення критеріїв 16 постанов Кабінету Міністрів України. Разом з тим, органами державного нагляду (контролю) здійснюється робота з перегляду цих постанов Кабінету Міністрів України. Зокрема, це стосується постанов Кабінету Міністрів України, відповідальні за розробку яких, такі органи державного нагляду (контролю): Міністерство аграрної політики та продовольства України; Державна служба інтелектуальної власності України; Державна екологічна інспекція України; Міністерство охорони здоров'я України; Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Державна служба України з безпеки на транспорті; Державна інспекція енергетичного нагляду України; Міністерство культури України; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Державна фіскальна служба України; Міністерство соціальної політики України; Державна служба України з питань праці; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;

Методиці розроблення критеріїв не відповідають 14 постанов Кабінету Міністрів України, при цьому робота з перегляду таких постанов не здійснюється. Відповідальні за розробку такі органи державного нагляду (контролю): Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Служба безпеки України; Державна служба України з питань праці; Державне космічне агентство України; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Міністерство молоді та спорту України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; Міністерство фінансів України; Міністерство енергетики та вугільної промисловості України; Державна служба фінансового моніторингу України, Державне агентство лісових ресурсів України; Державна екологічна інспекція України;

у 14 сферах державного нагляду (контролю) (за наявною у ДРС інформацією) відсутні критерії оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності та відповідно не визначено періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю). Зокрема, відповідальні за розробку такі органи державного нагляду (контролю): Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Міністерство внутрішніх справ України; Державна служба України з безпеки на транспорті; Державний комітет телебачення і радіомовлення України; Державна служба геології та надр України; Державна аудиторська служба України; Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг; Міністерство охорони здоров'я України; Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Національна комісія, що здійснює державне

регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; Державне агентство України з питань кіно; Державне космічне агентство України.

З огляду на зазначене, необхідно:

здійснити перегляд (внесення змін і доповнень, або скасування) 39 постанов Кабінету Міністрів України. Зокрема, відповідальні за розробку такі органи державного нагляду (контролю): Державна служба інтелектуальної власності України; Державна екологічна інспекція України; Міністерство охорони здоров'я України; Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Державна служба України з безпеки на транспорті; Державна інспекція енергетичного нагляду України; Міністерство культури України; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Служба безпеки України; Державна фіскальна служба України; Міністерство екології та природних ресурсів України; Міністерство соціальної політики України; Державна служба України з питань праці; Державне агентство лісових ресурсів України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Державне космічне агентство України; Міністерство молоді та спорту України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; Міністерство фінансів України; Міністерство енергетики та вугільної промисловості України; Державна служба фінансового моніторингу України; Державна служба геології та надр України; Державна архітектурно-будівельна інспекція України; Державна служба України з надзвичайних ситуацій;

розробити критерії оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності у 14 сферах державного нагляду (контролю). Зокрема, відповідальні за розробку такі органи державного нагляду (контролю): Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Міністерство енергетики та вугільної промисловості України; Міністерство внутрішніх справ України; Державна служба України з безпеки на транспорті; Державний комітет телебачення і радіомовлення України; Міністерство охорони здоров'я України; Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Державна аудиторська служба України; Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг; Державна служба геології та надр України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; Державне агентство України з питань кіно; Державне космічне агентство України;

надати інформацію про показники розподілу суб'єктів господарювання за ступенями ризику 13 постанов Кабінету Міністрів України таки органам державного нагляду (контролю): Міністерство

економічного розвитку і торгівлі України; Державна служба з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Державна екологічна інспекція України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Міністерство молоді та спорту України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; Міністерство енергетики та вугільної промисловості України; Державна служба фінансового моніторингу України; Державна служба України з питань праці.

Щодо відповідності положенням Методики розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752 (далі – Методика розроблення уніфікованих форм актів):

у 10 сферах державного нагляду (контролю) видано нормативно-правові акти, якими затверджено уніфіковані форми актів з переліком питань, що відповідають Методиці розроблення уніфікованих форм актів. Такі акти перебувають на виконанні у таких органах державного нагляду (контролю): Державне агентство рибного господарства України; Міністерство охорони здоров'я України; Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; Державна архівна служба України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг; Міністерство внутрішніх справ України; Пенсійний фонд України; Міністерство соціальної політики України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів;

Методиці розроблення уніфікованих форм актів не відповідають нормативно-правові акти у 42 сферах державного нагляду (контролю). Такі акти перебувають на виконанні у наступних органах державного нагляду (контролю): Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Державна служба України з безпеки на транспорті; Міністерство культури України; Міністерство охорони здоров'я України; Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Міністерство фінансів України; Державне космічне агентство України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Державна служба України з надзвичайних ситуацій; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Державна інспекція навчальних закладів України; Міністерство екології та природних ресурсів України; Державна екологічна інспекція України; Державна служба геології та надр України; Державне агентство рибного господарства України; Державна служба

інтелектуальної власності України; Державна служба України з питань праці; Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; Служба безпеки України; Державне агентство лісових ресурсів України; Державна інспекція енергетичного нагляду України; Міністерство аграрної політики та продовольства України;

у 27 сферах державного нагляду (контролю) відсутні уніфіковані форми актів з вичерпним переліком питань, зокрема, відповідальні за виконання такі ЦОБВ: Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру; Державна екологічна інспекція України; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Міністерство енергетики та вугільної промисловості України; Міністерство молоді та спорту України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Державний комітет телебачення і радіомовлення України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Міністерство внутрішніх справ України; Міністерство аграрної політики та продовольства України; Державна аудиторська служба України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; Державна інспекція ядерного регулювання України; Державне агентство України з питань кіно; Державна служба фінансового моніторингу України; Державна служба геології та надр України; Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку; Державне космічне агентство України, Міністерство екології та природних ресурсів України.

З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне:

привести у відповідність до Методики розроблення уніфікованих форм актів нормативно-правові акти у 42 сферах державного нагляду (контролю) зазначені у додатку 10;

розробити уніфіковані форми актів з вичерпним переліком питань у 27 сферах державного нагляду (контролю).

Нововведення 2016 року у сфері державного нагляду (контролю)

З листопада 2016 року Верховна Рада України прийняла в цілому законопроекти, направлені на **суттєве підвищення ефективності системи державного нагляду (контролю)**, зменшення зловживань посадових осіб органів державного нагляду (контролю) та відповідно підвищення захищеності суб'єктів господарювання.

1 січня 2017 року набрали чинності:

від 03.11.2016 № 1728-VIII «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

від 03.11.2016 № 1726-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

Законом № 1728 впроваджується обмеження (мораторій) на проведення планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) до 31 грудня 2017 року окрім винятків, встановлених статтею 6 Закону.

Так, дія **Закону № 1728** не поширюється на відносини, що виникають під час проведення заходів нагляду (контролю) органом державного регулювання діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг, органом, що здійснює державне регулювання ринку цінних паперів, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, державного контролю за дотриманням законодавства про захист прав споживачів, та його територіальними органами, центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи та його територіальними органами, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю та його територіальними органами, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного експортного контролю, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії та його територіальними органами, Державною службою України з питань праці та її територіальними органами, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України та є уповноваженим органом з питань цивільної авіації, органами державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, центральним органом виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, Національною Радою України з питань телебачення і радіомовлення, Національним банком України, Антимонопольним комітетом України.

Також усунуто неоднозначність у визначені органів, які здійснюють заходи державного нагляду (контролю), що було характерно для законів, якими запроваджувались попередні мораторії на проведення перевірок.

Залишається можливість проведення органами державного нагляду (контролю) позапланових перевірок:

– за письмовою заявою суб'єкта господарювання до відповідного органу державного нагляду (контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням;

– за рішенням суду;

– у разі настання аварії, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання.

Новелою Закону № 1728 є впровадження особливостей обмеження на позапланову перевірку на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав.

Проведення позапланової перевірки на підставі такого звернення орган державного нагляду повинен погодити з Державною регуляторною службою України за формою та в порядку, визначеному ДРС. Аналогічна процедура досить ефективно уже майже півтора року застосовується у сфері ліцензування видів господарської діяльності, коли такий дозвіл надається Експертно-апеляційною радою, яка утворена при Державній регуляторній службі.

Також передбачається **повна публічність процедури погодження** Державною регуляторною службою України та **обов'язкова вимога** до початку проведення заходів державного нагляду **оприлюднювати** на офіційному веб-сайті Державної регуляторної служби України дозвіл на їх проведення.

Відповідно, **суб'єкт господарювання має право не допускати** посадових осіб органу державного нагляду(контролю) для проведення контрольних-наглядових заходів, якщо їм не пред'явлено погодження ДРС.

Таким чином, для громадян забезпечується можливість захисту своїх прав у разі їх порушення. Одночасно впроваджується механізм захисту бізнесу від необґрунтованих перевірок органами нагляду (контролю).

Законом № 1726 передбачено:

– **суттєве зменшення сфер нагляду (контролю), на які не поширюється дія Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про нагляд);**

– **поширення дії Закону про нагляд на відносини, що виникають під час здійсненні заходів державного нагляду (контролю), які раніше були виведені з-під сфери його дії, а саме на заходи контролю які здійснюються органами державної фіскальної служби, державного нагляду (контролю) в галузі цивільної авіації; державного архітектурно-будівельного контролю (нагляду), державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення, але з урахуванням особливостей встановленими спеціальними законами.** При цьому встановлено необхідність забезпечити дотримання відповідних основних вимог Закону про нагляд;

– усунення дублювання повноважень з реалізації державної політики у сфері державного нагляду та контролю між Мінекономрозвитку та Державною регуляторною службою, закріпивши ці повноваження за ДРС, тобто із скаргами на дії органів державного нагляду (контролю) підприємці зможуть звертатись до Державної регуляторної служби, у якої якраз і будуть повноваження щодо перевірки цих органів;

– підвищення відповідальності посадових осіб органів державного нагляду (контролю);

– створення Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) з інформацією про всі заходи державного нагляду (контролю), до якої підприємці будуть мати вільний доступ, що сприятиме захисту від зайвого втручання посадових осіб контролюючих органів у діяльність суб'єктів господарювання при проведенні заходів державного нагляду (контролю);

– розміщення на офіційних веб-сайтах органів державного нагляду (контролю) нормативно-правових актів, дотримання яких перевіряється під час здійснення заходів контролю;

– розширення переліку основних принципів державного нагляду (контролю), зокрема:

- закріплення необхідності трактування на користь підприємця норм законодавства, які допускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків суб'єкта господарювання та/або повноважень органу державного нагляду (контролю);

- орієнтованості державного нагляду (контролю) на запобігання правопорушень у сфері господарської діяльності,

- недопущення встановлення планових показників чи будь-якого іншого планування щодо притягнення суб'єктів господарювання до відповідальності;

– розширення положень щодо консультативної підтримки суб'єктів господарювання органами державного нагляду (контролю), в тому числі звільнення від відповідальності суб'єктів господарювання, якщо вони діяли відповідно до консультації органу державного нагляду (контролю).

Крім того, уточнено положення, що виключно за рішенням суду виробництво (виготовлення) або реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг **можуть бути зупинені повністю або частково**. Раніше передбачалось тільки призупинення повністю, і навіть якщо можна було обмежитись зупинкою частини виробничого процесу, то контролюючому органу доводилось повністю зупиняти цей процес.

Передбачено, що планові заходи державного нагляду (контролю) в залежності від ступеня ризику здійснюються органами державного нагляду (контролю) щодо суб'єктів господарювання віднесених до

високого ступеня ризику – не частіше одного разу на **2 роки**, до **середнього** – не частіше одного разу на **3 роки**, **незначного** – не частіше одного разу на **5 роки**. Крім того, **зменшено строк здійснення** планового заходу з 15 до 10 днів.

Уточнено підстави для проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю), зокрема на підставі доручення **Прем'єр-Міністра України** про перевірку суб'єктів господарювання у відповідній сфері у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настання події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя, здоров'я людини, захист навколишнього середовища та забезпечення безпеки держави.

Уточнено підстави, за якими суб'єкт господарювання має право не допустити посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до проведення перевірки, **якщо органом державного нагляду (контролю) не було оприлюднено на власному офіційному веб-сайті уніфікованих форм акта.**

Крім того, **Законом України від 03.11.2016 № 1727-VIII** «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері державного нагляду (контролю) **внесені зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення**, які чітко встановлюють повноваження **тільки Державної регуляторної служби щодо складання протоколів про адміністративні правопорушення** на посадових осіб державних органів у разі порушення ними законодавства з питань державного нагляду (контролю), ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності. До цього такі повноваження були віднесені до функцій Мінекономрозвитку та Державної регуляторної служби і не чітко розділені.

Крім того, **запроваджується адміністративна відповідальність** за невнесення або внесення недостовірних відомостей чи відомостей не в повному обсязі щодо заходів державного нагляду (контролю) до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю). Оскільки до відомостей цієї системи передбачається вільний доступ, то **з'являється додатковий механізм відкритого контролю** за діями органами державного нагляду (контролю) в тому числі і зі сторони суб'єктів господарювання, громадських організацій.

ДРС продовжує роботу з реформування системи державного нагляду (контролю), впровадженого у 2016 році прийняттям Законів України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду», «Про особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про внесення змін до

деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері державного нагляду (контролю)»

Отримавши схвалення на рівні Верховної Ради України, стратегія реформування системи державного контролю перейшла зі стадії дискусій у суспільстві та експертному середовищі у стадію безпосередньої реалізації норм законів, які регулюють цю сферу. Однак, для досягнення цілей реформ прийняття законів, необхідних для її просування, недостатньо.

На цьому етапі успіх реформ залежатиме від ефективної взаємодії Кабінету Міністрів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, інших міністерств та центральних органів виконавчої влади, наділених повноваженнями здійснювати заходи державного нагляду (контролю). ДРС має стати центром координації та забезпечити швидку і конструктивну комунікацію у зазначеному питанні між усіма органами, залученими у реформування сфери державного нагляду (контролю), підприємницькою спільнотою та українським суспільством в цілому.

Міжнародне співробітництво

Співробітництво з Азербайджанською Республікою

Державна регуляторна служба України має дозвіл Кабінету Міністрів України на проведення переговорів та підписання Угоди про співробітництво між Державною регуляторною службою України та Міністерством економіки Азербайджанської Республіки. ДРС звернулась до Міністерства економіки Азербайджанської Республіки щодо готовності азербайджанської сторони до підписання зазначеної Угоди.

Співробітництво з Китайською Народною Республікою

На виконання підпункту 14 Плану Заходів з реалізації домовленостей, досягнутих під час 4-го засідання Українсько-китайської Підкомісії з торговельно-економічного співробітництва Комісії зі співробітництва між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки (КНР) ДРС підготовлено та надіслано до Міністерства закордонних справ України проект Угоди про співробітництво у сфері регуляторної політики і дерегуляції господарської діяльності між Державною регуляторною службою України і Національною комісією КНР з розвитку та реформ і Державною комісією КНР з питань нагляду та

управління майном для подальшої передачі дипломатичними каналами до державних органів КНР.

Співробітництво з Соціалістичною Республікою В'єтнам

На виконання пункту 14 Протокольного рішення за результатами засідання Української частини Комісії з питань торговельно-економічного та науково-технічного співробітництва, ДРС надала пропозиції до Міністерства закордонних справ України стосовно розвитку співробітництва у сфері регуляторної політики з Соціалістичною Республікою В'єтнам. Наразі ведеться підготовка проекту Угоди про співробітництво у сфері регуляторної політики і дерегуляції господарської діяльності між Державною регуляторною службою України і Міністерством планування та інвестицій Соціалістичної Республіки В'єтнам.

Співробітництво з Республікою Білорусь

У період з 8 по 10 листопада 2016 року у м. Мінськ (Республіка Білорусь) відбулося 24-те засідання спільної Міжурядової українсько-білоруської змішаної комісії з питань торговельно-економічного співробітництва (далі - Комісія).

У ході засідання підписано Угоду про співробітництво в сфері регулювання умов ведення бізнесу між Державною регуляторною службою України та Департаментом з питань підприємництва Міністерства економіки Республіки Білорусь.

В рамках роботи Комісії взято участь в експертних консультаціях. Обговорено питання співробітництва, спрямованого на вдосконалення ділового середовища, забезпечення рівних умов ведення підприємницької діяльності для всіх суб'єктів підприємництва, реалізацію державної політики у сфері регулювання підприємницької діяльності та всебічної підтримки підприємницької ініціативи між Україною і Республікою Білорусь.

Сторони домовилися щодо започаткування відповідного співробітництва між зацікавленими органами влади України та Республіки Білорусь, уповноваженими на реалізацію державної політики в сфері регулювання підприємницької діяльності.

Співробітництво з ОЕСР

Делегація ДРС на чолі з Головою К.М. Ляпіною у період з 12 по 15 квітня 2016 року вперше взяла участь у засіданні Комітету з регуляторної політики ОЕСР та виступила з доповіддю-презентацією щодо поточного розвитку регуляторної політики в Україні та прогресу в цій сфері, а також мала змогу обговорити з європейськими колегами шляхи удосконалення регуляторної політики України відповідно до європейських стандартів.

ДРС зацікавлена в розширенні співпраці з ОЕСР в рамках Плану дій між Урядом України та ОЕСР, що був підписаний 22 квітня 2015 р. Зокрема, важливим елементом є методологічна підтримка щодо впровадження інструментів для забезпечення якості нормативних документів по адміністрації шляхом здійснення Огляду регуляторної політики. Крім цього, ДРС зацікавлена в допомозі і методичній підтримці з налаштування інституційного механізму для сприяння регуляторній політиці, поліпшенню політики залучення ЦОВВ, вдосконаленню системи АРВ, включаючи міжвідомчу координацію та контроль й перегляд існуючих правил з метою усунення адміністративних бар'єрів.

Участь у міжнародних заходах

Польський Економічний форум

У період з 5 по 9 вересня 2016 року відбувся робочий візит Голови Державної регуляторної служби України К.М. Ляпіної до м. Криниця-Здруй (Республіка Польща) для участі у XXVI засіданні щорічного Економічного форуму.

Під час роботи Економічного Форуму відбулось шість пленарних сесій і більше 180 дискусійних панелей, доповідей, майстер-класів, а також презентацій. Обговорювалися питання безпеки, економічного розвитку, запровадження енергоефективних технологій, охорони здоров'я тощо.

Голова ДРС К.М.Ляпіна провела дискусійну панель «SME-test як інструмент економічної конкуренції та досягнення сприятливого бізнес-клімату». У рамках роботи Панелі Україну презентовано як юрисдикцію, яка є привабливою для інвестування європейськими компаніями.

Європейських колег поінформовано про реальні кроки Уряду України щодо здійснення євроінтеграційних заходів та обговорено з ними шляхи удосконалення регуляторної політики на основі найкращих світових стандартів.

Програма з обміну досвідом у сфері розвитку малого та середнього бізнесу (Республіка Корея)

У період з 24 по 28 жовтня 2016 року відбулось закордонне відрядження делегації Державної регуляторної служби України до м. Сеул (Республіка Корея) для участі у 5-й Програмі з обміну досвідом у сфері розвитку малого та середнього бізнесу, яка проводилась Адміністрацією малого та середнього бізнесу Республіки Корея (SMBA) та Інститутом малого бізнесу Республіки Корея (KOSBI). Метою відрядження було вивчення досвіду корейських колег у сфері створення належних умов для започаткування та ведення бізнесу, реалізації регуляторної політики та дерегуляції господарської діяльності з метою подальшого застосування досвіду при вдосконаленні нормативної бази в Україні.

Міжнародна конференція щодо державно-приватного партнерства для міст «Управління між партнерами державно-приватного партнерства» (Королівство Іспанія)

У період з 16 по 19 листопада 2016 року відбулось закордонне відрядження Голови Державної регуляторної служби України до м. Барселона (Королівство Іспанія) для участі у II Міжнародній конференції щодо державно-приватного партнерства для міст «Управління між партнерами державно-приватного партнерства» та семінарі з нагоди презентації проекту ДПП «Проект щодо розширення прав і можливостей жінок Танзанії». Метою відрядження було встановлення зв'язків та ефективний обмін досвідом між експертами з державно-приватного партнерства, органами державної влади з різних країн, а також представниками міжнародних приватних компаній, що спеціалізуються на державно-приватному партнерстві для покращення політики дерегуляції, а саме впровадження модернізованих регуляторних механізмів в Україні.

Співробітництво в рамках міжнародної технічної допомоги

1) У рамках реалізації проекту «Розвиток комерційного права в Україні – Фаза II», за фінансової підтримки USAID, ДПС виступає реципієнтом та бенефіціаром.

Основними цілями та завданнями проекту є вдосконалення правового середовища і покращення загального клімату для ведення бізнесу та сприяння надходженню інвестицій в Україну.

2) ДРС також виступає реципієнтом та бенефіціаром проекту USAID «Лідерство в економічному врядуванні» (ЛЕВ), що впроваджується з грудня 2014 по грудень 2019 року. Метою проекту є покращення середовища для ведення бізнесу, об'єднання зусиль орієнтованих на реформи організацій громадянського суспільства та урядових інституцій для необхідних змін політики, підготовки та реалізації законодавства і забезпечення конкретних інституційних реформ у сфері сприяння. Взято участь в експертних консультаціях Програма USAID ЛЕВ протягом 2016 року проводила системну роботу із надання підтримки Державній регуляторній службі України у впровадженні Тесту малого підприємництва (М-тест). Зокрема, було проведено низку навчальних семінарів із впровадження змін до Постанови КМУ від 11 березня 2004р. № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акту» для державних службовців та працівників органів місцевого самоврядування в т.ч.:

Програма
«Лідерство в економічному
врядуванні»

- семінар для працівників територіальних органів ДРС, 28–29 січня 2016 року;
- семінар для представників районних у м. Києві державних адміністрацій, 19 лютого 2016 року;
- семінар для посадових осіб Київської обласної державної адміністрації та районних адміністрацій Київської області, 14 березня 2016 року;
- семінар для державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування Львівської області, 12 травня 2016 року;
- семінар для державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування Вінницької області, 26 травня 2016 року;
- семінар для депутатів Київської міської ради та їх помічників, 31 травня 2016 року,
- семінар для членів Торгово-промислової палати України, 1 червня 2016 року;
- семінар для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування та представників регіональних бізнес-асоціацій Миколаївської області, 18 липня 2016 року;
- семінар для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування та представників регіональних бізнес-асоціацій Одеської області, 19 липня 2016 року;
- семінар для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування та представників регіональних бізнес-асоціацій Чернігівської області, 19 вересня 2016 року;
- семінар для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування та представників регіональних бізнес-асоціацій Дніпропетровської області, 31 жовтня 2016 року;

- семінар для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування та представників регіональних бізнес-асоціацій Запорізької області, 1 листопада 2016 року;
- семінар для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування та представників регіональних бізнес-асоціацій Івано-франківської області, 29 листопада 2016 року;
- семінар для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування та представників регіональних бізнес-асоціацій Чернівецької області, 29 листопада 2016 року;
- семінар для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування та представників регіональних бізнес-асоціацій Закарпатської області, 16 грудня 2016 року.

У звітному періоді одними з ключових публічних заходів були громадські слухання щодо результатів виконання державної регуляторної політики. Вони були організовані спільно з Державною регуляторною службою України та присвячувались обговоренню результатів виконання державної регуляторної політики та дерегуляції у сфері господарської діяльності у 2015 році, та відбулись 21 січня 2016 року у м. Києві. Під час заходу, зокрема, обговорювались питання посилення впливу бізнес-асоціацій на прийняття регуляторних рішень через проактивну позицію, контроль системних реформ в економіці та використання відповідних інструментів, зокрема М-тесту.

Крім цього, було організовано Прес-ланч «Підсумки регуляторної політики та її результати для розвитку малого та середнього бізнесу у 2016 році», метою якого було ознайомлення представників ЗМІ з новим глобальним індикатором регуляторної політики в державному управлінні, запровадженим Світовим банком, згідно з яким, Україна перебуває на одному рівні з провідними країнами Європи. Також журналістам національних та регіональних ЗМІ було представлено аналітичні підходи до оцінки впливу регуляторних актів та можливості їхнього застосування у їх професійній діяльності, на прикладі застосування М-тесту.

10 березня 2016 року Програма USAID ЛЕВ спільно з ДРС підписали Меморандум з Національною Академією державного управління при Президентові України щодо розроблення навчальних програм підготовки фахівців з регуляторного аналізу, зокрема за методикою М-тест. В рамках виконання Меморандуму, сторони спільно розроблять програму «Тренінг для тренерів», спрямовану на підготовку фахівців-експертів з питань регуляторної політики, та проводитимуть навчання за цією програмою для різних категорій слухачів. Зазначена програма передбачатиме комплекс теоретичних знань та практичних навичок, а їх випускники зможуть бути агентами змін, застосовуючи отримані знання при роботі з регуляторними актами та поширюючи їх серед колег.

3) ДПС є бенефіціаром проекту FORBIZ в рамках ініціативи EU4Business.

Проект FORBIZ містить низку заходів, спрямованих на створення сприятливого бізнес-середовища, приділяючи особливу увагу малому та середньому бізнесу (МСБ). Головні завдання проекту - допомога у створенні правил гри для підприємців, спрощення регуляції, зменшення адміністративного тиску на МСБ, стимулювання бізнес-орієнтованої політики, а також залучення бізнес-спільноти до конструктивного діалогу.

Пріоритети на 2017 рік

Щодо державної регуляторної політики

1. Забезпечення неухильного виконання органами виконавчої влади та місцевого самоврядування Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

2. Забезпечення неухильного дотримання оновленої Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, зокрема, в частині обов'язковості здійснення регуляторними органами «cost-benefit analysis» (оцінки витрат та економічних вигод) при запровадженні державного регулювання господарської діяльності (М-Тест).

3. Проведення навчальних заходів для фахівців центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо застосування регуляторного законодавства та М-Тесту.

4. Проведення в бізнес середовищі роз'яснювальної роботи через громадські об'єднання та за участі міжнародних і вітчизняних експертів та науковців щодо участі у формуванні політики через механізми М-Тесту.

Щодо ліцензування та дозвільної системи

1. Оптимізація державного регулювання у сфері ліцензування шляхом скорочення видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню:

- здійснення ґрунтового аналізу законодавства на предмет наявності ліцензування видів господарської діяльності, які дублюють інші засоби державного регулювання у певній сфері діяльності;

- проведення громадського обговорення пропозицій щодо доцільності скасування ліцензування окремих видів господарської діяльності та/або робіт (послуг) в межах виду діяльності, за результатом якого сформувані пропозиції щодо внесення змін до статті 7 Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності».

2. Активізація спільних заходів з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Міністерством юстиції України щодо реалізації положень Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» та Закону України від 26.11.2015 № 835-VIII в частині наповнення до 1 січня 2019 року Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань відомостями про діючі ліцензії та документи дозвільного характеру та прийняття відповідних нормативно-правових актів для забезпечення функціонування цього Реєстру, як єдиної електронної системи накопичення відомостей щодо ліцензування та документів дозвільного характеру.

3. Участь ДРС у приведенні у відповідність законів, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, із законами України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про адміністративні послуги».

4. Визначення механізму застосування принципу «мовчазної згоди» для запобігання порушенням посадовими особами дозвільних органів установлених законом строків надання документів дозвільного характеру (унесення змін до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»).

Щодо дерегуляції

1. Координація дій органів виконавчої влади з питань виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, зокрема, в частині:

- ✓ проведення дерегуляції у наступних галузях:
 - аграрна,
 - будівельна;
 - нафтогазова, надрокористування та енергетика,
 - інформаційні технології та телекомунікації,
 - харчова галузь;
- ✓ спрощення адміністративних процедур регулювання господарської діяльності, процедур митного, податкового регулювання, подання звітності;
- ✓ удосконалення процедур державного нагляду (контролю);
- ✓ розширення можливостей суб'єктів господарювання щодо участі у наданні публічних послуг.

2. Координація та надання методичної допомоги діяльності інститутів громадянського суспільства, спрямованої на перегляд неактуальних нормативно-правових актів, які встановлюють регуляторні бар'єри для суб'єктів господарювання.

3. Сприяння нормативно-правовій імплементації пропозицій, напрацьованих профільними робочими групами при ДРС.

Щодо державного нагляду (контролю)

1. Створення та введення в експлуатацію інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

2. Розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), внесення відомостей до неї та строки розміщення цих відомостей».

3. Забезпечення діяльності Ради з питань державного нагляду (контролю), як колегіального органу при ДРС, що надаватиме погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав;

4. Розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) *(Приведення у відповідність Постанови КМУ від 04.11.2015 № 902 «Деякі питання проведення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» до зміненої редакції Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».*

5. Розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), та Методики розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)» *(Приведення у відповідність Постанови КМУ від 28.08.2013 № 752 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)» до зміненої редакції Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»*

6. Розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення органами державного нагляду (контролю) консультацій з громадськістю».

7. Приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади власних нормативно-правових актів у відповідність із зміненою редакцією Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».